

ఆదివారం
17 అగస్టు, 2025

మార్కెట్ మాయల్
జనం
విలవిల!

ఆదివారం
17 అగస్టు, 2025

మార్కెట్ మాయల్
జనం
విలవిల!

కీలక పాత్రల్ రుక్మిణి వసంత

దేవాయ్యాప్తంగా సంచలనం సృష్టించిన ‘కాంతార’ చిత్రానికి ప్రైవేల్గా వస్తున్న ‘కాంతార చాప్టర్ 1’ సినిమా ప్రమాణమై ప్రారంభం అయ్యాడు. రిపబ్లిక్ శెట్టి స్నీయు దర్జకత్యంలో నిర్మిస్తున్న ఈ చిత్రంపై ఉన్న భారీ అంచనాలు తగ్గిపో, చిత్ర బృందం ఒక కీలక అవీటేటర్లో ప్రవార కార్యక్రమాలకు శ్రీకారుం పుట్టింది. ఇందులో భాగంగా కథానాయిక పాత్రము, ఆమె పేరును ప్రేక్షకులకు పరిచయం చేశారు. ఈ చిత్రంలో ‘కనకపతి’ అనే కీలక పాత్రలో ప్రముఖ నటి రక్షిణి వసంత్ నటిస్తున్నట్టు మేకర్స్ ప్రకటించారు. ఆమె పాత్రకు సంబంధించిన వివరాలు సినిమాపై ఆసక్తిని మరింత పెంచుతున్నాయి. ‘కాంతార’ కథకు ముందు ఎం జరిగిందనే అంశంతో ఈ సినిమా తెరకెక్కుండి. బన్హాసిని పాలించిన కడంబుల సామూజ్యం కాలంనాచి కథాంశంతో, ఆ కాలంలోని సంస్కృతి, సంప్రదాయాలును ఇందులో చూపించున్నారు. ముఖ్యంగా భూతకోల ఆవారం వెనుక ఉన్న పురాణ గాథను ఈ ప్రైవేల్గా ఆవిష్కరించబోతున్నారు. ఈ సినిమాలో రిపబ్లిక్ శెట్టి

అతీతశతాబ్దిలు కలిగిన నాగ సాధువు పాత్రలో కనిపించనుండటం విషిపం. ఇదివరకే విదుదలైన ఆయన వస్తు లుక్ ప్రేక్షకులను ఎంతగానో ఆకట్టుకుంది. ‘కాంతారసు నిర్మించిన హోంబాలే ఫిల్మ్ పతాకం పైనే విజయు కిరంగదూర్ ఈ చిత్రాన్ని కూడా ప్రతిపూత్తుకగా నిర్మిస్తున్నారు. బి.అంజ్ఞ లోకసాధ మరోసారి తన సంగీతంతో మ్యాజిక్ చేసేందుకు సిద్ధమయ్యారు. ఈ ఏండి అంజ్ఞబర్ 2న కన్నడతో పాటు తెలుగు, హిందీ, తమిళం, మల్యాళం, బెంగాలీ, ఓంగ్లిష్ భావల్లో ఎక కాలంలో ఈ సినిమాను ప్రేక్షకుల ముందుకు రానుంది.

విలక్షణ

నటుడు మంచ మనోజ్ చాలా కాలం తర్వాత ఒక భారీ చారిత్రక యూక్స్ ద్రామాతో ప్రేక్షకుల ముందుకు రాబోతున్నారు. తన 21వ చిత్రంగా డేవిడ్ రెడ్డి అనే ప్రైటీల్ను ప్రకటించారు. సినీ పరిశ్రమలోకి అడుగుపెట్టి 21 యొట్ట పూర్తయిన ప్రత్యేక సందర్భంగా ఆయన ఈ కొత్త ప్రాజెక్టును వెల్లడించారు. ఈ చిత్రానికి సంబంధించిన వస్తు లుక్ పోస్టర్ ప్రేక్షకుల్లో

పూర్వాంగం

గడగడలాడించిన ఒక సామాన్య యోద్ధాడి సాహస గాథగా డేవిడ్ రెడ్డిని తెరకెక్కించున్నారు.

“ముద్రాన్ ప్రెసిడెన్సీలో పుట్టి, డిల్లీలో పెరిగి, ఇప్పుడు క్రిటిక్ సాపూజ్యాన్ని కదిలిస్తున్నాడు” అనే ట్యూగీలైన్ సినిమా కథాంశంపై అంచనాలను పెంచుతోంది.

‘డేవిడ్ రెడ్డి’గా మంచు మనోజ్

ఆసక్తిని

రెక్కెత్తిపోతోంది. ఈ సినిమా 1897 నుంచి 1922 మర్యాద కాలంలో బ్రిటిష్ పాలనకు వ్యతిరేకంగా జరిగిన పోరాటం నేపథ్యంలో సాగుతుందని చిత్ర బృందం తెలిపింది. కుల వివక్ష నుంచి పుట్టి, బ్రిటిష్ సాపూజ్యాన్ని

ఇందులో మనోజ్

జితపరక చూడని శక్తిమంతమైన పాత్రలో కనిపించనున్నారు. హనుమ రెడ్డి యుక్కుంటి ఈ చిత్రానికి దర్జకత్యం వహిస్తుండగా, మోటూచూరి భరత్, నల్లగంగుల వెంకట రెడ్డి నిర్మాతలుగా వ్యవహారిస్తున్నారు. ప్రస్తుతం ఈ సినిమా ప్రైప్లిక్షన్ పసులు శరవేగంగా జరుగుతున్నాయని, ప్రైప్లిక్షన్ తుది మెరుగులు దిద్దుతున్నాయని దర్జక, నిర్మాతలు తెలిపారు.

17 ఆగస్టు, 2025

కదంబం

‘సంఘీ’భావం....5

నిఘా లోపంతోనే
ఫైలిలిటీ మొనాలు

కవర్ సోర్ట్..6

మార్కెట్ మాయలో
జనం విలపిల

ఈ వారం కవిత్వం...12

ధృత్య మాలికలు

కథ..20

సంధ్యారాగం

సహిత్వం.. 22

శిలాక్షరాల నుంచి
కీ బోర్డ్ వైపు..

ఆధ్యాత్మికతను పెంచే ... 26

ఇంకా...

మొగ్

వారఫలం

వంటలు

వగైరా.. వగైరా..

మంచి ముత్యాలు

ముఖాలు పుస్తకాలంత స్వప్తంగా ఉంటాయి. కనుక వాటిని కొద్ది సమయంలో నులుపుగా అధ్యయనం చేయడానికి గాక, అపార్టమెంట్ చేసుకోవడానికి కూడా అవశాలు తక్కువగా ఉంటాయి. - ఎఫ్.సుందర్స్

సమాచారం

గోల్డ్ లైన్ బ్లైండ్ గ్రామ్

బ్లైండ్ గ్రామ్లంపే వెంటనే గుర్తుకు వచ్చే ఎ, బి, ఎబి, ఓ మొదలైన రకాలు. కానీ మరీ అరుదైన బ్లైండ్ గ్రామ్ వుండని చాలా.. చాలా.. మండికి తెలియదు. అది కూడా ఆ గ్రామ్ రక్తం ప్రపంచంలో వంద మంది కంటే తక్కువ మండిలోనే పున్చట్లు సమాచారం. అత్యంత అరుదైన ఈ బ్లైండ్ గ్రామ్ను ‘గోల్డ్ లైన్ బ్లైండ్’ అంటారు. ఎర రక్త కపల్లో ఆర్పాచ యాంటీజెన్లు లేకపోతే దాన్ని ‘ఆర్పాచ నల్ రకం/గోల్డ్ లైన్ గ్రామ్ అని శాస్త్రవేత్తలు అంటున్నారు.

ఈ బ్లైండ్ గ్రామ్ వున్నారు అణి తక్కువ మంది వుండడం వల్ల దీనికి ఆ పేరు వచ్చియేమా! అరుదైన యాంటీజెన్లను కలిగివున్న వ్యక్తుల్లో గోల్డ్ లైన్ బ్లైండ్ మూలాలను గుర్తించవచ్చు. ఇవి ఓ పాజిటివ్, ఓ నెగిటివ్, ఎ పాజిటివ్, ఎ నెగిటివ్, బి పాజిటివ్, బి.నెగిటివ్, ఎబి పాజిటివ్, ఎబి నెగిటివ్ లాంటి ప్రసిద్ధమైన బ్లైండ్ గ్రామ్ వున్నవారి కన్నా భిన్నంగా ఉంటాయి.

1961లో ఆఫ్సిలియాకు చెందిన ఓ ఆదివాసీ మహిశ రక్త పర్కులు చేయించుకుంటే ఆమె రక్తంలో ఎ, బి లేదా ఆర్పాచ యాంటీజెన్లు లేవని తేలడంతో మొదటిసారి ‘గోల్డ్ లైన్ బ్లైండ్’ గ్రామ్ కేస్కా నమాదైంది. 2022లో భారతాలోనూ ఇలాంటి కేసు ఒకటి వెలుగు చూసింది. అరపై యేళ్లు దాచిన ఒక వ్యక్తికి గుండపోటు రావడంతో అతనికి చేసిన పరీక్షల్లో అతడికి గోల్డ్ లైన్ బ్లైండ్ గ్రామ్ అని తెలిసింది. శైధ్య రంగంలో ఈ బ్లైండ్ గ్రామ్కు ఎంతో ప్రాముఖ్యత ఉంది.

గోల్డ్ లైన్ బ్లైండ్ గ్రామ్ని ప్రాణప్రదాయనిగా చెప్పవచ్చు. ఈ బ్లైండ్ గ్రామ్ విశ్వాదాత. ఎ గ్రామ్ వారికి రక్తం అవసరమైనా గోల్డ్ లైన్ గ్రామ్ రక్తం ఎక్కించవచ్చు. రియాక్షన్స్కు ఆస్కారం తక్కువ. అయితే ఆర్పాచ-నల్ బ్లైండ్ గ్రామ్ వున్న వ్యక్తులు మాత్రం అదే రకమైన దాతల నుంచి రక్తం తీసుకోవాలి. ఇమ్మూనోగ్లోబిలిన్ ఆధారిత బోధాలను అభివృద్ధి చేసే క్రమంలో ఈ బ్లైండ్ గ్రామ్ కీలకంగా మారుతుంది.

మీ రచనల్లో ఈ మొయిల్ చిరునామాకు పంపగలరు.

sunmagvaartha@gmail.com

కిడ్స్ వాకీటాకీలు

ఈ రోజుల్లో పిల్లలు ఫోన్ చూడకుండా ఉండతికపొతున్నారు. అందుకే వారి కోసం వీడియో కెమెరా 'కిడ్స్ వాకీటాకీలు' వచ్చేశాయి.

ఎల్సిడి తెరతో ఉండే ఈ వాకీటాకీలతో ఎంచక్కు

వీడియో కాల్ మాట్లాడుకోవచ్చు. మామూలు ఫోన్లోలాగే వీడియికి శార్టీంగ్ పెట్టాలి. ఇద్దరు పిల్లలు వంద మీటింగ్ దూరం వరక బటన్ నొక్కి సరదాగా ఎవరు ఏం చేస్తున్నారో.. చూస్తూ వీడియో కాల్ చేసుకోవచ్చు. రకరకాల రంగుల్లో, అనేక డిష్ట్రిబ్యూటర్లో అందుబాటులో ఉన్నాయి. ఫోన్ కోసం పెద్దవాళ్లను విసిగించే పిల్లలకు ఇద్దక మంచి సాధనం.

చేతుపుకు రక్కళగా 'డోర్ గార్డ్ స్టాప్టర్'

ఇళ్లలో తలుపులకు గోడకు ఉండే ఫ్రైమ్సుకు తలుపుకు మధ్య కొంత గ్యాఫ్ ఉంటుంది. పిల్లలు ఆడుకుంటునో అటూ ఇటూ తిరుగుతూనో తలుపు వట్టుకునే క్రమంలో ఆ గ్యాఫ్లో చేతులు పెడుతుంటారు. తలుపు కదిలినప్పుడు గ్యాఫ్లో వారి వేళ్లు ఇరుక్కుని బాధపడతారు. ఒకోసారి తలుపు గట్టిగా పడినప్పుడు వారి వేళ్లు బిట్టిపోతుంటాయి. అలాంటి ఇబ్బందులు ఉండకుండా ఉండేందుకు 'డోర్ గార్డ్ స్టాప్టర్'

ఉపయోగపడుతుంది. తలుపులు మూడినప్పుడు,

తెరిచినప్పుడు చేతివేళ్లు ఇరుక్కునే అవకాశం ఉండడిక. ఇవి అన్ని రకాల తలుపులకు సరిపోతాయి.

కరింట లేని రోజుల్లో

లాంతర్లు ఉండేవి.

వాటిల్లో కోసిన్నీ

పోసి పత్తి పెట్టి

వెలిగించేవారు.

కరింట వచ్చాక

రకరకాల

బల్యులు

వాడుకలోకి

వచ్చాయి.

కరింట

పోయినప్పుడు

వెలుతురు కోసం

కోవ్వొత్తులు

అందుబాటులోకి

ల్యాంపెన్ టైట్

వచ్చాయి. వాటిల్లోనూ

విధి వెరైటీలు ఉండేవి.

ప్రస్తుతం సడ్డనీగా కరింట్

పీటే బల్యుల

వెలుతురులాగే ఉండే

లాంతర్లు వచ్చాయి.

వీటిల్లో చాలా రకాలు

ఉన్నాయి. ఒకప్పుడు

పేబుల్ ల్యాంపెలు

వాడేవారు. అదే స్థానంలో

మరింత వెలుగునిచ్చే ఎమర్జెన్సీ

ల్యాంపెలు, టైట్లు వచ్చాయి.

నవగియో ఒక అడ్మైట ద్వీపం. ఇందులో అనేక సముద్ర గుహలు ఉన్నాయి. వాటిని చూసేందుకు పడవల ద్వారా మాత్రమే చేరుకోవాలి. ఒకమేళ విశాలమైన ఇసుక తిన్నెలు, మరోమేళ ఎత్తైన పచ్చటి పర్వత శిఖరాలు, చుట్టూ గలగలలాడే నీలాల అలలు.. ఇలా అక్కడి దృశ్యాలు ఎంతో మనోహరంగా ఉంటాయి.

జాకిన్టోన్స్ లోని అత్యంత ప్రసిద్ధి పొందిన పర్యాటక ఆకర్షణలలో నవగియో బీవ్ ఒకటి. దీనిని ఛిప్‌రెక్ బీవ్ అని కూడా పిలుస్తారు. అందమైన గ్రామాలు, చారిత్రక ప్రదేశాలు, వెనీషియన్ కెలిలో నిర్మితమైన భవనాలు ఇలా చుట్టూ చూడడగిన ప్రదేశాలతో జాకిన్టోన్స్ ద్వీపం పర్యాటకులను ఇట్టే ఆకర్షణంగాం.

అప్పం లాంతరులాగే ఉండే విప్రో కోరల్ ఎమర్జెన్సీ ల్యాంపెన్ టైట్ మార్గెట్లోకి వచ్చింది.

బ్యాటరీలో పనిచేసే ఈ లాంతర్ పూర్తిగా చార్జ్ అవడానికి 8 గంటలు పడుతుంది. ఒక్కసారి పూర్తిగా చార్జ్ చేస్తే, తక్కువ కంతితో 20 గంటలు, పూర్తి శాతం కంతితో 1.5 గంటల పరకు బ్యాక్పెంట్ ఇస్తుంది.

దీని బరువు తక్కువగా ఉంటుంది. పైన పట్టుకునేందుకు హ్యాండీల్ ఉండటం వల్ల దీనిని ఎక్కువైతేనా తీసుకెళ్లడం చాలా సులభం.

క్రోగ్ ఐచ్

'సంఘీ' భావం

నిఘూ లోపంతోనే ఫెర్రిలిటీ మొసాలు

ఐ శ్లీ చేసుకుని సంవత్సరాలు గడుసున్నా పిల్లలు పుట్టికపోవడంతో ఆ దంపతులు కాజేయదానికి కొన్ని ఫెర్రిలిటీ వైద్య సంస్థలు కుటులు పనుతున్నాయి. మోసం జరిగిందని ఎవరైనా ఫీర్యాదు చేసేనేగానీ అదికారులు వాటి జోలికి వెళ్లడం లేదు. పిల్లలు పుట్టని దంపతులకు వారి మనిహాంచను పూర్తి చేయదానికి అనేక విధానాలు ఉన్నాయి. శాస్త్రీయ పద్ధతుల్లో వాటిని వరిష్ఠపరించకుండా వేరే మార్గాల ద్వారా వారికి పిల్లలు పుట్టిస్తామని మోసం చేసున్న ఫెర్రిలిటీ సంస్థలు పుట్టగొడుగుల్లా పుట్టుకువస్తున్నాయి. సరైన స్క్యూనింగ్ చేయకుండా, లోపం ఎక్కడ ఉండే గమనించకుండా గర్జంలో పిండాన్ని ఎలా కాపాడాలన్న అంశాన్ని వక్కన పెట్టి దంపతుల నుంచి ఎక్కువ మొత్తాలను ఎలా పిండాలన్న అంశంపైనే ఈ సంస్థలు ఎక్కువగా దృష్టి సారిస్తున్నారు. దీనితో సరోగసిని ముఖ్యంగా తెర్పుకి తీసుకువస్తున్నారు. తమ రక్తం వంచుకుని పుట్టే బీడ్డ కావాలని ఆస్తి చూపించే దంపతులకు ఈ సంస్థలు గాలం వేస్తున్నాయి.

బక్కసారి ఈ సంస్థల ప్రాంగణంలో అడుగు పెడితే విధి రకాల పెరీక్ల పేరుతో లక్ష్ల రూపాయాలు వసూలు చేస్తారు. ఇక పిల్లల కేసం సరోగసి మాత్రమే ప్రత్యామ్యాయం అని చెబుతూ వారిని ఊబిలోకి దింపుతాయి. మహిష గర్జసంచిలో లోపం ఉండని తేల్చినట్టు చెప్పి భర్త పీర్యంతో మరో మహిష కడువును అడెక్క తీసుకునే ప్రతిపాదనను ముందుకు పెడతారు. తప్పనిసరి అన్న భావన కల్పించిన తరువాత ఇక దోషి విధానికి తెర్పుతారు. మహిష ఆడై గర్జాన్ని మూడు లక్ష్ల వరకు ఇప్పవలసి ఉంటుందని చెబుతారు. ఆ తరువాత అమెకు పౌష్టికాపోరం ఇప్పకపోతే లోపాలతో కూడిన బిడ్డ పుట్టుతుండని చెప్పి మరో రెండు లక్ష్ల వసూలు చేస్తారు. మధ్యలో గర్జం మోస్తున్న మహిషకు జ్యరం/వ్యాధిగానీ వచ్చిందని అత్యవసర చికిత్స కేసం ఆమెను కార్బోరెట్ ఆసుపత్రికి తరలించాలని చెప్పి మరికొంత సొమ్ము కాజేస్తారు. ఇక క్లైమాట్టిక్ లో దంపతులను దాదాపుగా భూక్షమెయిలింగ్ విధానానికి పాల్పడతారు. గర్జాన్ని ధరించడం అమె భర్తకు ఇష్టం లేదని, అబార్ఫ్ న్నీ చేయమంటున్నాడని చెబుతారు. అతనికి రెండు మూడు లక్ష్ల ఇప్పకపోతే ఇఖ్యందులు

తప్పవని చెబుతారు. చివరి దశలో ఇక ఎందుకు ఇఖ్యందులు.. అని వాటిని భరిస్తారు. తరువాత సాధారణ కాన్సు అసాధారణమని, బిడ్డ అలోగ్యంగా, బరువుగా ఉన్నాడని.. ఇలాంటి సమయంలో నిజేరియన్ తప్పదని చెబుతారు. తమ బిడ్డ కేసం వేరే మహిషను ఇఖ్యంది పెట్టడం ఇష్టంలేక మళ్ళీ రెండు మూడు లక్ష్ల చెల్లిస్తారు. ఇలా సుమారు ఒక్కొక్క జంట నుంచి 15 నుంచి 30 లక్ష్ల రూపాయల వరకు వసూలు చేస్తారు.

కానీ ఇదంతా పూర్తిగా మోసపూరితంగా జరుగుతుది. అసలు సరోగసియే ఉండదు. పిల్లలను విక్రయించే ములాల నుంచిగానీ, నిరుపేదలైన దంపతుల నుంచి పిల్లలను సేకరిస్తారు. వారికి ఒకటి రెండు లక్ష్ల మాత్రమే ఇస్తారు. ఆ బిడ్డనే భర్త పీర్యంతో జిన్సింపాడని నమ్బుబిలికి అందిస్తారు. ఎవరైనా డిఎంఎ టెస్ట్ కావాలని చెబితే కాలయాపన చేసి వారిని మభ్యపెట్టే ప్రయత్నం చేస్తారు. మరింత బలవంతం ఏడితే అక్రమంగా తాము సరోగసి చేశామని ఆ కేసులో జ్ఞేయుకు వెళ్లాల్సి వసుందని భూక్షమెయిల్ చేస్తారు. ఇక రెండో విధానంలో భర్త పీర్యకణాలు స్క్రమంగా లేవని చెప్పి వేరే వ్యక్తి పీర్యకణాలు భార్య పిండంలో ప్రవేశపడతారు. ఇది కూడా ఒక మోసపూరిత చర్య. మధ్య తరగతి కుటుంబాలకు చెందిన యువకుల నుంచి కాకుండా భీక్షగాళ్ల నుంచి పీర్యాన్ని సేకరిస్తారు. పీరికి వెయ్యి, రెండు వేల రూపాయాలు మాత్రమే ముట్టజెబుతారు. ఇలా తప్పదు మాగ్లాల్లో సేకరించిన పీర్యాన్ని భార్య పిండంలో ప్రవేశపెట్టి లక్ష్ల రూపాయలు వసూలు చేస్తారు. ఇంత తత్తంగం జరుగుతున్నా అధికారులు పీరిపై ఎలాంటి దృష్టి కేంద్రికించడని లేదు. ప్రౌదురాబాద్ లోని స్ట్రీప్సి ఫెర్రిలిటీ కేంద్రంలో మోసం జరిగిన తరువాత విధి అసుపత్రుల్లో తనిఖీలు చేసినప్పుడు అక్కడ జరుగుతున్న ఫుటునలు చూసి అధికారుల బృందం అశ్వర్యానికి గుర్తొంది. స్క్యూనింగ్ లో నుంచి ప్రతి అంశంలో లోపాలు గురించారు. పేద్య సంస్థలు పేర్మొన్న వైద్యుల జాబితాయే మోసమని తేలింది.

ఇకనై ఫెర్రిలిటీ కేంద్రాలపై ప్రభుత్వం తగిన దృష్టి సారించకపోతే మరిన్ని మోసాలు వెలుగు చూసే అవకాశం ఉంది.

- డాక్టర్ గిరీష్ కుమార్ సంఘీ

‘మేధావుల మౌనం దేశానికి శాపం’ అనే మాట
అక్షర సత్యం. ఎప్పుడో ఎవరో గొంతు నుండి
ఖెలువడిన ఈ సత్యం నేటి వ్యవస్థపై అనేక
ప్రశ్నలను సంధిస్తున్నది. మౌనం అంగీకార
సూచకం అంటారు. మౌనం ఎన్నో ప్రశ్నలు దాగి
ఉన్న సంద్రంగా కొంతమంది ఉధార్ణిస్తారు.
ప్రముఖ కవి కాళోజీ నారాయణరావు గాలి ‘నా
గొడవ’ అనే కవితా సంకలనం ఒక నినాదంగా
ఉధమించింది.

‘నా గొడవ’ ప్రజలందరి గొడవగా, ఒక ఉద్యమ రూపం
సంకెతించుకన్న విషయం విదితమే. కాళోజీ స్వరం
అన్నాయాలాపై, అరాచకాలాపై సంధించిన శరంగా
మారింది. పుట్టుక నీది, చావు నీది, బతుకంతా
దేశానిదన్న’ కాళోజీ గళం ఒక గర్జనలా మారి ప్రజలకు
బాసటూ నిలిచింది. ప్రజల్లో చైతన్య స్వార్థ రగిలించింది.
మనిషి తనను తాను నిర్మించుకోవాలని, డోహజనితమైన
శక్తులకు ప్రభావితం కాకూడవి జర్మనీకి చెందిన తత్త్వవేత్త
ఫ్రాదరిక నీట్చే ఉద్యోగించాడు.

“ఇతరులను నమ్మడం కంటే తనను తాను
నమ్ముకోవడమే ఉత్సమం. ఇతరులను నమ్ముతే అధోగతే”
అన్న సత్యం తెలుసుకోవడం అత్యంత
క్రీయస్వరం. నీతికి స్థానం
లేని

వర్ధమానంలో
అన్నాయాలాపై
ఎదురించి
పోరాటం
చేయడమే
ఉత్సమం. ఈ
ప్రయత్నంలో
విజయం సాధిస్తే

చరిత్ర గుర్తు
పెట్టుకుంటుంది. ఓటమి పాత్రతే
రేపటికి అది

గుణపారంలా
మారుతుంది.
వర్ధమాన వ్యవస్థలో
నిజమైన పోరాట
పటిమ ప్రదర్శించి,
అందిత భావంతో వని
చేసినా ఘటితం కనిపీంచపోగా విమర్శలకు,
ఈసందింపులకు గుర్తించి నిస్పతయుత ఆవహించక తప్పదు.
అడుగుడునా అవినితే తాండవిస్తున్న నేపవ్యాంలో చేతి
చమరు విదితిసేనే సకల కార్యాలు నెరవేరుతున్న వాస్తవ
వరిస్తిలను కప్పిపుచ్చలేం.

అధనిక సాంకేతిక పరిజ్ఞానం ప్రపంచమంతా రెక్కలు
చాసింది. సాంకేతిక పరిజ్ఞానం సాయం లేకుండా పూట
గడవని రోజులొచ్చాయి. రోడ్డు, రవాణా సౌకర్యాలు
పెరిగాయి. పూర్వ కాలంలో వస్తువుల రవాణా, విదేశీ
ప్రయాణాలు సముద్ర మార్గం గుండా సౌకల ద్వారా
కొనసాగింది. ఇప్పటికే ప్రపంచ వాణిజ్యానికి సముద్ర
మార్గాలు, నొకలే కీలకం. కుగ్రామాలు సైతం సాంకేతిక
విషప పరిణామాల ద్వారా పెలుగులోకి వచ్చాయి. వంద
సంవత్సరాల క్రితం ప్రపంచ జనాభా 200 కోట్లు, 50
సంవత్సరాల క్రితం సుమారు 400 కోట్లు, ప్రస్తుత
జనాభా 800 కోట్లు దాటింది.

జనాభా గణనీయంగా పెరిగింది.
పెరిగిన జనాభాకు సరిపడా
అపోరం అవసరం.

నదుల వద్ద నాగరికత వెల్లి
విరిసింది. పంటపొలాలు
బతుకనిచ్చాయి. ఆకలిని
టీర్చాయి. వర్ధమాన
ప్రపంచంలో ఎన్నో
మార్పులు సంభవించాయి.
చమరు కోసం పోరాటం,

భూగ్రంలో నిక్కి ప్రమైన భిన్నిజాల కోసం
ఆరాంం, ఆయుధాల కోసం ఒచ్చుండాలు జరుగుతున్నాయి.
సాంకేతిక పరిజ్ఞానంతో చరిత్ర గతులను మార్చాలనే
ఉత్సవత పెరిగింది. ఎన్నో ఆవిష్కరణలు
ప్రపంచాన్ని ముచ్చెత్తుతున్నాయి. సూపర్
కంప్యూటర్ నుండి క్వాంటం కంప్యూటర్లు వరకు
ప్రపంచం పరివర్తన చెందింది. బెక్కాలజీ
ప్రపంచాన్ని శాసిస్తున్నది.

ఆయుధాలు, అణ్ణాయుధాలు యుద్ధాలకు
దారితీస్తున్నాయి. బెక్కాలజీ, ఆపిఫిపియ్ల్
ఇంటెలిజెన్సీ మనిషి స్థానాన్ని రోబోలకు
అప్పగిస్తున్నది. కేవలం డబ్బు సంపాదించాలనే
ఏక్రో ధ్వయం ప్రపంచాన్ని అధోగతి శైపు
నెడుతున్నది. ప్రపంచ గమనంలో వస్తున్న
మార్పులన్నీ కొత్త నీరిచ్చి, పాత నీటిని ఆవలికి
గెంటుతున్నట్టుగా ఉంది. భువనాన్ని శాసించాలని
కొందరు, గగనంలో తీవ్రవేయాలని మరికొందరు,
రోడ్సీలో విహారించాలని మరికొందరు,

మార్కెట్ మాయలీ జనం విలవిల

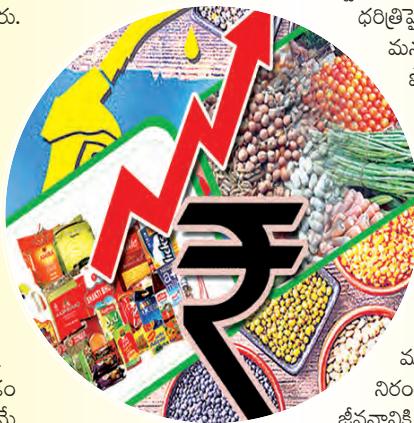
చందుడిపై నివాసం కోసం కొంతమంది, సూర్యునిపై పరిశోధనలు చేయడానికి ఇంకొంత మంది పోటి పడుతున్నారు.

నిరంతర పరిశోధనలతో వినూత్వ ఆవిష్కరణలను ప్రపంచానికందిస్తూ తమ వరితున్ పదిల పరచుకోవాలనే కీర్తి కండుతీతో ఆధునిక యువతరం భింప్య పరిశామాలను ఆలోచించడంలేదు.

సాంకేతిక ప్రపంచం ఏ కారణం చేతనైనా సంస్కృత పరిశీతులను ఎదురోపడం మొదలు పెడితే ప్రపంచమే స్తంఖించిపోయే అవకాశముంది.

కొవిడ్ సమయంలో ఏం జరిగిందో మనం చూసాం. ఆ పరిశీతులను అనుభవించాం. తిండి లేక అలమబిస్తూ హాపోకారాలు చేసి, కపిడితో చనిపోయిన వారి శవాల గుట్టలు సందించిన ప్రశ్నలకు సమాధానం చెప్పగలిగామా? గుప్పెడు మెతుకులు దోరక్కు మంచినిటో దార్పిని తీర్చుకున్న నాటి అసహయుల ఆర్తాన్నాడాలు వినలేదా? నాడు జేబునిండా డబ్బున్నా తినడానికి తిండి దోరక్కు లేదించిన వారి కృష్ణు చెప్పిన పొలాలేమిది? ధనిక, పేడ తారతమ్యం మరచి, లోడ్జ్సు గినిన గీతలైపై కూడ్ లైఫ్స్ లో నిలబడి నిత్యావసర వస్తువుల కోసం పడిగాపులు పడిన నాటి చేదు అనుభవాలు చెప్పిన సత్యాలేమిది? వాటి నుండి మనం నేర్చుకున్న గుణపారాలేమిది? ప్రపంచమంత ముందుకు పరుగిత్తా, మనిషి ఆలోచనలు ఎన్ని అధ్యుతాలను స్పష్టించినా కూటి కోసమే కేటి విద్యులన్న పెద్దల మాట యిథర్థం. ఈ ప్రపంచంలో అత్యంత భయంకర్మనిది ఆకలి.

ఫ్లావూర్ తీసిన తర్వాత కూడా తరతరాలకు తరగసి సంపదను దేచి, దాచి పెట్టాలన్న స్వార్థ చింతన ఆక్షేపించియం. కూటి కోసం జీవించే మనం, ఎంత సంపాదించినా, చివరక అంతా కాలీకి పోలసిందే. శాస్త్ర సాంకేతిక పరంగా ఎన్ని మార్పులోచ్చిలా, భవన గగ్గాలాపై అధిపత్యం చెలాయించాలని ప్రయత్నించినా తినడానికి గుప్పెడు మెతుకులు లేని పరిశీతులు దాపరించినాడు, ప్రజలకు నిత్యావసర వస్తువులు అండని ద్రాక్షలు, ఆటాడుకున్నప్పుడు ఆహార భద్రత ప్రశ్నార్థకున్నాడు మనం స్పష్టించుకున్న కృతిమ వ్యవస్థలన్నీ ఉప్పుకూలక తప్పవు. మనం సందించిన అభివృద్ధి అక్కరకు రాదు. అధునాతన సాంకేతిక ప్రపంచం ఆకలితో అలమటించక తప్పదు. మానవుడు జీవించడానికి గాలి, నీరు ఎంత అవసరమో, ఆకలి తీర్చోవడానికి ఆహారం కూడా అంతే అవసరం. ఆహారం విభిన్న రకాలుగా ఉండవచ్చు. కానీ ఆకలి మాత్రం అందరికీ ఒకటే విధంగా ఉంటుంది. ఈ సమస్త స్పష్టిలో అధ్యుతమైన మేధస్సు గల మానవుడు ఇతర

జీవరాశుల జీవన విధానానికి భీర్ఘమైన పద్ధతులను నేర్చుకుని, నాయ్యమైన, భద్రమైన జీవన ప్రమాణాలతో ఈ

ధరితిపై అత్యధిక కాలం మనగలుగుతున్నాడు. మనుగడ సాగించగలుగుతున్నాడు. మనిషి పోయెవరకు ఆకలి పోదు. నియంతలను కూడా శాసిస్తుంది. అదే ఆకలి గొప్పదనం. అందుకే ప్రజలు ఆకలితో అలమటించకుండా వారి ఆకలిని తీర్చే నిత్య జీవితావసరాల కోసం ప్రభత్తాల్యాలు ప్రయత్నించడం సమంజసం. వ్యవసాయం ప్రజల ఆకలి తీర్చుడానికి అత్యంత అవసరం. కాబట్టి వ్యవసాయాన్ని అనుకూలంగా, లాభసాధిగా మార్పులోవాలి. నిత్యావసర వస్తువులను

నిరంతరం ప్రజలకు అందుబాటులో ఉంచాలి. జన జీవనానికి సంబంధించిన ప్రాథమిక అవసరాలను తీర్చే విధి రకాల ఆహార వదార్థాలు, బౌధాలు, ఇంధనాలు మొదలైన వాటిని నిత్యావసర వస్తువులగా (essential commodities) పిలిస్తారు.

కొక్కే దేశంలో, కొక్కే ప్రాంతంలో ఆహారపు అలవాట్లు వేర్చేరుగా ఉంటాయి. కొన్ని చోట్ల బీయ్యాన్ని ఆపరంగా ఉపయాగిస్తే, మరికొన్ని చోట్ల గేధుమలను ముఖ్యమైన ఆపరంగా స్వీకరిస్తారు. కొన్ని చోట్ల కొంతమంది ఆకుకారలు, కూరగాయలు వంటి శాకాహారాన్ని భుజిస్తే, మరికొన్ని చోట్ల జంతువుల మాంసాన్ని భుజిస్తారు, ఇంకొన్ని చోట్ల శాకాహారంతో పాటు, మాంసాహారాన్ని కూడా భుజించడం అలవాటు. భారతదేశం వంటి ఉప్ప ప్రాంతాల్లో ఆహారపుటలవాట్లు ఒక విధంగా ఉంచే, కెనడా, రష్యా వంటి శీతల దేశాల్లో ఆహారపుటలవాట్లు మరో విధంగా ఉంటాయి. వాతావరణానికి అనుగుణంగా ప్రజల ఆహారపుటలవాట్లు, జీవన శైలి ఆధారపడి ఉంటుంది. భారతదేశంలో దీక్షిణాది, ఉత్తరాది ప్రజల ఆహారపు అలవాట్లు వ్యవాయముంటుంది. రష్యిణాది రాష్ట్రాల్లో కూడా తినే ఆహారంలో పైవిధ్యం కనపిస్తుంది. ఏది ఎంపినపుటీకి క్షుద్ధాదన తీర్చుకోవడానికి ప్రతీ జీవికి ఆహారం అవసరం. ఆహారం నిత్యావసరం. ఇతర జీవరాశులకు, మానవులకు ఆహారపు అలవాట్లు వేర్చేరుగా ఉంటాయి.

కొన్ని జంతువులు ఇతర జంతువులను సంహరించి, వాటి ఆకలిని తీర్పుకుంటుణ్ణే, మరికొన్ని జీవరాశులు ఇతర జీవరాశులపై అధారపడి జీవించడం ప్రకృతి ధర్మంగా పేర్కొనడం జరుగుతున్నది. ఆదిమానవుడు అడవుల్లో జీవిస్తూ, జంతువులను వేటాడి పచ్చి మారసాన్ని భుజిస్తే, ఆధునిక మానవుడు నాగరికత అలవరచుకుని నేర్చుగా వంట చేయడం నేర్చుకుని, రాబోయే కాలానికి లోట్టు లేకుండా తమ అవసరాలకు ఇఖ్యంది కలగుండా జాగ్రత్త పదుతున్నాడు. తాగడానికి పరిపుట్టమైన నీరు, నివసించడానికి అనుషైన గ్రూపులు, దుస్సులు, తినడానికి అనుషైన ఆపరా పదార్థాలు నిత్యావసరాలుగా పేర్కొనవచ్చు. మారుతున్న పరిస్థితులకు అనుకూలంగా నిత్యావసరాల్లో కూడా మరికొన్ని అంశాలు చేర్చబడ్డాయి. విశ్వ, శైవ్యం, ఆరోగ్య సంఘందిత అంశాలు కూడా జన జీవితానికి ఆవశ్యకం కాబట్టి జి పి కూడా ప్రాథమిక మాలిక సదుపాయాలుగా, నిత్యావసరాలుగా భావించడం జరుగుతున్నది.

భారతదేశం ప్రపంచంలో అత్యధిక జనాభా గల దేశం. 140 కోట్ల జనాభా గల దేశంలో 3.3 మిలియన్ వచరపు చవదరపు కిలోమీటర్ల ప్రస్తుతం గల భూభాగముంది. అమెరికా, కెనడా, చైనాలు భారత్ కంటే సుమారు మూడు రెట్లు అధిక భూభాగం కలిగి ఉన్నాయి. రష్యా భారత్ కంటే సుమారు అరు రెట్లు అధిక భూ విస్తీర్ణం కలిగి ఉంది. కెనడాలో కేవలం 10 శాతం మాత్రమే వ్యవసాయానికి అనుకూలంగా ఉంది. కెనడాలో కేవలం 2 శాతం మంది దైతులు మాత్రమే వ్యవసాయం చేస్తారు.

వాతావరణ మార్పులు వ్యవసాయంపై ప్రతికూల ప్రభావం చూపడం ఆధునిక సాంకేతిక యంత వరికరులను వినియోగించడానికి దైతుల ఆర్థిక స్థోమత సరిపోకపోవడం, ప్రభుత్వంపై సభీ డీ భారం పెరగడం కెనడాలో వ్యవసాయం తగ్గమిథం పట్టడానికి కారణం. భారతదేశంలో దైతులు తరచూ ఆర్థిక ఒడియదుకులకు లోనటున్నారు. వ్యవసాయ ఖర్చులు పెరిగిపోవడమే ఇంకు కారణం. కొన్ని దేశాలతో పోల్చితే వ్యవసాయ కూలీల వేతనం భారతదేశంలో బాఱా స్టోర్మునే చెప్పాలి. అయినప్పటికీ దైతులు ఈ భారాన్ని కూడా మోయలేకపోవడానికి గల కారణాలన్నో. వ్యవసాయం తగ్గమిథం పట్టడం, యువత ఉద్యోగాల్లో స్థిరపడడం

వలన భారత్ భవిష్యత్తులో ఆపరా సమస్యను ఎదురొచ్చే అవశ్యముంది. ఇప్పటికే నిత్యావసర వస్తువుల ధరలు ఆకాశాన్ధంటాయి. వ్యవసాయం చేసే దైతులు ఆర్థికంగా చిలికిపోతున్నాయి. వినియోగదారులకు మాత్రం మార్కెట్లో ధరలు పట్టడగలే మక్కలు చూపిస్తున్నాయి. వంటచేలో లేని ధరలు బయట మార్కెట్లోకి వేళ్లటప్పటికి ఎందుకు పెరగుతున్నాయి ఈపాంచదం కష్టమేటీ కాదు. దశారుల దండా, మార్కెట్ మాయాజాలం అన్నదాతల కంట క్షీరు పెట్టిస్తున్నాయి. ఆత్మహాత్యల వైపు అమగులు వేయిస్తున్నాయి.

భారతదేశంలో నిత్యావసర వస్తువుల ధరలు పెరగడానికి కారణాలు

భారత్ పొటు ఏ దేశంలోనై నిత్యావసర వస్తువుల ధరలు పెరగడానికి ద్రవ్యోల్యం పెరగడం ప్రధాన కారణం. ద్రవ్యోల్యం సమస్య కారణంగా భారత్ లోని పలు రాష్ట్రాల్లో నిత్యావసర వస్తువుల ధరలు పెరగుతున్నాయి. రాష్ట్రాల ఆర్థిక పరిస్థితులు దయసీయంగా మారడం, పలు కారణాల వలన సమై షైన్స్ లో ఆటంకాలు ఏర్పడం, ప్రజల జీవన ప్రమాణాలు దిగజారడం, ప్రజల కొనగోలు శక్తి కీటించడం, దశారుల దగాకోరు దోషిడీ విధానాలు, స్వార్థం, అవిసితి, అక్రమంగా నిత్యావసర వస్తువులను వేరే చోటుకి తరలించడం, కృతిమ కొరత సృష్టించడం వంటి అనైతిక చర్యల వలన భారతదేశంలో నిత్యావసర వస్తువుల ధరలు పెరగుతున్నాయి. ఈ ఏడాది కేరళలో ద్రవ్యోల్యం రేటు 6.71 శాతంగా నమోదైనది. ఈ కారణం వల్లనే కేరళలో నిత్యావసర వస్తువుల ధరలు అధికంగా ఉన్నాయి. కేరళ తర్వాత లక్ష్మీవీ, గోవా, పంజాబ్, జమ్ముకాశ్మీర్, ఉత్తరాఖండ్, అరుణాచల ప్రదేశ్, హర్యానా, మిజ్రాబ్రం, హిమాచల ప్రదేశ్ కేరళలో ద్రవ్యోల్యం ఎక్కువగా ఉంది. ఇన్ఫోప్లాన్ వలన ఈ ప్రాంతాల్లో నిత్యావసర వస్తువుల ధరలు పెరిగిపోతున్నాయి.

భారతదేశంలో ఈ సంవత్సరం మే నెలలో ఇన్ఫోప్లాన్ రేటు కొంత తగ్గమిథం పట్టి జూన్ నాటికి 1.72 శాతంగా నమోదైనట్టు కొన్ని గణాంకాల వలన తెలుస్తున్నది. నిత్యావసర వస్తువుల ధరలు దేశంలో గతంలో కంట తగ్గమిథం పట్టడంతో పేద, మధ్య తరగతి ప్రజలకు అందుబాటులోకి వస్తున్నట్టు వార్తా కథనాలు పెలువ్వాయి.

బంగారం నిత్యావసర వస్తువు కాకపోయినా, నిత్యావసర వస్తువు కంటే ఎక్కువ మక్కలు చూపుతున్నారు. భారతదేశ ప్రజలకు ప్రాచీన కాలం నుండి బంగారమంటే అత్యంత ప్రీతిపాత్రం. భారతీయ సంస్కృతిలో బంగారానికి ప్రాధాన్యమెక్కలు. బంగారంతో వివిధ ఆఖరణలు చేయించుకొని

అత్యంత

అప్పరూపంగా భూద్రవరచుకునే వారికి నేడు బంగారమంటే ఒక భద్రత, భరోసాగా మారింది. బులియన్ మార్కెట్లలో పది గ్రాముల మేలిమి బంగారం లక్ష రూపాయలు డాబింది. ప్రజలు బంగారాన్ని కష్టకాలంలో ఆడుకునే విలువైన ఆస్తిగా భావిస్తున్నారు. భారతీయులు బంగారాన్ని అనవసరంగా దాచుకుంటున్నారనే అవప్రద తోలిగిపోయింది. బంగారం ధరలు గజసీయంగా పెరుగుతున్నాయి. బంగారం కొని భూద్రవరచుకుంటే, కొన్నెక్కలోనే వాటి ధరలు విపరీతంగా పెరగడం వలన బంగారం ఒక ప్రాధాన్యమైన ఆదాయ వనరుగా రూపాంతరం చెందింది. బంగారాన్ని అంతరిక్ష పరిశోధనల కోసం అవసరమయ్యే ఉపగ్రహాల్లో, అంతరిక్ష నోకల్లో, రక్షణ రంగంలో, ఎలక్ట్రానిక్ పరికరాల్లో కండక్టర్గాను, మైడ్యు పరికరాల్లోను బంగారాన్ని వినియోగిస్తున్నారు. భూ వాతావరణానికి, అంతరిక్ష

గత మే నెల నాటికి ప్రజలకు నిత్యావసర వస్తువుల ధరలు అందుబాటులోకి వచ్చాయని, ద్రవ్యోల్యం 14 నెలల కనిష్ఠ స్థాయికి చేరుకున్నట్టు రెండు నెలల క్రితం కేంద్రం ప్రకటించింది. 2026వ ఆర్థిక సంవత్సరం నాటికి భారత దేశంలో ద్రవ్యోల్యం మరింత తగ్గుతుందని, దీనివలన ప్రజలకు అన్ని రకాల కూరగాయలు, ఇతర నిత్యావసర వస్తువులు చోక ధరలకే లభించే అవాశముందనే సూచనలు కనిపీస్తున్నాయి.

క్లిటిస్టున్న భారత అమెరికా వాణిజ్య సంబంధాలు ప్రజలపై ప్రభావం

భారతదేశం రష్యాతో సన్మిలిత వాణిజ్య, దైవాణిక సంబంధాలు కలిగి ఉండడంతో రష్యా నుండి చోకగా చెమురును దిగుమతి చేసుకుంటున్నది. ప్రపంచమంతా ఆర్థిక మాంద్యం వలన ఏర్పడిన విపత్తుర పరిణామాలతో తీవ్ర ఇంధన సంస్కోభాన్ని చివిచాసింది. అయితే రష్యాతో భారతకున్న విరకాల ప్రైథ్రి వలన రష్యా చెమురు దిగుమతుల వలన భారత ఇంధన రంగంలో సురక్షితమైన స్థానంలోనే ఉంది. ఆర్థిక మాంద్యంలోను భారత న్యాలవ బలమైన ఆర్థిక వ్యవస్థగా మారింది. ఈ పరిణామం అమెరికా అధ్యక్షుడు దోసార్థ ట్రింపెట్ రుచించడం లేదు.

వాతావరణానికి మధ్య చాలా వైరుధ్యముంటుంది. అంతరిక్ష ఉపోగ్రథల నుండి ఉపగ్రహాల పరికరాలను కాపాడూనికి బంగారాన్ని వినియోగిస్తారు. ప్రపంచ వాణిజ్యం వివిధ రకాల వస్తు, సేవల ఆధారంగా జరుగుతున్నప్పటికీ, బంగారం కూడా వాణిజ్య రంగంలో కీలక పాత పర్మించడం విశేషం. ఆర్థిక సంస్కృత్త సమయాల్లో బంగారం ప్రాధాన్యతను మరువలేం. కరెన్సీ విలువ పడిపోయినప్పుడు అంతరాత్మియ వాణిజ్య వ్యవహరాల్లో బంగారం ద్వారా లావాదేవీలు జరుపుతారు.

ప్రపంచ దేశాల ఆర్థిక సుస్థిరత్వానికి బంగారం తోడ్పుడుతుంది. బులియన్ మార్కెట్ల బిలియన్ దాలర్లను కురిపించే బలీధైన వ్యవహరంగా మారింది. భారతీయ జ్యూంకుల్లో కొద్ది సంవత్సరాల క్రితం పరిక్ర రైతులకు బంగారం మీద కేవలం 25 పైసలు పడ్డితో రుజూలను అందించేవారు. ఈ విధానం రద్దు కావడంతో రైతుల ఇఖ్యాదులు పడుతున్నారు. తిరిగి పావలా పడ్డితో బంగారంపై వ్యవసాయదారులకు రుణాలను మంజూరు చేయాలి. భవిష్యత్తులో బంగారం ధరలు మరింతగా పెరిగే సూచనలు కనిపీస్తున్న దృష్టి పలువురు ధనికులు భూములపై కాతుండా బంగారంపై దృష్టి సారించడం గమనార్థం.

భారత చర్యల వలనే రష్యా ఆర్థికంగా పుంజుతని, ఉక్రెయిన్పై సుదీర్ఘ కాలంగా యధ్యం చేస్తున్నదని, ఇందులు ప్రతీకిరంగా అమెరికా దిగుమతి చేసుకొనే భారతీయ వస్తువులపై 25 శాతం సుంకాలను విధించడమే కాచుండా, రష్యా నుండి చెమురును, ఆయుధాలను దిగుమతి చేసుకుంటే మరిన్ని వాణిజ్య పరమైన ఆంక్లలను భారత్తోపై విధిస్తానని ట్రింప్ పోష్టరించడం వలన భారతదేశం ఎలాంటి పరిణామాలను ఎదురోవులసి పసుందో వేచి చూడాలి. భారతీ వలన లాభపడుతున్న అమెరికా ఉపోగ్రథాలు మరచి, భారత్తెను మృత ఆర్థిక వ్యవస్థగా పేర్కొనడం ఆశ్చేపణీయం. అమెరికా అంక్లలతో భారత్తో ఇంధన రంగం కుదేలైతే రవాణాపై కూడా అధిక భారం పడుతుంది. దీని వలన నిత్యావసర సరుకుల రవాణాపై పెను ప్రభావం పడుతుంది. మధ్య, దిగువ మధ్య తరగతి ప్రజలకు నిత్యావసర వస్తువుల ధరలు పెరిగితే ఆ భారం మోదుడం సాధ్యమా?

నిత్యావసర వస్తువుల చట్టం

1955 నిత్యావసర వస్తువుల చట్టం ప్రకారం భారత ప్రభుత్వం 2007 ప్రిలవరి 12వ తేదీన నిత్యావసర వస్తువుల జాచీతాలో మరికొన్ని వస్తువులను చేర్చుకొంతుర్చులు జారీ చేసింది.

ఈ జాబితా ప్రకారం పంటు, కూరగాయలకు సంబంధించిన విత్తనాలను, ధాన్యం, పశుగ్రాసానికి సంబంధించిన విత్తనాలను నిత్యావసర వస్తువుల జాబితాలో చేర్చడం జరిగింది. ఎరువులు, బోషధాలు, పెట్రోలియం ఉత్పత్తులు కూడా నిత్యావసర వస్తువుల జాబితాలోకి వస్తాయి.

1955 ఇసి ఏవ్వులోని కొన్ని సెక్షన్లు నిత్యావసర వస్తువులపై ప్రభుత్వానికి కొన్ని అధికారాలను దఖలు పరచాయి. నిత్యావసర వస్తువుల ఉత్పత్తి, సరఫరా, పంచించ పంటి విషయాల్లో పలు నిబంధనలను చేర్చడం జరిగింది.

నిత్యావసర వస్తువుల నిల్వలపై పరిమితులు విధించడం జరిగింది. ధరల పెరుగుదలను నివారించడానికి, నల్ల బజార్లకు తరలించి కృతిమ కొరత సృష్టించే వారిని శిక్షించడానికి చర్యలు తీసుకోబడుతున్నాయి. 1980వ సంవత్సరం నుండి అన్ని రాష్ట్రాల్లోను భార్త మార్కెటీంగ్ నియంత్రణ చట్టం అమల్లో ఉంది. 1955 నిత్యావసర వస్తువుల చట్టం ప్రకారం ప్రజల ఫిర్యాదులను స్వీకరించి, సేరస్తులను శిక్షించే అధికారం సంబంధిత అధికారులకుంది.

1966, 1967, 1968, 1970వ సంవత్సరాల్లో కేంద్ర ఆహార మంత్రిత్వ శాఖ చెరకు, కుత్తర నియంత్రణ కోసం సవరణలు చేస్తూ ఉత్తర్వులు జారీ చేయడం జరిగింది. ప్రజా ప్రయోజనాల కోసం ఈ సవరణలు తదుపరి సంవత్సరాల్లో కూడా కొనసాగుతున్నాయి. 1955 'ఎసెన్స్యూల్' క్రొమోగ్రాఫిస్ ఏవ్వీ అసంబరంగా ఉండనే వాడనులున్నాయి. నిత్యావసర వస్తువుల ధరలను నియంత్రించడం, ఉత్పత్తి, సరఫరాకు సంబంధించిన మార్గదర్శకాలను

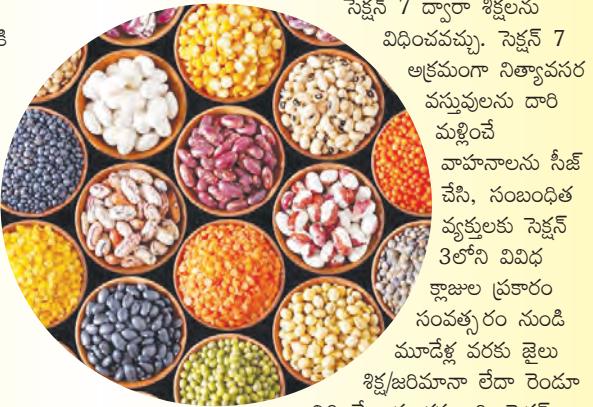
రూపొందించి అమలు జరిపే సుదీర్ఘ ప్రక్రియలో అనేక అవాంతరాలు ఎదురుపుతున్నాయి.

స్వీతంత్ర్యానికి పూర్వమే భారతదేశంలో నిత్యావసర వస్తువుల చట్టం అమల్లో ఉంది. 1939 నాటి బూజు పట్టిన చట్టాన్ని 1946లో రద్దు చేయడం జరిగింది. స్వీతంత్ర్యానంతరం అనేక అంశాలను

ప్రాతిపదికగా తీసుకుని ఇసి ఏవ్వులో పలు మార్పులు చేసి 1955లో సరితో చట్టం చేసినా మారుతున్న పరిస్థితులకు అనుగుణంగా ఎప్పటికప్పుడు సవరణలు జరుగుతూనే ఉన్నాయి.

నిత్యావసర వస్తువుల చట్టం-శిక్షలు జరిమానాలు

1955 నిత్యావసర వస్తువుల చట్టంలోని సెక్షన్ 3 కింద జారీ చేయబడిన ఉత్తర్వులను ఉల్లంఘిస్తే ఆ చట్టంలోని

సెక్షన్ 7 ద్వారా శిక్షలను విధించవచ్చు. సెక్షన్ 7 ఆక్రమంగా నిత్యావసర వస్తువులను ధారి మళ్ళీంచే ఎప్పానాలను సీజ్ చేసి, సంబంధిత వ్యక్తులకు సెక్షన్ 3లోని వివిధ క్లాబుల ప్రకారం సంవత్సరం నుండి మూడేళ వరకు జైలు శిక్ష/జరిమానా లేదా రెండూ విధించే అవకాశముంది. సెక్షన్ 7(1), సెక్షన్ 7 (2), 7(3)లు చట్ట ఉల్లంఘిస్తునకు సంబంధించిన పలు రకాల శిక్షలను సూచిస్తున్నాయి.

నిత్యావసర వస్తువుల చట్టం, వినియోగ దారుల చట్టాలు

నిత్యావసర వస్తువుల చట్టాలు (Essential commodities acts), వినియోగదారుల చట్టాలు ఒకటేనా? అనే మీమాంస సగటు పౌరుల్లో కలగడం సహజం. ఎందుకంటే నిత్యావసర వస్తువులను కొనే వ్యక్తులు కూడా వినియోగదారులే కుసకు. ఉభయ చట్టాల లక్ష్యం ఒకటే కుసకు. వినియోగదారుల చట్టాలు, నిత్యావసర వస్తువుల చట్టాలు ఒకటే కావచ్చున్న సందేహం కలగడంలో ఆశ్చర్యం లేదు. మస్తు సేవలను కొనుగోలు చేసి, వినియోగించే వ్యక్తులను వినియోగదారులుగా విర్విస్తారు.

నిత్యావసర వస్తువుల చట్టాలు, వినియోగదారుల హక్కుల చట్టాలు ఒకటి కాదు. ఏటికి వేరేరు యుంతాంగాలున్నాయి. వినియోగదారులను వ్యాపారుల లాభాపేక్ష నుండి కాపోడడానికి వినియోగదారుల చట్టాలు ఏర్పడ్డాయి. అధిక ధరలను నియంత్రించి నిత్యావసర వస్తువులు పక్కదారి పట్టకుండా, సంశోభ సమయాల్లో ప్రజలకు అందుబాటులోకి తీసుకురావడానికి, ప్రజలకు రక్షణ కవచంలూ నిత్యావసర వస్తువుల చట్టాలు రూపొందించబడ్డాయి.

భారతదేశం ప్రదానంగా వ్యవసాయిక దేశం. ఒకప్పటి ఆర్థిక అస్థిరత నేడు దేశంలో లేకపోవడానికి భారతాలో ఆహార ధాన్యాలలు కొదవ లేకపోవడమే. ప్రజలకు ఎలాంటి అసౌకర్యం కలగుండా నిత్యావసర వస్తువులను సరసమైన ధరలకు అందచేయాలి. దశారుల జోక్కోన్ని నియంత్రించాలి. నిత్యావసర వస్తువుల చట్టంలో ప్రస్తుత పరిస్థితులకు అనుగుణంగా సవరణలు చేయాలి.

కుటుంబ కప్పు కాఫీ

సిగెల్ పేజ్ కథ

అప్పుడప్పుడే తెలతెలవారుతోంది. దినపత్రికలు ఇంటి కాంపోంగలో పడిన శబ్దం. పొల ప్యాకెట్ లాడు “పాలు” అని అరిచి ప్యాకెట్ పెళ్ళి వెళ్లిపోతన్న అడుగుల శబ్దం. పడక మీద మెలకవగా ఉన్న ఘర్షణీ కోర్చు వదివిన కావ్య గుప్పెడు మనసులో బోల్పుకు అలోవసలు.

“ఇంట్లోలాట్లు పెళ్లి సంబంధాలు చూస్తున్నారు కదా కొత్త మనసిలో ఎలాగబ్బా సర్దుకునేది?” అని అర్థంగా కొద్దిసేపు అటూ ఇటూ దొర్లింది. దొర్లినప్పుడు కాలి వెండి గజ్జెలు గేసుకున్నాయి. మనసు కాళ్ల మీదక పోయింది.

“పెళ్లి అయ్యాక కాలి వేళ్లకి వెండి మెట్టెలు ధరించాలా, రాగి మట్టెలు ధరించాలా? ఏవి అండంగా ఉంటాయి? ఏవి కాళ్లకి మంచిది?” అని ఆలోచించాగాడి.

అది కూడా అలోచించి. అలోచించి బోర్ కొట్టి మళ్ళీ బహివ్యక్తి మార్పులనుకుంది. వక్కువు దొర్లింది. మెడలోని బంగారు గోలును గుస్పుకుంది. “అబ్బా!” అనుకుంది.

“అవును... ఇంత చిన్న గోలును

గుచ్ఛుకుంటేనే నోప్పిగా ఉండే...

తాళిబోట్టు మరింత పెద్దది కదా!

తాళిబోట్టును అప్పుడప్పుడు

తేసిపెట్టెపెచ్చా... తేసి పెట్టెకూడదా?

క అనుమానాలను అమ్మును

అడగాలంటే మొహమాటం. మరి

సమాధానాలు దొర్కెడట్లాట్టా?” అని

ఆలోచించింది. గబుక్కును

గుర్తుంచింది తన క్లాన్ మెట్

డెంబీస్ ధరాచి.

ఈ మధ్యనే పెళ్లి చేసుకున్న

ధరాచికి భోన్ చేసి అన్ని విషయాలూ

అడి తెలుసుకుండామని నిర్మయించుకుంది. చిన్నగా లేచి పడకకు గుడ్ బై చెప్పింది.

ముక్కు మీద కళ్లడ్లాల ముచ్చులున్నాయి కావ్యకి. అవి పోగొట్టుకోవాలని కలబంద గుజ్జును రాత్రి పడుకునే ముందు ముచ్చుల మీద రాయడం గుర్తుంచింది. చల్లబీ నీళ్లతో ముఖం కడుకుంది. అద్దంలో ముఖం మీది ముచ్చులను చూసుకుంది. కొంచెం కొంచెం తగ్గడం చూసి ఖుప్పి అయ్యాంది.

అప్పుడే అమ్మునాన్నలు లేచిన చప్పుడు.

“ఆదాయం ఎంత వచ్చినా చాలడం లేదు. నీళ్లలాగా

ఖర్చు అయిపోతోంది. నువ్వు ఎక్కువు ఖర్చు

పెదుతున్నాపంటే నువ్వు ఎక్కువు పెదుతున్నావని..” ఇద్దరి మధ్యనా కీచులాటలు మొదలయ్యాయి.

గబుగబా ఘాన్ వేసుకుని వాకింగ్ బయలదేరబోయాడు నాన్న సుధాకర్.

“కోపం వక్కున పెళ్లి కాఫీ తాగి వెళ్లండి!” వేడుకుంది అమ్మ నిర్మి. చెప్పా పెట్టెకుండా తలుపు ధబీమని వేసి వెళ్లిపోయాడు.

“అత్త మీద కోపం దుత్త మీద చూపడం అంటే ఇదే..”

అనుకుంది నిర్మి. బాధగా కొద్దిసేపు కూర్చుంది. ఇద్దరి జాగ్రత్త పుస్తకాలూ ముందర వేసుకుని అటూ ఇటూ తిరిగిసింది. వర్షు తెరిచి చూసింది. “ప్రతి నెల లోటు బడ్జెట్టే. వచ్చేది తెలుస్తోంది, కానీ పొయ్యెది తెలియడం లేదు” చిన్నగా గొణిగింది.

టీపాయ్ మీద ఉన్న తెలుగు దినపత్రికను చేతిల్కి తీసుకుంది. “ప్రభత్త ఉద్యోగుల జీతభత్తాలు పెరగనున్నాయి” వడివింది. తల మీద మల్లెల వర్షం కరుసినట్లయింది.

గంట గడిచింది.

ఒంటిసిందా చెమట చుక్కులతో అప్పుడే నాన్న ఇంట్లుకి వచ్చాడు.

ఇవ్వ చేసుకుంటోంది కావ్య.

నెమ్ముదిగా పెళ్లి అమ్మ వక్కున కూర్చున్నాడు నాన్న. బుజ్జిగింపుగా “కాఫీ” అని అడిగాడు.

ముఖం తిప్పుకుంది అమ్మ .

“వాకింగ్ పార్కు ముందున్న కాఫీ కేఫలో తాగి ఉంటారు. నాకు తెలియదా ఏమిటి? ఆరు నూరైనా, నూరు ఆరైనా కాఫీ

తాగకుండా ఉండిరెలు కదా మీరు” మూతి మాడు పంకర్పు తిప్పుతూ అంది.

చిన్న పిల్లాల్డిలా ముఖం పెళ్లి “నిజమే! కాఫీ బోక్కన తీసుకున్నాను. తాగాలని ఆపడ్డాను. కానీ

అపడ్డాను. కానీ అపడ్డాను నిర్మి మాలు సగ తాగిన పాల లెక్కన పొంగింది. స్ట్రోగు లాగా లేచి వేడి వేడి ఫిల్టర్ కాఫీ చేసుకొచ్చింది.

ఇద్దరూ కూర్చుని కబుల్లాదుతూ కాఫీ తాగుతూ ఉన్నారు. గంట త్రైం పోట్లుకున్న వాళ్లులా లేరు వాళ్లు. పాత స్నేహిత్తల్లు స్వస్తుతూ, పడ్డిపడ్డి మాట్లాడుకుండా ఉన్నారు. బాతున్నాపాటు వేసేజీర్ కనిపించలేదు. అమ్మలోని జూనియర్ కాలేజీ తెక్కర్ అగుపించలేదు.

అయిదు పదులు పయసున్న ఆ జంటను చూసిన కావ్య ముసిమసి నవ్వులు నవ్వుకుంది. “పాలు, డికాపాల్లు సమపాల్లలో కలిస్తేనే మంచి కాఫీ అపుతుంది. బార్యాబ్రూలు పట్టింపులు లేకుండా, భేషజాలకు పోకుండా, కల్పిసి పొతెనే మంచి సంసారమవుతుంది. సంసారంలో అప్పుడ్పుమా గిల్లికజ్జాలు మామూలే! కాఫీలో చక్కర ఎక్కువు తక్కువులా?”

అని తెలుసుకుంది.

- అర్సి.కృష్ణస్థావి రాజు

ఉపహాల సయలలో..!

కోయిలమ్మ గళం విప్పి
కొత్త పాటలు పాడుతుంటేను
వయ్యారాల నాట్యాన్నికై,
మయ్యారం పురి విప్పుతున్నది.
కలుకు నడకల చిలుకులు
ముద్దువల్లులు పలుకుతుంటే
గునుగుసలాడె గువ్వజంటలు
గూబీకేగుచున్నవి.
మకరందాలను అందించే
మల్లెజాజి మందారాలను చూచి

బుంగమూతుల బంతీ
చేమంతులు
పరిమళాల
మురిపొలను
పంచుతున్నాయి.

సహజ కైరం మాని
ఆడకునే
వస్యప్రాణుల చూచి
కొండకోనల
జలపోతాలు
సెలయేటి గలగలలై
నదులై
ప్రవహిస్తున్నాయి.
ఊలాడు ప్రకృతి
పచ్చదనాలు సింగారించుకున్న వేళ..

ఊహగానం చేసే మనసు,
ఊయలలూగుచున్నది.

- ఏవివి ప్రసాద్ శర్మ

శుభ కోరం కోక్కో

ఎందుకు?

మనిషి జీవితం
ఎందుకు? ఏమిటి? ఎలా?
అనే ప్రశ్నలలో మొదలౌతుంది.
ఏ వని చేయాలన్నా
ఎందుకు చేయాలి..? అని
ప్రశ్నించుకుని
ప్రయత్నం ప్రారంభిస్తాం.
మనిషి జీవితం
పోరాటాలమయం.
ప్రతి విషయానికి
స్పందించనవసరంలేదు
విచక్షణ జ్ఞానమే
నీకార్యావరణకు
సాధనం కావాలి.

సమస్యలకు వెరువక
పరిపూర్వే ధేయంగా
ప్రగతియే మార్గంగా
పురోగతియే లక్ష్మి గ్యంగా
అభివృద్ధియే ప్రతాశికగా
వివేచన విచక్షణ మార్గంగా
పని చేసే సామర్థ్యం
పెంచుకుంటే ప్రగతి
నీ వశమవుతుంది.
సమస్యలు పరిపూర్వై
జీవితం సఫలమోతుంది
మానవుడా మేలుకో!
ప్రగతి పదాన్ని ఏలుకో!!

- నేడునూలి కనకయ్య

రేపటి రోజు కొరకు
మనసులో

ఎదురు
చూస్తాను
ఈరోజు
గడిచి
గతమైతే
మళ్ళీ రాదని

బాధవడతాను !

మారుతున్న రోజుల మధ్యన
నిన్నటి రేపటి ఆలోచనలతే అలసి!
జారె నీడలే తనను మారుస్తాయని
అనుకోదు ఏ రోజు!
ఏ రోజుకు ఆ రోజు కొత్తగా
అనుకున్నంతే మారిపోవ నిన్నటిగా!
రోజును నిన్న రేపటులుగా
మారుస్తున్న వెలుగు నీడలు!

దృష్టి మాలికలు

రేయింబవళ్ళు
తెర ఎత్తి దించే
దృష్ట మాలికలు!
రేయ పవలు ఏవో
పలవరింతలు
రోజు రోజు రేపటి
కలవరింతలు!

నిలకడ లేని రోజులో ఉండి
పగలే కల గంటాను.. మనసులో
రేపటి రోజు నిజమవ్వాలని
రోజు రోజు అనుకుంటాను!

వెలుగు నీడలు రోజులై
సాగిపోతుంటే
ఆశగా రేపటి కొరకు
ఎదురు చూస్తాను!

- పి.బక్కారెడ్డి

నవ్య

స్వచ్ఛమైన నీ నవ్య
స్నేహంతో చూసే నీ చూపు
నిండైన నీ రాపు
నడిచే మానవత్వమా!

నను నడిపించే
నిత్య చైతన్యమా!
సుదూర తీరంలో నీవు..
యాంత్రిక జీవనంలో నేను
ఎప్పటికీ కలుసుకోలేని
సమాంతర రేఖలం మనం

అయినా

నిరంతరం
నీ ఆలోచనలతో
జీవించే నీ నేత్తం!!

- డా. ఎన్.నిశ్చల

పులిహనీర రుచులు

కావలసిన పదార్థాలు

అన్నం: రెండు కప్పులు; నూనె-పావు కప్పు; ఆవాలు-
అర చెంచా; సెనగవప్పు-బక చెంహా;
మినపుప్పు-చెంచా; వల్లీలు-
పావు కప్పు; ఇంగులు-పావు
చెంచా, పసుపు-కొర్కిగా;
కరిపోక రెబ్బులు-
నాలుగు; ఎండుమిద్ద
మూడు; కొబ్బరి త
కప్పు; నానబెట్టిన
వండు-నిమ్మకాయ
వచ్చిమిచ్చి-మూడు
చెంచా; బెల్లం-చిన్న
కొత్తమీద తరుగు-వె
కప్పు; ఉపు-తగినంల

తయారు చేసే విధానం

ముందుగా కొబ్బరి తురము,
 నానబెట్టుకున్న చింతపండు, పచ్చిమిర్చి,
 జీలకర్ల, పెల్లం, కొత్తిమీర తరుగు, సగం కరిపేపాతు, తగినంత
 ఉప్పును మిక్కిలో వేసుకుని మెత్తను పేస్తులా చేసుకోవాలి. స్ఫ్వ
 ముందుగా
 మీద కడాయిని పట్టి నూనె వేయాలి. అది వేడెక్కాడ
 చింతపండున
 ఆవాల, సెనగపప్పు, మినపుప్పు, పట్లీలు, ఇంగువ,
 వేడి సీటిలో
 ఎందుమిర్చి వేసి అన్నింటిని వక్కూ వేయించాలి.
 నానబెట్టుకున్న ఆ త
 ఈ తాలింపు వేగాక పసుపు, మిగిలిన
 రనం తీసుకోవాలి. మిర్చ
 కరిపేపాతు వేయించి స్ఫ్వని ఆఫ్ చేయాలి. పొపు
 వేంగించి, పొడి చే
 పట్టి నూనె వే
 కొబ్బరి మిప్రమాన్ని కడాయిలో వేసి రెండు నిమిపాలు
 పట్టుకున్న ఆనం పెన వేసి భాగా కలపాలి.
 వేయి
 స్ఫ్వ

కావలసిన

పదార్థాలు

అన్నం: పెద్ద కప్పు;

తురుము: అరకవ్యు; నూనె-పావు
కవ్యు; ఉవ్యు: తగినంత;
పనుపు-బికెడు; ఇందువ: పావు
చెందా; ఎందు
మిరపకాయలు-రెండు; పచ్చి
మిరపకాయలు-మూడు; కరిపేపాకు
రెబ్బలు-రెండు; సెనగపవ్యు-చెందా;
మున్పుప్పు-చెందా; జీడేపవ్యు-పావు
కవ్యు, అవాలు-చెందా; జీలకర్ర
-చెందా; నువ్వుల పొడి-చెందా;
పల్లిలు-పావు కవ్యు).

తయారు చేసే విదానం

కావలసిన పదార్థాలు

అన్నం: పెద్ద కప్పు; చింతపండు-నిమ్మకాయంత; ఎండు
మిర్చి-నాలుగు, మరియాలు-బకటీస్సర్ చెంచా; ఆవాలు-
ఎంచా; సెనగపప్పు-పేబుల్ స్వాను; మినపుప్పు-బక
ర్నున; పల్లీలు-పోవకప్పు; బ్లైం తురుము-అరంచెంచా;
పనుపు-కొద్దిగా; కరివేళు రెబ్బులు-రెండు;
ఉప్పు-తగినంత; సువ్వలు నూనె-తగినంత; ఇంగువ-
పొపు స్వాను; పచ్చి మిర్చి-బకటీ.

తయారు చేసే విధానం

పెప్పర్ రెన్

నానబెట్టుకుని ఆ తరువాత చిక్కుని
రనం తీసుకోవాలి. మిరియాలు, రెండు ఎందు మిరపకాయలను దోరగా
వేయించి, పొడి చేసి సిద్ధంగా వుంచుకోవాలి. స్వవ్ మీద కడాయిని
పెట్టి నూనె వేసి ఆపాలు, మిన్పుప్పు, సెనగప్పు, వల్లిలు,
శింగిలు, లౌంగిలు, అంబులు, సుల్మిలు, అండులు

మాలున పరిష్కారం, కపపవా-చ, వచ్చుమ్మా, ఇంగవ
స్క్రీ కేందునకుని తింపునదు రుఱు కేయుని లది

స్వయ

A close-up photograph of a bowl filled with yellow rice. The rice is garnished with several long red chilies, some green chilies, and a few curry leaves. The bowl is white, and the background is blurred.

నూనె వేసి
ఎందుమిరీ, ఇంగువ, సెనగపప్పు,

ఉన్నత పరిషత్తులు | వీరీక్షణ | 20-20

తరువాత పచ్చిమిర్చి తరుగు, ఉనికిలాయ తరుగు, కరివేపాకు వేసి మరోసారి వేయించాలి. దెండు నిమిషాల తరువాత పసుపు, తగినంత ఉపు, నువ్వుల పొడి వేసి కలిపి దించాలి. చల్లార్సిన తరువాత ఈ మిద్రుమాన్ని అన్నారుపైన వేసి బాగా ఉండినే ఉండినిండు సుశీలార్సిన కెళ్లి

‘ఆర్యభట్ట’ నుంచి ‘గగన్యాన్’ వరకు..

దవులలో నివసించే ఆదిమానవుల కాలం నుంచి

అంతర్జ్ఞ పరిశోధనా యాత్రల్లో దూసుకుపోతున్న

ఎ నేటి కృతిమ మేధ యుగం వరకు

విశ్వావిర్మాపం, బీకి బ్యాంక్ ధియరీ, డార్క్ మ్యాటర్, నృత్యత్తులు, గ్రహశాఖల గమనాల తదితర అంశాలకు

సంబంధించి మానవుని అన్నేషణ, అస్క్రి, అబిరుచి, జ్ఞాన

శోధన, వరలోధనల ప్రయత్నాల పరంపర వంటివి

అగ్రమండా, అలువస్తుది లేకుండా కొనసాగుతునే వుంది.

ఇంంగొనసాగుతునే ఉంటుంది.

యాక్సియం-4 మిషన్లో భాగంగా 2025 జూన్ 25న

అంతర్జికిల్లాలోకి వెళ్లి, తదనంతరం అంతర్జాతీయ అంతర్జ్ఞ

కేంద్రంలో ప్రవేశించిన మొదటి భారతీయుడుగా చరిత్ర

స్ఫ్రోషించిన పుఛాంపు స్క్లూ జూన్ 28, 2025 నాటి తన

డైరీలో రాసుకున్న అంతర్గతపు ఆక్షర పరిషక సాంగులను

ఒసారి గమనిస్తే – ఈ రోజు నా జీవితంలో ఎంతో

ప్రత్యేకమైన రోజు. మన ప్రధాని మోదీజీతో వీడియో

కాలీలో మాయ్యాడాను. వారు – “భామి మీర నేను,

ఐస్ట్రోవ్స్ లో మీరు భారత జాతీయ పత్రాన్ని అంతర్జ్ఞ

కేంద్రంలో ఎగురవేశారు” అని మోదీజీ అన్నప్పుడు ఎంతో

గర్వంగా అనిపించింది. అదే మాట వారితో అన్నాను. ఈ

ఘనుత నా ఒక్కడిదే కాదు 140 కోట్ల మంది

భారతీయులది అని. అందుకు మీరు మాత్రభూమికి

దూరంగా ఉన్నప్పటికీ కోట్లాడి భారతీయుల వ్యాదయాలకు

దగ్గరగా ఉన్నారని మోదీజీ అన్నారు. ఆ మాట నా

ఘ్యదయాన్ని తాకింది. నన్ను భావేధ్యాగానికి గురిచేసింది”.

ఇలా సాగిన మోదీ స్క్లూ సంభాషణ సందేశంతో

భవిష్యత్ భారత పునాదులన్నీ విసోత్ భారతీలో లక్ష్యంగా

అంతర్జ్ఞ ప్రయోగ విజయాల కృషికి

ముదిషాం ఉండనేని

మనమంతు

అంగీకరించాల్సిన

విషయం.

ఎన్నో శతాబ్దాలుగా

మానవ నాగరికత

పరిణామ క్రమంలో

రాత్రిపూట ఆకాశ

ఏదుల్లో కనిపించే

ఎన్నో అధ్యాత్మాలు

‘అంతర్జ్ఞ అయిస్క్యాంపం’లూ

మనిషి కెమో కంటిని ఆకరిస్తూనే వున్నాయి. చిన్నప్పుడు

పిల్లలు తినడానికి మారాం చేస్తే అమ్మ “చందులు రావే,

జాచిల్లి రావే” అని చందులును చూపిస్తూ మాటలతో

మరిపిస్తూ, మరిపిస్తూ గోరు వెన్నెల ముద్దలు తినిపించే

స్థాయి నుంచి జాచిల్లి ఉపరితలాన్ని స్పర్శించే స్థాయికి

ఎదిగింది మానవ మేధస్తున్న, కృషి. త్వరలోనే మన

అమ్మలందరూ సవ్యతరపు జోల పాట చందులు ఉపరితలంపై పాడే రోజులు రాబోతున్నాయి. చుక్కల్లో జాచిల్లి మనకు ఎప్పటికీ ప్రత్యేకమే. మనకు లభించిన సహజ ఉపగ్రహం మన ‘చందులు’.

నేడు మన 140 కోట్ల మంది గుండె చప్పుడై

వినిష్టిస్తున్న భారతీయ అంతర్జ్ఞ పరిశోధనా సంస్థ ఇస్రో

చేపట్టిన చందులూన్ 3 మిషన్లో భాగంగా 2023,

అగస్టు 23న సాయంత్రం 6:04 గంటలకు యావ్తే

ప్రపంచం ఆస్క్రితో మాస్టరుండగానే ల్యాండర్ విక్రమ్

చంద్రుడి దక్కిణ దృష్టానికి సమీపంలో సురక్షితంగా స్టేషన్

ల్యాండ్ అయింది. ఆ కొనాన ప్రతి భారతీయుడి గుండె

వందెమారం నినాదంతో సగర్యంగా మన త్రివర్ష

వాతాకానికి సెల్యూల్చెట్ చేసింది. ఆ తర్వాత ల్యాండర్ నుంచి

ప్రజ్ఞాన్ రోవర్ బయలుకొచ్చి చందుని ఉపరితలాన్ని

పరిశీలించి, పరిశోధించి శాస్త్రీయ సమాచారాన్ని మన

శాస్త్రవేత్తలు వంపించింది. ఒక హాలీవుడ్ సినిమా నిర్మాణం

కంటే తప్పుడు ఖర్చుతో భారత్ చేసిన ఈ ప్రయోగం

చంద్రుయాన్ 3 మిషన్ సాయంతో చంద్రునిపై అధునపెట్టిన

సురక్షితంగా చేసిన మొదటిశంగా నవపరిత స్ఫ్రోషించింది.

ఈ సందర్భంగా మన శాస్త్రవేత్తలు, ఇంజనీర్లు, సాంకేతిక

సిపుటలు అనుమతిస్తున్న క్రషిని అగస్టు 26, 2023న

మన ప్రధానమంత్రి నరేంద్రమాణి జాతిస్వదేశించి

ప్రసంగిస్తూ మనసందర తరపున కొనియాడారు. ఆ

సందర్భంగా విక్రమ్ ల్యాండర్ దిగిన ప్రచేసానికి ‘శివశ్రీ’

అని నామకరణం చేసి ప్రతి సంవత్సరం ఆగస్టు 23న

జాతీయ అంతర్జ్ఞ దినోత్సవంగా జరుపుకోవాలని

ప్రకటించారు. తేలి జాతీయ అంతర్జ్ఞ దినోత్సవం ఆగస్టు

23, 2024ను పునర్జీరుంచుకుని దాఢాపు నెల రోజులు

నుంచి దేశవ్యాప్తంగా మన అంతర్జ్ఞ

విజయాలు, మన శాస్త్రవేత్తల ప్రయాణం,

రోదుకి నేటి సాంకేతికత

అనుసంధానం, అప్లైకేషన్లు వంటి

ఎన్నో విషయాల నిధించిన అంతర్జ్ఞాలపై వివిధ ప్రదర్శనలు,

విద్యాసంస్కరణల్లో క్రీడ్ పోటీలు తదితర

కార్బూక్మాలతో భారత ప్రభుత్వం,

ఇస్రో వివిధ విశ్వవిద్యాలయాలు,

ప్రభుత్వ సంస్కరణలో కిలిసి విద్యార్థుల్లో

స్టేషన్స్ స్పూర్సిని నిపించి. వారిలో ఆస్క్రిని

పెంచి భవిష్యతోలో ప్రముఖ స్టేషన్ శాస్త్రవేత్తలుగా

ఎగుడునికి కృషి చేసింది. ఇప్పుడు రెండవ జాతీయ

అంతర్జ్ఞ దినోత్సవం సందర్భంగా భారత ప్రభుత్వం,

ఇస్రో సంయుక్త ఆధ్వర్యంలో విద్యార్థులే కేంద్రంగా

“Aryabhata to Gaganyaan: Ancient wisdom to infinite possibilities” అనే టీమతో రెండు వారాల

పాటు ఎన్నో ప్రత్యేక కార్బూక్మాల నిర్వహించబోతోంది.

సైన్స్ ఫైల్యూల్లు, ఇస్రో శాస్త్రవేత్తలతో ఇంటర్వెంట్ సెషన్స్

ప్లానిటోరియం ప్రదర్శనలు, పారశాలలు, కళాశాలల్లో వివిధ ప్రతిభా పోటీలు వంటి ప్రణాళికలు ఉన్నాయి.

పంద్రయాన్‌కి మివనలో భాగంగా భారత అంతర్జా
కార్యక్రమ పితామహుడు, విభూత భారతీయ భౌతిక
శాస్త్రవేత్త పద్మవిభూషణ విక్రము సారాభాయి జ్ఞాపకార్థం,
గౌరవార్థం ల్యాండర్క విక్రమ అనే పేరు పెట్టి ఈ అవని
పైనే కాక అంతర్జాక్లో సైతం మన విక్రముడి కీర్తిని
యావాత్ ప్రపంచానికి ఘనంగా బాటింది మన దేశం.

1957లో రఘ్య
మెత్తమొదటి శాటిలైట్
‘స్పృతిక్’ ప్రయోగం
విజయవంతం
కావడంతో భివిష్యత్తు
అంతా అంతరిక్ష
పరిశోధన
ప్రయోగాలతోనే
ముదిషపడి వుండని
గమనించి మన దేశంలో
వున్న పేదరికం,
నిరుద్యోగం,
విరకరావుత వుట్టి

మహామూర్ఖులను ఈ దేశం నుంచి తరిమేయాలంటే శాస్త్రసాంకేతిక రంగాల్లో మనం అగ్రగామిగా వుండాలనీ, మన దేశంలోని సామాన్యుల చెంతకు సాంకేతిక పరిజ్ఞానం చేరినవ్యుడే మనం అభివృద్ధి చెందిన దేశగా వుండగలమని బలంగా విశ్వసింహారా విక్రమ సారాభాయి. తన అంతరిక్షపు అలోచనలను అప్పటి ప్రధాని నెప్రహూతో చర్చించి వారిని ఒప్పించి, మరో విభ్యాత భారతీయ భౌతిక శాస్త్రవేత్త, భారతీయ అణ్ణాప్రత రంగ పితామహుడు హోమి జె.బాబూ పర్వతేవ్జింటల్ 1962లో ఇండియన్ సేవన్లో కమిటీ ఫర్ స్పైస్ రీసెర్చ్ సంఠిను ప్రారంభించారు. అది 1969లో నేటి భారతీయ అంతరిక్ష పరిశోధనా సంస్థ ‘ఇస్రోగా అవిర్భవించింది.

కాలక్రమంలో ఉపగ్రహాల భాగాలను దేశీయంగా తయారు చేసుకుంటూ తద్వారా ఉపగ్రహ వాహక నొకలను కూడా తయారు చేసే స్థాయికి ఎదిగాం. చాలా తక్కువ ఖర్చుతో ఎల్లో అసాధారణమైన ప్రయోగాలు చేసి ఆగ్రాజ్యాలక్ష సైతం శాస్త్రియంగా సపాళ్ల విసిరాం. 1975 ఏప్రిల్ 19 సోవియట్ యూసియన్ నుండి మన మొదటి శాటీలైట్ ఆర్కాబ్స్టోన్ ను విజయవంతంగా ప్రయోగించాం. ఏప్రిల్ 19, 2025 నాటికి ఆర్కాబ్స్టో ప్రయోగ విజయన్నికి 50 సంవత్సరాలు పూర్తి చేసుకుని ఘనంగా స్వీటోత్పవ సంబంధాలను జరుపుకున్నాం. 1980లో ఎన్వెల్వి3 రాకెట్ ద్వారా పూర్తి స్వీచ్ఛి పరిజ్ఞానంతో రోహిణి-1 ఉపగ్రహమైన్న మన దేశం నుంచే ప్రయోగించి మనస్తు చాటాం. ఇక అప్పటి నుంచి ఎన్స్ ఘన విజయాలు సాధించాం.

ఆప్యుడప్పుడు దేశీయంగా, అంతర్జాతీయంగా ఎన్నో
విషయాలు, అవమానాలు, అవోద్యాలు, వైఫల్యాలు
ఎదురైనా నిరాశ చెందకుండా, పట్టుదలతో అంతరిక్ష
ప్రయాణం అనంత విశ్వాస్యేషణ హద్దులతో ఎన్నో
లక్ష్యాలతో విజయవంతంగా కొనసాగుతూనే వుంది. పియస్
ఎల్పీ, జియెస్‌ఎల్పీ, భారతీయ అత్యుంత బరువైన రాకెట్

వాహక నొక మార్గ్ 3 (లెవిలిమ్ 3), చందుని పరిశోధనే లక్ష్యంగా చందుయాన్ 1,2,3 మిపస్సలతో పాటు మొదటి ప్రయత్నంలోనే అంగారక క్రహోనిసి సంబంధించిన విజయవంతప్పున ప్రయోగం(2014) మంశయాన్, సూర్యుని ఉపరితలం రఘుసౌసైవణ్ణ లక్ష్యంగా ఆదిత్య ఎల్ 1 మిపస్, ఆస్ట్రో శాట్ మిపస్, ఉపగ్రహాలను అనుసంధానించే డాకింగ్ ప్రయోగం వంటి ఎల్స్టో స్పైస్ విజయాలతో మన జాతీయ పత్రాలన్ని అంతరాతీయ

అంతర్జ్ఞ వేదికలపై రెపరెటలాండించాం.
 పొములను ఆడిచే దేశం అని ఒకవ్యుదు
 అమవాసించబడ్డ మనమే అంతర్జ్ఞ రాచెట్
 ప్రయోగాలను ఈసించే స్నాయుచి ఎద్దిగా
 వేరే దేశాల సాయంత్రీ స్నేహిత్వాల్ని ఉపగ్రహాల
 విధి భాగాలు మొసుకెళ్లి ప్రయోగాలు చేసిన
 మనం ఒకే రాకెట్లో 104 ఉపగ్రహాలను
 పంపించి నేడు అంతర్జ్ఞ వ్యాపారంలో
 దూసుకెళ్లున్నాం. “స్నేష్ నుంచి ఇండియా
 ఎలా కనిపించిందని?” ఇంద్రాగాంధీ రాకెట్
 శర్పను అడిగితే “సారే జహన్ ఆచ్ఛా”
 అంటూ ఆయన బదులిచ్చారు.

ଭାରତଦେଶକୁ ପ୍ରମହଂ ଵିଜ୍ଞାନୀଙ୍କି ଗିରିତତ୍ତ୍ଵ, ପ୍ରେସ୍ରାଫ୍ଟର୍ମାନ୍ତରେ ପାଇଁ ଫିର୍କ ଶାନ୍ତିଲୋରେ କୁଦା ତତ୍ତ୍ଵପାଇଁ ଅନିଧିବିନିଦି. କାହିଁ ଏହି ଅଭିପ୍ରାୟରେ କେଣ୍ଟି ଅଂଶାଳକେ କେଣ୍ଟି କାଳଂ ପାଇଁ ମୁଖ୍ୟମ୍ଭେଦ ନେଇ ଆ ତର୍ଯ୍ୟାତ କେଣ୍ଟିନାଶକହାତୀଯାଇଲି. ମଧ୍ୟ ଯୁଗଠଳରେ ଭାରତୀୟ ଫିର୍କ ଶାନ୍ତିଲୋରେ ଅର୍ଥବ୍ଲୟୁ, ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ, ମହାବିର, ଵରାହମିଶ୍ର, ଭାସ୍କୁର ଅତି ବିଶିଷ୍ଟ ପ୍ରଜ୍ଞାପନତମିଲି. ଅର୍ଯ୍ୟଭାଷ୍ୟରେ ଯମ ପୁନ୍ତରକଂ ଭାରତୀୟ ଫିର୍କ ଶାନ୍ତିକି ପୁନାଦେଇଲି. ସ୍ଵାର୍ଗ୍ୟପାଦର କ୍ରୀତିମନ୍ଦିର, 1724ରେ ଜନତର ମନତର ଫିର୍କ ପରିଚିଲନ କେଂପରଂ ପଂଚିଲି ମନ ଚରିତକୁ ସାକ୍ଷ୍ୟାଳୀଯି. ସ୍ଵାତଂତ୍ର୍ୟ ଭାରତରେ କୁଦା ବିକମ୍ଭ ନାରାଭାର୍ଯ୍ୟ, ନାତିଷ୍ଵାଦାନନ୍ଦ, ଅଭୁଲ କଳାମ୍ବ, ମାଧ୍ୟମନ୍ଦ ନାର୍ଯ୍ୟ ଲାଂବି ଏବାର୍ଥିତ ଶାନ୍ତିପ୍ରେତିତ କୁଣ୍ଡ ଅମୋଫିନ୍.

మన దేశం అంతర్జాల యాత్రల విజయాలను
 ప్రదర్శించడానికి, యువతను ప్రేరింపడానికి మన
 ప్రభుత్వం తేలి జాతీయ అంతర్జాల దినోత్సవం 2024
 సుదర్శంగా “చంద్రుని తాకేటప్పుడు జీవితాలను తాడడం:
 భారతదేశం అంతర్జాల సాగ” అనే ధీమ్యతో ఎన్నో
 కార్బోక్షమాలను నిర్వహించింది. ప్రసుత ఇండ్ర చైర్మన్ డాక్టర్
 వి. నారాయణం మానవ సహాత అంతర్జాల యాత్రకు
 సంబంధించిన గగనయాన్, చంద్రయాన్ 4,5 వంటి
 ప్రయోగాలు రూపించి ప్రకటించడం జరిగింది.

భవిష్యత్తులో మన అంతరక్ష ప్రయోగాలన్నీ విజయవంతం కావాలని ఆశ్చర్యం. భారతరత్న అబ్బల్ కలాం అన్నట్టు “ఆకాశంలోకి నస్కత్తులను అందుకోవడం లక్ష్యంగా పెట్టుకోండి. ఆ సంకల్పం మీలో బిలంగా వుంటే ఏదో ఒ రోజు ఆ నస్కత్తులే మీ పాదాకాంతమవుతాయి” వంటి స్నార్టి వచనాలతో భవిష్యత్తు యువతరం కలాం స్ఫుర్తాలుగా, మన దేశ పోరసత్వం సుంచి నోబెల్ బహుమతులు గెలవగల సి.పి.రామన్ వంటి గోప్త శాసవేతలుగా చూడాలని

ముందుకు సాగుదాం. - ఫిజిక్స్ అరుణ్ కుమార్

కవ్వుడు, కోటీశ్వరుడైన ఓ విసినారి
ఉండేవాడు. తన సంపదున
ఒపెంచుకోవదు మే తప్ప ఎపరికీ పైసా
కూడా దానం చేసేవాడు కాదు. ఒకసారి
అతడు ఒక ముఖ్యమైన వని నిమిత్తం రైల్లో
ప్రయాణించవలని వచ్చింది.

ఆప్పుడు అతని సూటీకేన్ నిండా కట్టలకొచ్చే
డబ్బుయిది. అకస్మాత్తుగా కురిసిన భారీ పర్మానికి
రైలు

పట్టాలపై
సీరు
ఉప్పాగి,
అతడు
ప్రయాణించే రైలు
ఆగిపోయింది.
నాలుగు రోజుల
పాటు పరం
తెరిపివ్వకపోవడంతో
ప్రయాణకులందరూ
ఆకలితో
అలపబోయారు.
కోట్లాది
రూపాయలున్నా,
విసినారి
ధనవంతుడికి ఒక్క
మొత్తు కూడా
దొరకలేదు.

చివరికి పరం తగ్గగానే, దూరంగా పొగ
కనిపించడంతో ఆకలితో ఉన్న వారందరికీ ఆశ
చిగురించింది. విసినారి ధనవంతుడు తనకున్న
కొద్దిపాటి బలంతో, సూటీకేన్నను పట్టుకుని,
నడుము లోతు నీడిలో నడుచుకుంటూ ఆ
పొగ వస్తున్న చోటుకు చేరుకొన్నాడు.

అక్కడ ఒక వృద్ధ బిచ్చగతై గంజి
కామకోవడం చూసి “అమ్మా, నా డగర కోట్ల
రూపాయలు ఉన్నాయి. నా ఆకలి తీర్చుడానికి
ఒక్క గంపెత గంజి ఇప్పు, ఈ డబ్బు మొత్తం

అక్కరకు రాని నాట్తు

నీకు ఇస్తోను” అని దీనంగా
వేదుకున్నాడు.

కథ

ఆమె జాలిపడి “నాయనా, నీ
ఆకలి తీర్చులేని ఈ డబ్బు నాకెందుకు? నీకు
ఈ గంజి చాలా అవసరం” అని ప్రేమగా
గంజి నింపిన పొత్తును అందించింది.

బిచ్చగతై ఇచ్చిన గంజి తాగిన తర్వాత ఆ
ధనవంతుడికి

జ్ఞానోదయం
కలిగింది.

కోట్లు ఉన్నా
ఆకలి

తీర్చదని,

కానీ ఆ బిచ్చగతై
ఇచ్చిన ఒక గిన్న
గంజి ప్రాణం
నిలచ్చేందని
గ్రహించాడు.
నిజమైన సంపద
దానం చేయడంలోనే
ఉంది.. అని
తెలుసుకున్నాడు.

ఆ రోజు నుండి
అతని మనసు
మారిపోయింది. తన
విసినారితాన్ని

విడిచిపెట్టి, తన సంపద మొత్తాన్ని పేదలకు,
అనాధలకు దానం చేశాడు. దానధర్మాలు
చేస్తూ, మానవత్వ విలువలను గ్రహించి,
నిజమైన ఆనందాన్ని పొందసాగాడు.

- దా॥ పోతగాని సత్యనారాయణ

మంచిమాట

చేసేది చెప్పుకు. చేసాక చెప్పే గొప్పగా
ఉంటుంది. ఫలితం మంచితైదే
అచరణాత్మకంగా ఉంటుంది.

17 ఆగస్టు, 2025

16 ఆదివారం వార్త

మంగళవిధానం

వార్త ఆఫీవర్పం

బాలగేయం

రామచిలుక

చిన్న రామచిలక ఉన్నది
ప్రకృతిలో ఆటాడుతన్నది
వేసిన జామ పండు తిన్నది
వలలో చిప్పుకున్నది.

పంజరాన రామచిలక
పాట పాడలేనన్నది
ఆకాశాన ఎగిరితేనే
ఆటపాటలన్నది.

జోస్యుం చెప్పమంటు
బందీగా అయినది
లెక్కలు విరిచి వేయ
దిక్కుతోచుకున్నది.

జాతకాలు తెలిసి ఉంపే
నేనెలా దొరుకుతానన్నది.
నా జాతకం బాగా లేక
బందీగా చిక్కునన్నది.
నా జాతకమే బాగలేదు
జాతకమెలా చెప్పతానన్నది.

ఆకశాన స్నేహిగా
వదిలేయమన్నది
జాతకాన్ని నమ్ముతోకు
జీవితాన్ని బలి చేసుకోకన్నది
స్వయంకృతే విజయానికి
పరమవద సోపాన మన్నది.

- ఆపుల వక్రపాణి యాదవ్

హాలో ప్రైంట్...

చిన్నారుల ప్రశ్నలకు
వార్త సిఎండి, మేనేజింగ్ ఎడిటర్
గిరీష్ అంకుల్ సమాధానాలు

కె.సుకథ, నల్గొండ

ప్రశ్న: పూర్వ కాలంలో అబాకసోతో లెక్కలు ఎలా చేసేవారు?
జవాబు: అరబీక అంకెలు వాడకంలోకి రాకముందు
అబాకసోతోనే లెక్కలు చేసేవారు. మొదటిసారిగా శైనా
దేశియులు దీనిని సుఖాపాన్ అని పిలుచుకునేవారు.
అబాకసోతో పొలికలు ఉన్నదానినే క్రి.పూ. 2400 ప్రాంతంలో
బాలీలోనియన్లోని ప్రజలు ఉపయోగించారని తెలుస్తోంది.
ఒక రాతిపలక మీద ఇసుకరాళిని పోసి దాని మీద గీతులు
గిసి, చిన్న చిన్న గులకరాళ్లను ఆ గడులలో వేసి లెక్కలు
గణన చేసేవారు. దాని నుంచి అబాకీ అనే కొత్త రకం
లెక్కల గణింపు ప్రారంభమైంది. రెండు భాగాలూగా ఉండే
దానిలో మీద వున్న ఊసలకు రెండు, కింది వాటికి 5
పూజలు ఉండేవి. అబాకస్ అన్న పడం గ్రీక్ పదమైన
అబాక్స్ (లెక్కల బల్ల) నుంచి 1387లో ఆవిర్భవించింది.

ఎన్.కార్తిక్, శుచీంద్రం

ప్రశ్న: హిమాలయాలు ఏర్పడక ముందు అక్కడ ఏమి
వుండేది?

జవాబు: మన దేశానికి ఉత్తర దిశగా వున్న హిమాల
యాల భాగంలో అతి ప్రాచీన కాలంలో పెట్టినే సముద్రం
ఉండేది. ఈ కారణంతోనే లీపెటిన్(పెట్టినే) హిమాలయాలని
ఒక దిశగా వున్న వాటిని పిలుస్తారు. మిగిలినవి గ్రేటర్
హిమాలయాలు (హిమాద్రి), లెస్సుర్ హిమాలయాలు
(హిమాచల్) శివాలిక్ కొండలు. ఉత్తర దక్షిణాలుగా నాలుగు
సమాంతర పర్వత పంక్తులతో హిమాలయాలు కూడి వుంది.

17 ఆగస్టు, 2025

అదివారం 17

ఆదరణ జోడుర్దం

చదువులు ఒత్తిహికి 13 యేళ్ళ బాలిక బలయ్యాంది. చదువులో వెనుకబడ్డాననే భాద్ భరించలేక 17వ అంతస్తు నుంచి దూకి ఆత్మహత్య చేసుకున్నది. ప్రౌదరాబాఢు చెందిన ఆమె ఓ ప్రైవేటు స్యాల్లో 9వ తరగతి చదువుతోంది. “బాలిక సరిగ్గా చదువడం లేదని” పేరెంట్స్ సమాజేశంలో చీచర్లు ఆమె తల్లికి చెప్పారు. విషయం తెలిసిన తండ్రి “బాగా చదువుకోవాలని” ఆ రాత్రి హితోపదేశం చేశారు. తరువాత గదిలోకి వెళ్లిన బాలిక వావ్ రూమ్ కిట్టికి సుంచి దూకింది. అంత ఎత్తు నుంచి కింద పడులఱి శరీరం రెండు ముక్కులైది.

గత పదేళ్లలో విద్యార్థుల ఆత్మహత్యలు రెట్టింపు అయ్యాయి. గత ఏడాది దేశంలో 13,500 మందికి పైగా విద్యార్థులు బలచుర్చణానికి గుర్తయ్యారు. సాధారణ ఆత్మహత్యలు రెండు శాతం పెరగొ విద్యార్థుల ఆత్మహత్యలు నాలుగు శాతం పెరిగాయి. ఇది జాతీయ సగటు కంటే రెట్టింపు, మొత్తం ఆత్మహత్యల్లో మగ విద్యార్థులు 53 శాతం ఉన్నారు. అయితే గత రెండేళ్లలో మగ విద్యార్థుల ఆత్మహత్యలు అరు శాతం తగ్గగా, మహిళా విద్యార్థుల ఆత్మహత్యలు ఏడు శాతం పెరిగాయి. విద్యార్థుల ఆత్మహత్యలకు చదువుల ఒత్తిడి ప్రధాన కారణం. [ప్రేమ

వైషణ్వాలు, ఇతర కారణాలు కనిపిస్తాయి. అయితే ఆత్మహత్యలు చేసుకున్న వారిలో 90 శాతం ఒప్పెషన్స్ భాద్ధపడుతున్నవారు ఉన్నారని అభ్యర్థులు తెలిపాయి. ఇంమలో కొండరు మాడక ద్రవ్యాల వ్యసనపరులు ఉన్నారు. ఇలీవల జాతీయ సర్వే సంస్థ చేపట్టిన అభ్యర్థులునిలో 16 శాతం విద్యార్థులు నిరాశతో ఉన్నట్టు వెల్లడయ్యాంది. మానసిక ఇతిడి, ఇతర సమస్యలతో భాద్ధపడేవారు మరింత మంది ఉన్నారు. అయితే అతి తక్కువ మంది తీవ్ర స్టోయి ఒత్తిడి లేదా డిప్రెషన్కు గురై ఆత్మహత్యలకు పాల్పడుతున్నారు. విరామం, విశ్రాంతి, సరదాలు లేకపోవడం వల్ల ఒత్తిడి నుంచి ఉపశమనం పొందలేకపోతున్నారు. పోలికలు, అవహేళనలు, అమానసం, చులచుచుపు ఎదుకైనపుడు మరింత కుంగబాటుకు గురై ఆత్మహత్యలకు పాల్పడుతుంటారు. ఆత్మహత్యలకు పాల్పడే వారిలో దాచాపు అందరిలోను బతకలనే కోరిక ఉంటంది. అయితే ప్రత్యుమ్మాయ మార్గం లేక తట్టులోలేక బలచుర్చణానికి గుర్తుతుంటారు.

ఆదరణ జోడుర్దం: ఆత్మహత్య భావన ఉన్నవారిని సులభంగా గుర్తించవచ్చు. క్షణికావేశంలో ఆత్మహత్య చేసుకుంటారు.. అన్న భావనలో వాస్తవం లేదు. కోద్ది రోజులుగా తీవ్రమైన మానసిక ఒత్తిడి, డిప్రెషన్స్

భాద్ధపడుతున్నవారు మాత్రమే ఆత్మహత్య చేసుకుంటారు. అయితే ఆత్మహత్యకు ముందు ఎదురయ్యే ప్రతికూల సంఘటన/సమస్య ప్రకోపానికి కారణం అవుతుంది. ఆత్మహత్యకు పాల్పడేవారి ప్రవర్తనలో ముందు నుంచే మార్పు కనిపిస్తుంది. నిరాశ, నిస్పృహాలు వ్యక్తం చేస్తుంటారు. నిద్ర, ఆపోర సమస్యలకు గుర్తుతుంటారు. కుటుంబ సమయాలు, స్నేహితులతో కలవడం తగిస్తారు. ఒంటరిగా ఉండటానికి ఎక్కువ ఇష్టపడతారు. త్వీదాంత ధోరణిలో మాట్లాడుంటున్నారు. ఆత్మహత్య చేసుకోవడానికి అవసరమైన వస్తువులను సేకరిస్తుంటారు. కొంతమంది దైరీలలో రాసుకుంటుంటారు. కొండరు స్నేహితులకు సంస్కృతిప్ప సందేశాలు పంపుతుంటారు, క్రమంగా బరువు తగ్గుతుంటారు. అప్పుడుప్పుడు అకారణంగా ఏడుసుంటారు. ఇలాంటి వారిని ముందుగానే గుర్తించి ఆదరించగలిగితే వారిలో తప్పకుండా మార్పు వస్తుంది. అవహేళన, పోలిక కుంగస్తే ఆదరణ జోడుర్దంలా వసి చేస్తుంది. దిగులు, కుంగబాటు, నిరాశ, నిస్పృహాతో ఉన్నవారితో అప్పేయంగా మాటల్చాలి. వారి సమస్యలను అర్థం చేసుకుని మద్దతు జవాబి. వాతిని అధిగమించే పద్ధతులు, ప్రత్యుమ్మాయ మార్గాలు నూచించాలి. “నీ వెంట నేనున్నాను” అన్న భరోసా కల్పించాలి. దీనివల్ల వారిలో స్వాంతన కలిగి, ఆత్మవిశ్వాసం పెరుగుతుంది. క్రమంగా తట్టుకుని నిలిబడే మానసిక శక్తి వస్తుంది. ఇస్తి సందర్భాలలో వైద్య పరీక్షలు, కొన్సెలింగ్, చికిత్స చేయించవలసి వుంటంది. ముందు శ్యామల్తులు పాటిస్తే ఆత్మహత్యలను నివారించవచ్చు.

వికాసమే విరుగుడు: ఆత్మహత్యలకు వికాసమే విరుగుడు అంటే ఆతిశ్యామల్తు కాదు. మానసిక వికాసం వ్యక్తిగత్వాన్ని, ప్రవర్తనను తీర్చిదిద్దుతుంది. సానుకూల దృష్టిత్వం, ఆశావాదం, ఆత్మవిశ్వాసం ఉన్నవారు ఎప్పటికీ ఆత్మహత్యకు పాల్పడు. వీరు శారీరక, మానసిక ఆరోగ్యం వట్టి శ్రద్ధ పహిస్తారు. సమస్యలను సవాళ్లగా స్వీకరిస్తారు. అయితే లేత పయన్సు, సున్నితిపైన మనుసు గాయపడితే తట్టుకోవడం కష్టం. కాబట్టి తల్లిదండులు, విద్యాసంస్కృతుల విద్యార్థుల పరిపూర్ణ ఆరోగ్యం సమగ్ర వికాసం పట్ల శ్రద్ధ చూపాలి. వికాస కార్బోక్రమాలు, ఆటలు, విపరోలు, స్నేహ సంబంధాలు పెంపాందించాలి. ఇతరులతో పోల్చుదం, హేశన చేయడం మానేయాలి. చదువులో వెనకలడితే కారణాలు తెలుసుకుని అధిగమించే మార్గాలు చూపాలి. శక్తికి మించిన లక్ష్యాలు వారిపై రుద్దడం మానుకోవాలి. విద్యార్థి శక్తి, సామాజిక, మానసిక స్థితి, తెలివితేటలు, శైఫ్యుణ్యాలను అంచునా వేసి సరైన సలహాలు ఇప్పాయి. వారి శారీరక ఆరోగ్యం పట్ల శ్రద్ధ చూపాలి. పెద్దల ఆశలు, ఆకాంక్షలు, కోరికలను పిల్లలపై రుద్దడం మానేయాలి.

- డాక్టర్ ఎస్.జి.సుధాకర్ రెడ్డి

రాజనీతిజ్ఞ దార్శనిక మేధావి.. జైపాల్ రెడ్డి

‘దా పోరాటం-వ్యక్తిత్వం’ తెలంగాణ భాష, సాంస్కృతిక మండలి అధ్యక్షుడు, రచయిత ప్రా॥ గంటా జలంధర్

రెడ్డి, బహుముఖ ప్రజ్ఞాపంతుడైన తాత్త్విక రాజకీయవేత్త జైపాల్ జీవిత కథనాన్ని సంప్రద్య సమగ్రంగా వెలపరించారు. గ్రామీణ రైతులంబం, భౌతిక అపరోధాన్ని సహాలూ తీసుకొని నిరంతర పోరాట జీవనయానంలో విజేతగా ఒడుదుకులను అధిగమిస్తా తెలంగాణ రాజకీయ మేధావిగా తమ పార్టీని, కేంద్ర నాయకత్వాన్ని తెలంగాణ రాష్ట్ర సాకారం దిశగా నడిపించిన జైపాల్రెడ్డి అసాధారణ మేధస్సును, రచయిత జలంధర రెడ్డి అధ్యక్షుడుగా చిత్రించారు. అధికార పార్టీలో ఉన్నా ప్రతిష్ఠ నేతగా ఉన్నా వీడిఎం ప్రజానీకం కలల సాఫల్యానికి దార్శనికేత్తగా చరిత్రాత్మకమైన తెలంగాణ బిల్లు అమాదిపచేసినా ఏ సదర్శంలోనూ ఎక్కువ చెప్పుకొని నిగర్సి. అదర్శాంశుమ్మాయిషైన వ్యక్తిత్వ ఉన్నత సంస్కరిని దర్శించవచేసారు. వ్యవసాయ, పారిశ్రామిక సమాజాల మధ్య ఒక మహా అంతరంలో నేటి సంఖోభ మాలాలు ప్రధాన అంశంగా ‘పది భావజాలాలు’ రచన జైపాల్రెడ్డి మేదా కైశిష్టున్ని తెలియేస్తోంది. శ్రద్ధాంజలి పుటలలో ప్రముఖ పత్రికా రచయితల అభిప్రాయాలు, వార్తాంశల విశేషాలు, పత్రికలలోని వ్యాఖ్యానాలు, భాటోలు జైపాల్రెడ్డి విశ్వ ప్రతిభా విశేషాల వ్యక్తిత్వానికి ఈ పుస్తకం అర్థం పడుతోంది. తెలంగాణ సీమలో ఒక మారుమూల గ్రామిణ రైతులంగా కుబుబానికి చెందిన జైపాల్రెడ్డి అత్యుత్తమ పార్ట్ మెంబీరియన్గా విశ్వ ప్రజాస్వామ్య నిస్వాస ప్రజా నేపకునిగా, సంక్లిష్ట రాజకీయ పరిస్థితులకు ఎదురు కంచుతూ అయిదు దశాబ్దాల అలుపెరగని పోరాట యోధునిగా, రాజనీతిజ్ఞునిగా, తెలంగాణ సామాన్య జనపాలి సుదీర్ఘ స్వప్న సాఫల్యతకు ప్రత్యక్షంగా, పరోక్షంగా సేవలందించి చిరస్మరణిత సాధించారు.

(దార్శనికుడు-ప్రజానేపకుడు.. కీ.ఎస్.జైపాల్రెడ్డి గారి

పోరాటం-వ్యక్తిత్వం-రచన: ఆచార్య గంటా జలంధర రెడ్డి; ప్రతులకు: ప్రా॥ గంటా జలంధర రెడ్డి, తెలంగాణ భాషా సాంస్కృతిక మండలి, ప్రాదుర్భావాలు)

- యత్రమిథి

పుస్తక సమీక్ష

తోడిమెల్ల కృష్ణమూర్తి

రిపెక్ష మునిపల్ ఉగ్గోర్చి. మధ్య తరగతి జీవితాన్ని ఇష్టపడతారు. పీరి రచనలు అవే జీవితాలను ప్రతిపథలనాలు. కథలు, నవలలు ముందు మాటలు వ్యాసాలతో సాహితీ లోకానికి పరిచయం. పలు పురస్కారాలు అందుకున్న కృష్ణమూర్తి ప్రస్తుత సమాజాన్ని చూసి భాధపడటం నా హబీల్లో ఒకటీ అంటారు. ప్రస్తుత సంపటి ‘వింత వివాహంలో మాడు హస్య నవలికలన్నాయి. 1987 నుండి 2007 వరకు పలు ప్రసిద్ధ పత్రికలలో ప్రచురించబడి ప్రజాదరణ పొందాయి. కట్టుం తీసుకోనని భీష్మ ప్రతిజ్ఞ చేసిన జయసుర్య తండ్రి అష్టంగా అందుకు వ్యతిరేకం. తనకున్న అర కోటికి కట్టుం అర కోటి కలిపి, కోటి అవాలని ఆయన కల. ఒక సభలో సంధ్యాకమారి అనే కట్టు వ్యతిరేకి ముడ్చుగుమ్మును చూసి పరస్పరం ప్రేమలో పడతారు. ఇంటర్వెంట్ శాస్త్ర పెల్లిక్ పేరయ్య అందరికి ఆమాదయోగ్యంగా ఇద్దరికి పెల్లి జరిపించిన తీరు పారకుడిని హస్య తరంగాలో తెలియాడింపచేస్తుంది. నాటక ఫక్కీలో రాయలేదు కానీ

అందిలు

లవ్ టెన్స్

- కాలంతో పాటు ప్రేమ రచన: విజయలక్ష్మి వెంకట్ ప్రతులకు: నవోదయ బుక్ హాన్, కాచీసాడ ఎస్ట్ రోస్ట్, ప్రాదుర్భావాద్.

అశ్వరాలు మొలకెత్తుతూనే

కీంటాయి రచన: ఆడిగోపుల వెంకటరత్నమ్ ప్రతులకు: అడిగోపుల పద్మజు కావేరి రెసిడెన్సీ, ఎన్జీఎస్ కాలనీ, తిరుపతి-517 507.

ధర్మమే దైవంప్రాస సంపుటి)

రచన: దా॥ కొల్లు రంగారావు ప్రతులకు: శ్రీమతి కె.రమ, ఛౌట్ 204వ, మైత్రి ద టొన్, కైలి గారెనియా, యాప్రాల్, సైనిక్స్పురి, సికిందరాబాద్-500 087.

రెండు చందులమలు(కథలు)

రచన: పద్మావతి రాంబోత్ ప్రతులకు: తెలంగాణ, ఆంధ్రప్రదేశ్లోని అన్ని ప్రముఖ పుస్తక కేంద్రాలు

వినోదాన్ని పంచే వింత నవలికలు

గోప్ నాటీయ ఉంది నవలలో. మరో నవలిక డి.డి.ల వల. అభిసులో అప్పులు, అధిక వాట్కీ ఇస్తా ఉద్యోగుల్ని పీడించుకుతినే రాజురావు సపరాల సుందరయ్య అనే బక్కప్పేచు వ్యక్తి ఎలా బుద్ధి చెబుతాడో నవల చదవాల్సి యే! వ్యక్తులు, రాప్రైలు, దేశాలు.. అన్ని అప్పులు చేస్తా బట్టుకుతున్నాయన్న సత్యం, ఆ అప్పు ఎలుటి వాడిని పీటిపీ చేయకూడదన్న మానసవత్సం ప్రదర్శించే ఒ మధ్య తరగతి ఉద్యోగి కథ ‘పడ్డి’. సయావణలోని హస్యం మూడు నవలికలని విడవకుండా చదివిస్తాయి. అంతల్లోని సందేశాలు మనసులను కదిలిస్తాయి.

(వింత వివాహం(3 హస్య నవలికలు);

రచన: టి.ఎస్.ఎ.కృష్ణమూర్తి; పెల:రూ.200/-లు;

ప్రతులకు: ప్రముఖ పుస్తక కేంద్రాలు)

- కూర చిదంబరం

ಪ್ರಾಣಾನಿಕಿ ಪ್ರಾಣಂಗಾ ಪ್ರೀಮಿಂಚಿನ ರಾಗಮಯಿ ರೋಷ್ಟು
ಪ್ರಮಾದಾನಿಕಿ ಗುರ್ತೆಂದನ್ನು ಮನೆಸ್ತೇಶ್ವಿ ಹಲ್ಲಟಾಹಳಬೀನ
ನ್ಯಾಯಾರ್ಕ್ ಬಯಲ್ಲೇರಾದು ಮುರಾಲಿ. ವಿಮಾನಂಲ್ಲಿ
ಕೂರ್ಜುನ್ನಾದೆ ಕಾನೀ ಅತಡಿ ಮನಸು ಮನಸುಲೋ ಲೇದು.
ಪ್ರಮಾದ ಸಮಾಚಾರಂ ಪೂರ್ವಾಗಾ ತೆಲಿಯಕವಾಷಿವದಂತಿ
ರಕರಕಾಲ ಅಲೋಚನಲ್ಲಿ ಖಳ್ಳ ವೆಡಕ್ಕಿಷ್ಟಾಯಿಂಬಿ.

ಮುರಾರಿ, ರಾಗಮಯಿ ಪುಟ್ಟಿನಪ್ಪಬೀ ನುಂಬಿ ವಾರಿ
 ಕಟುಂಬಾಲು ವಿಜಯವಾಡಲ್ಲಿ ಪಕ್ಕ ಪಕ್ಕ ಘೋಟ್ಲಾನೇ ಉಂಡೆವಿ.
 ಇದ್ದರೂ ಒಕರಂಬೆ ಮೂರ್ಕರು ಶಷ್ಟಿಗಾ ಮೆಲೀವಾರು. ಒಕ್ಕ
 ಮಾಟಲ್ಲಿ ಚೆಪ್ಪಾಲಾಟೆ ವಾರು ಮಂಬಿ ಪ್ರೇಮಿಕುಲು. ಇದ್ದರಿದೆ
 ಪ್ರೇತ್ನೆ ಕ್ಳಾನ್ ಪೂರ್ತಾಯ್ಯಕ ರಾಗಮಯಿ ತಂಡಿ ಉದ್ದೀಗರಿತ್ಯಾ
 ಅಮೆರಿಕಾ ವೈಲ್ವಿಪ್ರೋಯಾರು. ಅಯಿತೇನೆ.. ರೋಜು ವೀದಿಯೊ
 ಕಾಲ್ಲೆ ಗಂಬಿಲ ತರಬಡಿ ಮುಖ್ಯಾರ್ಥಾದುಕುನೇವಾರು.

ಕಾಲಗಮನಂಲ್ಲಿ ಅರೇಷ್ಟು ಗಡಿಚಾಯಿ.

ಮುರಾರಿ ಶೀಟೆಕ್ ಅಯ್ಯಾಕ ರಾಗಮಯಿ ತಂಡಿ ರಘುಪತಿ
 ಆಹ್ವಾನಂ ಮೀದ ಎಂ.ಎನ್. ಚೆಯಡಾನಿಕಿ ಅಮೆರಿಕಾ ವೈಲ್ವಿದ್ಯಾ.
 ನ್ಯಾಯಾರ್ಕ್ ಸಿದೀಲೋನಿ ವಾಲ್ಯಿಂಫೋನೇ ಉಂಟಾ ಚದುವತ್ತೆ
 ಪಾಟು ಉದ್ದೀಗರಮಾ ಚೇಸೆವಾಡು. ತರ್ವಾತ ಬೆಂಗಕೂರುಲ್ಲಿ
 ಮಂಬಿ ಉದ್ದೀಗರಂ ರಾವದಂತೆ ಇಂಡಿಯಾ ತಿರಿಗಿಚ್ಚೇಸಾದು.

ಉದ್ದೀಗರಂಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿರತ್ವಂ ವಚ್ಚಿದನಿ ತೆಲಿಕಾ ಮುರಾರಿ,
 ರಾಗಮಯಿಲುಕು ಪೆಟ್ಟಿ ಚೆಯಾಲಿನಿ ಇದ್ದರಿ ತಲ್ಲಿದಂಡುಲು
 ನಿರ್ಜಯಿಂಧಾರು.

ವಾರಂ ರೋಜುಲ ಕ್ರಿತಮೇ ರಘುಪತಿ, ಶಕುಂತಲ ದಂಪತುಲು
 ಕುಮಾರೈ ರಾಗಮಯಿತೋ ಇಂಡಿಯಾ ವಚ್ಚಿ ನಿಷ್ಠಯ
 ತಾಂಬಾಲಾಲು ಇಬ್ಬಿ ಪುಷ್ಟುಕುನ್ನಾರು.

ಇಂತಲ್ಲನೇ ಈ

ಸಂಧಾರಾಗಂ

ಸರ್ತು ಸಿಹಾಚ್

ರುರ್ವಾ. ಇದಂತಾ ಕ್ಳಾ
 ಮುಂದು ರೀಲ್ಲು

ಕರುಳಾದುತುಂಡಗಾ.. “ಸರ್” ಅನ್ನ ಎಯಿರ್ ಹೋಸ್ಟ್‌ನ್ನೇ
 ವಿಲುಪುತ್ತೆ ಈ ಲೋಕಂಲ್ಕಿ ವಚ್ಚಾದು ಮುರಾರಿ.

ವಿಮಾನಂ ದಿಗಿ ಹಡಾವುಡಿಗಾ ಕ್ಷಾಬ್ಲ್ಲೋ ರಘುಪತಿ
 ಕಟುಂಬಂ ನಿವಿಸಿಂಚೆ ವಿಲ್ಲಾಕು ಚೆರುಕುನ್ನಾದು. ಚುಟ್ಟುಪಕ್ಕಲ
 ನಿವಿಸಿಂಚೆ ಸುಮಾರು ಇರವೈ ಮಂದಿ ಭಾರತೀಯುಲು ಅಕ್ಕದ
 ಕುರ್ಲೀಲ್ಲೋ ಕೂರ್ಕೊನಿ ಮೊಬೈಲ್ ಮಾಸುಕುಂಬಿನ್ನಾರು. ಒಕ
 ಮೂಲಾಗಾ ರೆಂಡು ಶವೆಪೆಟೆಕುಲು ಕನಿಸಿಸ್ತುನ್ನಾಯಿ.

ಮುರಾರಿಲ್ಲ ಪೆಸ್ಟ್‌ನ್ನೇ ಮೆಲ್ಲದ್ದೆಂದಿ. ಮೆಲ್ಲಾಗಾ ಅಡುಗುಲ್ಲೋ
 ಅಡುಗೆಸೆಸುಕುಂಬಾ ವೆಲ್ಲಿ ಚಾಷಾದು. ಅವಿ ರಘುಪತಿ,
 ಶಕುಂತಲ ಬೋತೆಕರ್ಕಯಾಲು. ಮರಿ ರಾಗಮಯಿ ಏಮೈನಿಸ್ತು?
 ಮುರಾರಿ ಅನುಮಾನಂಗಾ ಚಾಸ್ತುಂಡಗಾ.. ಈ ಯುವಕರು
 ವಚ್ಚಿ ಚೆಪ್ಪಾದು..

“ರಘುಪತಿ ಅಂತಲ್ ಫ್ಯಾಮಿಲೀ ವಿಕೆಂದ್ ಗಡಿಪೇಂದುಕು
 ವಾಪಿಂಗ್ನೆ ಡೀಸೀಕಿ ವೆಶತುಂಡಗಾ ಕಾರು ಅಡುಗುತ್ತವೆ ಹಾಡ್ಸನ್
 ನದಿಲ್ಲ ಪಡಿಪೊಯಿಂದಿ. ಅಂತಲ್, ಅಂತೀಲ ದೆಡ್ ಭಾಡೀಸ್
 ದೀರಿಕಾಯ ಕಾನೀ ರಾಗಮಯಿ ಅಚ್ಚಾಕ್ ಲಭ್ಯಂ ಕಾಲೇದು.
 ಪೋಲಿಸುಲು ಇಂಕಾ ವೆತುಕುತ್ತಾನೇ ಕೊನ್ನಾರು..”

ಆ ಮಾಟಲು ವಿನ್ನ ಮುರಾರಿ ಗುಂಡೆಲು ಭಾದುಕುಂಬಾ

ರೋದಿಂಬಾಡು. ಇದ್ದರಿಕ್ ದಪ್ಪನಕ್ತಿಯಲು
 ನಿರ್ವಿರಿಂಬಾಡು.

ಅರ್ನೈಲ್ಲಪಾಲು ಉದ್ದೀಗರಾನಿಕಿ ಸೆಲವು ಪೆಟ್ಟಿ
 ಅಕ್ಕುದೆ ಉಂಡಿ ರಾಗಮಯಿ ಅಚ್ಚಾಕ್
 ತೆಲುಸ್ತುಂದೆಮೊನ್ನನ್ನು ಅಂತ್ರೋ ರೇಯಂಬವಶ್ ವೆತಿಕಾಡು.
 ಪ್ರಯೋಜನಂ ಶಾಸ್ಯಾ.

ಇಕ್ಕ ಚೆನ್ಸೆಡೆ ಲೆಕ್ ಕಿರಾಲಿಕಿ ತಲ್ಲಿದಂಡುಲ ಒತ್ತಿಂಡಿ
 ಇಂಡಿಯಾಕು ವಚ್ಚೇಸಾದು.

.....

ರಾಗಮಯಿ ಕನಿಪಿಂಚಕುಂಡಾ ಪೊಯಿ ರೆಂಡೆಕ್ಕಿಯಿಂದಿ.
 ಮುರಾರಿ ಇಂಕಾ ಆಮೆನೆ ತಲುಪುತುಂಬಾ ಆ ಜ್ಞಾಪಕಾಲ್ನೇ
 ಕಾಲಂ ವೆಶ್ಕದೀಸ್ತುನ್ನಾದು. ಪೆಟ್ಟಿ ಚೇಸ್ನೇ ಕಾಸ್ತ್ ತೆರುತುಂಬಾಡನಿ
 ತಲ್ಲಿದಂಡುಲು ರವತ್, ರಾಮಾರಾವುಲ ಭಾವಿಂಬಾರು.

ಇದೆ ವಿವಯಾನ್ನಿ ವದೆ ವದೆ ಚೆವಿನಿಲ್ಲ ಕಟ್ಟುಕುನಿ ಚೆಪ್ಪಾ
 ಚೆಪ್ಪಾ ಎಷ್ಟುಕೆಲು ಅಂಗಿಕರಿಂಬಾಡು.

ರಾಮಾರಾವ ಧರ್ಮಾನ್ನಿ ನ್ಯಾಯಾನ್ನಿ ರೆಂಡು ಕಟ್ಟಿಗಾ
 ಭಾವಿಸೆರು. ಸಂಪ್ರದಾಯಾಲು, ಆವಾರ ವ್ಯವಹಾರಾಲುಕು ಪೆದ್ದ
 ಪೀಟ ವೆಸ್ತಾರು. ಅಯುನ ಅಭಿರುಚುಲು, ಅಲಿವಾಟ್ನೆ ಮುರಾರಿ
 ವಂಟಪಟ್ಟಿಂಚುಕುನ್ನಾದು.

ಕೊಡುಕು ಇಷ್ಟ್ನೀಕಿ ತಗ್ಟೆ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಕಟುಂಬಾನಿಕಿ
 ಚೆಂದಿನ ಕುಂದನಪು ಬ್ರಹ್ಮಲಾಂಬಿ ಸಂಧ್ಯನು ಎಂಪಿಕ ಚೇಸಾರು.
 ಚಾಡ್ಡಾನಿಕಿ ಅಮಾಯಕಂಗಾ ಕನಿಪಿಂಬಿನಾ ಡಿಗ್ರಿ ಪರಕು
 ಚದಿಮಿಂದಿ. ಆಮೆನು ಚಾಸ್ ಚಾದಂಗಾನೆ ಮರೋ ಮಾಟ ಎದುರು
 ಚೆಪ್ಪುಕುಂಡಾ ಪೆಟ್ಟಿಕಿ ಒಪ್ಪುಕುನ್ನಾದು.

ಕಃಸಾರಿ ಸೆಂಟೀಮೆಂಟ್‌ತೋ ತಾಂಬಾಲಾಲೇವೀ ಲೆಕುಂಡಾ
 ನೇರುಗಾ ಪೆಟ್ಟಿ ಜರಿಪಿಂಬಾರು.

ಮುರಾರಿ, ಸಂರ್ವಾಲ ಜಂಟ ಒಕರಿಕೆಸಂ ಮೂರ್ಕಾರು ಪುಟ್ಟಾರಾ
 ಅನ್ನಿಟ್ಟುಂದಿ. ಇದ್ದರೂ ಬಾಗಾ ಕಲಿಸಿಪೋಯಾರು.
 ಕಾಂಡಾಡ್ಲನಿನಿ ಅತಗಾರಿಂಟ್ಲೋ ಮಾಡು ನಿದ್ರಲ
 ಮುಚ್ಚಿತ ಪೂರ್ತಿ ಚೆಸುಕುನಿ ವಿಜಯವಾದ
 ಚೆರುಕುನ್ನಾರು. ಮುರಾರಿ ರಾಗಮಯಿ ಸ್ವಂತುಲ್ಲೋಂಬಿ
 ನೆಮ್ಮುದಿಗಾ ಬಯಬೆಂಬಾದು.

ಆ ರೋಜು ಪದಹೋರು ರೋಜುಲ ಪಂಡುಗ. ಇಲ್ಲಂತಾ
 ಬಂದುವುಲ್ಲೋ ಹಾದಾವುಡಿಗಾ ಉಂದಿ.

ఇంతలో ఓ కారోబీ ఇంబీముందు ఆగింది. కడుతున్న పూలమాలను పక్కన బెట్టి రపళి పరుగు పరుగున బయటకొచ్చింది. ఆ వచ్చిన వ్యక్తిని చూసి ఒక్క క్షణం విశేషమృఖాలైంది. “ఎవరమ్మా?” అంటూ ఆ వెనుకే మురారి, “ఎవరు రవళీ!” అంటూ రామారావు గారు ఒకరి వెనుక మరొకరు పచ్చారు. వారు నోర్కెచ్చబెట్టి బోమ్పుల్లా నిలుచుండిపోయారు. “ఏమైది అంటీ? ఎలా ఉన్నావీ మురారి!” రాగమయి వారిని పట్టుకుని ఊపుతూ అడిగింది. “ఇన్నాళ్ళు ఎక్కుడున్నావు రాగా!” కన్నీటి కొలనులయ్యాయి అతడి నయనాలు.

ఆమె మురారిని గట్టిగా కోగిలించుకుని బీగ్గరగా ఏప్పేసింది. రెండు నిమిషాల పాటు కొనసాగిన నిశ్శబ్దాన్ని ఛెదిస్తూ రాగమయి గతంలోకి వెళింది..

“ఆ రోజు మా కారు నదిలో పడిపోయాడి. నేను సీటు చెల్చు పెట్టుకొపోవడంతో జారిపడ్డాను. తలకు బలమైన గాయం తగలడంతో స్నేహ కోల్టేయాను. నన్నులో రక్షించి అస్పృతికి తీసుకొల్పారు. ఒ అనాథ శరణాలయం నిర్మాపకులు నాకు చికిత్స చేయించారు. వారం రోజుల క్రితమే కోమాలోంచి బిధిచేయాను. అమ్మా నాన్నల గురించి తెలుసుకుండామని ప్రయత్నించగా వారు ప్రమాదంలో చనిపోయినట్లు తెలిసింది. ఇక చేసేది లేక మిమ్మల్ని వెతుక్కుంటూ పచ్చాను.

ఇదంతా విన్నాక వారంది నెత్తిన ఒక్కసారిగా వంద పిడుగులు పడినట్లుయింది. ఈ విషయాన్ని దాచి పెళ్లి చేసిన రామారావు కుటుంబం ఔల్డ్ మాలో పడింది. అందుకే రాగమయి గురించి సంధ్యకు పెట్టుకూడదని ముగ్గురూ కూడబలుక్కున్నారు. తనకు సంధ్యకు పెళ్లయిన విషయాన్ని రాగక చెప్పి పాత జ్ఞాపకాలను బయట పెట్టుడైని వేడుకున్నాడు మురారి.

రాగమయి లిప్పకాలం పాటు ఆలోచించి రాలుతున్న కన్నీటి మక్కల్ని కర్చిఫేతో అద్దుకుంటూ “సరేనని..” తలాపింది ఇష్టం లేనట్లుగానే.

రాగమయిని తన చిన్ననాటి స్నేహితురాలిగానే సంధ్యకు పరిచయం చేశాడు మురారి. సైకి కనిపించసి వేదన లోదనల నడుమ పదపోరు రోజుల పండుగ పూర్తయింది.

తన జీవన గమ్మమేమిటో తెలియక అంచోయంలో కొట్టుమిట్టాపుతున్న రాగమయిని తమ ఇంలోనే ఉండాలని రామారావు దంపతులు వేడుకున్నారు.

తోలుత సనేమిరా అన్న రాగమయి మురారిపై ఉన్న ప్రేమతో ఉండడానికి అంగీకరించింది.

.....
నెల రోజుల తర్వాత.. తన కళమందే చెట్టుపట్టులేనుకుని తిరుగుతున్న కొత్త జంటను చూసి రాగమయికి కన్ను కుట్టింది. మురారితో గడిపిన పాత రోజుల్ని గుర్తు తెప్పుకుంది. ఎలాగేలా సంధ్యకు విడాకులు ఇప్పించి మురారిని తనవాడిని చేసుకోవాలన్న ఆశ మెదడలో తొలిచసాగింది. ఆలోచన వచ్చిందే తడపుగా మురారిని ఈపెల్లాంటి మాటలతో వేధించసాగింది. ఎంగేజ్మెంట్ అయితే సగం పెళ్లయినట్టే అలాంటప్పుడు సంధ్య మెడలో తాతేలా కర్చావ్! లాజిక్కులు వట్టించింది. అయినా మనం చిన్నప్పుటినుంచి కలిసి తీరిగా.

ప్రేమించుకున్నాం. అలాంటిది మద్యలో వచ్చిన అమ్మాయితో జీవితాన్ని ఎలా

పంచుకుంటావు? ఎవ్వుడూ

భర్యం, న్యాయం అంటూ

ఉపాయాలిస్తోవు కదా..

మరి నాక ఏ విధంగా

న్యాయం చేస్తోవు?” కనొగా,

కోపంగా ప్రశ్నించింది.

రెండేళ్ళ క్రితం

పరిస్థితుల్ని, ప్రస్తుత

పరిస్థితిని వివరంగా విడమర్చి

చెప్పి “తనను నమ్ముతోని వచ్చిన

సంధ్యకు అన్యాయం చేయలేనని” గద్దద

స్వరంతో చెప్పొడు మురారి.

“నరే.. మీ అందరి అంతు చూస్తా.. కోర్టు లాగుతా” పరపంగా మాట్లాడుతూ పొప్పరికలు జారీ చేసింది రాగమయి.

తనప్పుడో చూసిన తెలుగు సినిమాలన్నీ రీల్చ మురారి చుట్టు గిరిగిరా తిరుగుతున్నాయి. ఈ విషయాలేచీ సంధ్యకు తెలియకుండా జాగ్రత్త పడుతూనే రోజులు నెట్టుకొస్తున్నాడు.

సగిగ్గా ఆడే సమయంలో హాం సిక్కు గుర్తైన భార్యను పుట్టింట్లో దించేందుకు కారులో వెళ్లడు. తిరుగు ప్రయాణంలో రకరకాల ఆలోచనలు చుట్టుముట్టాగా కారు నడుపుతూ ప్రమాదానికి గుర్తుయ్యాడు. స్వయంగా తన డ్యాక్టర్ ప్రైండికి పోనే చేసి విషయం చెప్పి అంబలెన్సు రప్పించుకున్నాడు. ఆస్పత్రికి చేరేసరికి భారీగా రక్తం పోయింది.

డ్యాక్టర్ శ్రీకంత అన్ని పరీక్షలు చేసి పిడుగులాంటి వార్తాకటి చెప్పొడు. అది విన్న రామారావు దంపతులు, రాగమయి ఉక్కిపడ్డారు. వారి ఆకండనలను అస్పత్రి సిబ్బంది అడ్డుకుని బయటకు పంచంతో మళ్లీ నిశ్శబ్దం ఆపరించింది. ఈ వార్తను సంధ్యకు చెప్పొర్చుని మురారి వేడుకోగా రామారావు సరేనన్నారు. మూడు రోజుల తర్వాత మురారి కోల్కిగా దిశార్థి చేశారు. ఇంకెక్కేసేరికి రాగమయి జాడ కనిపించకపోవడంతో అనుమానంగా తల్లి వంక చూశాడు.

“మొన్న డ్యాక్టగారు నీ గురించి చెప్పినప్పటి నుంచీ రాగమయి ఏడుస్తా కూర్చుంది. ఇప్పా ఉదయం మేం లేచేసరికి పెళ్లేబేడా సర్కుని అమరికా విమానం ఎక్కేసింది” అంటూ ఆమె రాసిన ఉత్తరం తెచ్చిచ్చింది.

థాంక్ గార్డ్. ఒక ఎడియా జీవితాన్ని మార్చిసింది. వంద అబద్ధాలు ఆడి ఒక పెళ్లి చేయమన్నారు పెద్దలు. నేను చక్కనిటి పెళ్లేబేడా సర్కుని అమరికా విమానం ఎక్కేసింది” అంటూ ఆమె రాసిన ఉత్తరం తెచ్చిచ్చింది.

థాంక్ గార్డ్. ఒక ఎడియా జీవితాన్ని మార్చిసింది. వంద అబద్ధాలు ఆడి ఒక పెళ్లి చేయమన్నారు పెద్దలు. నేను చక్కనిటి పెళ్లేబేడా సర్కుని అబద్ధాలు..

సంతోషంగా తన భజాన్ని తానే తట్టుకుంటుంచే రామారావు ఆశ్చర్యంగా అడిగాడు “అవుప్రా అబ్బాయి..

సీనీ హెచ్చపెపీ పాజిటివ్ ఎలా వచ్చింది? అమరికాలో ఉన్నపుడు ఏమన్నా..”

అయిన మాటకు డ్యాక్టర్ శ్రీకంత అడ్డుతగిలాడు “ఆ రిపోర్టు నిజంగా అబద్ధమే. అంకుల్! ఇంతా నేనూ, మురారి కలిసి ఆడిన నాటకం”.

ఆ మాటల్ని విని అంతా సంతోషించారు.

రాగమయిని

తన చిన్ననాటి

స్నేహితురాలిగానే సంధ్యకు

పలచయం చేశాడు మురాలి.

పైకి కనిపించని వేదన..

ఓచనల నడుమ పదపరి

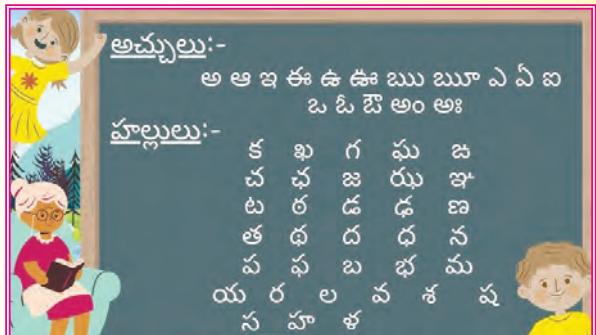
రోజుల పండుగ

పూర్తయింది.

‘మాతృ’ అనే పదం ప్రాముఖ్యతను అనుసరించి మాతృదేశాభిమానం, మాతృ భాషాభిమానం పుట్టాయి. తల్లితో సమానంగా వాటిని గౌరవించాలని, ప్రేమించాలని పెద్దలు సూచించారు.

దేశం అభివృద్ధి చెందాలంట ఆ దేశంలోని జనులందరూ వారి ‘స్వదేశ’, ‘స్వభావములను ఆదరించి విదేయులగా వ్యవహరించాలి. దేశమంట తెలియని పరిస్థితులలో, స్వభావ తెలియని పరిస్థితులు భారతియులు నాడు ఎదురొస్తు రుద్దరు కాలంలో, విదేయుల రాజ్యం చేసింది. నిజమే! తెలిమీసత, స్వమాతృ దేశ, భాషాభిమానం లేకపోవడం వలన పరాయి భాషలు రాజబాహాష, బోధనా భాషలగా నెత్తిన రుద్దబడుతున్నాయి. కానీ శతాబ్దాల తరబడి, స్వాతంత్య పోరాటాల ఫలితంగా స్వేచ్ఛ స్వాతంత్యాలు సాధించుకొన్నాం. దాన్య శ్వాంభాలాలు తోలిగపోయినా ప్రస్తుతం భాషా స్వేచ్ఛకు యింకా దూరం అపటంతో ఇప్పుడు మాతృభాషలు కనుపుగయ్యే ప్రమాదం మరింత పెరిగింది.

ప్రస్తుతం కేవలం ఆంగ్ల ప్రభావం నిత్యం అధికమైపోతోంది. అది సాంకేతిక విద్య, ఉద్యోగ ఉపాధి

ఈ భాషమండలంపై ప్రపంచంలో 6,500 పైగా భాషలున్నాయి. మన దేశంలో ఆంగ్లంతో కలిపి 23 భాషలు మాటల్లాడే ప్రజలున్నారు. పుట్టిన వసిచ్చిడ్ల ఏపు కూడా అమృభాషలోనే ఉంటుందని జర్మనీ శాస్త్రజ్ఞుల పరిశోధనలు తేల్చి చెప్పాయి. అమృచేతి గేరుముదల భావ వ్యక్తికరణ పదాల పలుకుబడి, కథలు, పాటలు, మాటలు పిల్లల లేత పయసులో ఉండే ప్రశ్నేక మేధా లక్ష్మణం వల్లనే అంకురిస్తుంది. తల్లిపులుకు ద్వారా పసిపిల్లలు తమ జాతి, సంస్కృతి అభిమానించే అవగాహన ఏర్పడుతుంది.

మానస జీవన పరిణామ క్రమంలాగే, ప్రపంచంలో ఏ మాతృభాష అయినా పరిణామ క్రమం పొందుతూనే

శిలాక్షరాల నుంచి కే బోర్డ్ వైపు..

అవకాశాలు, పెట్టుబడి, మార్కెట్ ఎన్నో అంశాలతో ముడిపడి ఉండి. ఆ సంకెళ్ల వదిలింపుకోవాలంటే ఇక భాషా, సాంస్కృతిక పోరాటాలు చేయక తప్పదు. భారతీయ భాషల ఆత్మగౌరవమే, దేశ సాధికారతకు చిహ్నం. దేశాన్ని ప్రేమించడం అంటే భారతదేశంలోనే అనేక ప్రజల భాషలను ప్రేమించడమే” అంటారు ఆచార్య జయధీర్ తిరుమలరావు. నుమారు 80 యేళ్ల కింద, తెనుగును ఉర్ధ్వా, ఆగ్నం వంటి అన్య భాషా సాంకర్యం నుండి విముక్తి చేసి, శిశ్చ వ్యవహరిక భాషగా సర్పాదర జంగా గౌరవించాలనే తలంపు తల ఎల్లిన ఇక లిఖిత పత్రిక, మాతృభాషకు సంబంధించిన కర్వాచ్చాన్ని గుర్తు చేసుకొనే సందర్భంలోని సమగ్ర చర్చలో ప్రస్తావన అది.

ఉంటుంది. ఇప్పుడు మనం రాస్తున్న తెలుగు లిపి వెయ్యేళ్ల క్రితంనాటి కలంలో లేదు. తెలుగు భాషా వికాస పరిణామాలను గురించి పరిశీలిస్తే, తాటాకు రాత్రప్రతులు చూసి, పాతాన్ని పరిప్రారించిన తర్వాత ముద్దిత గ్రంథాలు వెలుగు చూసాయి. తెలుగు శాసన భాషగా శిలా, తాప్రు పలకల మీద ఎలా ఆవిర్పించిని అదేవిధంగా ఉండేటట్టు చారిత్రక పుటలలో పదిలమైది.

కానీ తాటాకు ప్రతులకు సబంధించిన ప్రాచీన ప్రతుల మాతృక అధారంగా, ప్రతిని చూచి ప్రతి రాసి కాలగ్రహంలో కలిసి నశించిపోకుండా ప్రాచీన పండిత కవులు కొంత నిలువరించారు. క్రి.శ. 1416వ సంవత్సరం జనవరి 14వ తేదీతో శ్రీనాథ మహాకి స్వయంగా రచించి రాసి సంతకం చేసి రాతి మీద చెక్కించిన శాసన భాష, శిలాక్షరాలుగా సహింగా ఉండి.

తెనుగుభాష రాను రాను మారి, గిడుగు వారి కాలం నాటి వ్యవహారిక భాషగా పరిణామం పొంది, క్రమేణ ప్రస్తుత స్థితిగతులలో ఏమాత్రం పోల్చుకోవటానికి అనార్థమైన పరిణామ వ్యవహారికాన్ని పొందింది. దేశాభిమానం నుంచి భాషాభిమానం విజ్ఞంభించే కారణం చేత తెలుగు వారికి భాషాభిమానం కేవలం మిత్య అనే అపక్రియ సంభవించగలదని, వ్యవహారిక భాషాద్వామ నేత గిడుగు రామమూర్తి ఆనాడే పొస్టురించారు.

శాసనాలు, తాటాకు గ్రంథాలు వివేకంతో ఏమర్యనం చేసి, భాషా తత్త్వ జిజ్ఞాసువులు అవలంబించిన ఆధునిక అన్యేషణ క్రమానుసారం, తెలుగు భాషా స్పృహాపాన్ని నిర్దేశిస్తోంది. నన్నయ స్వయంగా రాసిన రాత ఎదురుగా ఉంచుకొని, నన్నయభట్టు సమక్కంలో, రాగిరేకుల మీద గండాచార్యుడు యథాస్థితిగా శాసనం చెక్కినట్టు శిలాశాసనం ఉండి కాబట్టి, ఆ శిలాక్షరాలలో భాష నన్నయ కాలంనాటి తెలుగు అని చెప్పటానికి ఇంతక్కన్నా విశ్వసనీయ ప్రమాణం లేదని గిదుగువారు స్వషం చేసారు.

“ఇతర భాషలో విద్య నేర్చుకునే వారు, నేర్చేవారు తెలుగుని మరిచిపోతారు. ఇదోక విష వలయం. ఉద్యోగాల కోసం తల్లిభాషని విశ్వరించడం బాధకరం”. అమ్మ జ్ఞానము మనుకి దగ్గర సంబంధం ఉంది. మాతృభాషా మాధ్యమం ద్వారానే పరాయా భాషలను సులభంగా నేర్చుకోగలుగుతాం. విజ్ఞాన సాంస్కృతమును తెలిగకా అర్థం చేసుకోవచ్చు. ఇప్పటికే ప్రపంచంలోని పల భాషల అంగ్రేజు భాషాదివత్యంలో కుంగి కృషించి తమ ఆస్తిత్వాన్ని కోల్పోతున్నాయి. జపానీలో అత్యున్నత స్టోయి విధానం మాతృభాషా మాధ్యమంలోనే

కార్యాప్టమ్

ఆప్యోనం

కార్యానిస్టుల నుంచి

**ఆరోగ్యకరమైన పణినొక్కనీ
అంచించే కార్యాన్నదు**

స్ఫోగతిస్తున్నాం. అంశం ఏదైనా సరే!

మంచి పణినొక్కనీ అంచించాలి. కార్యాప్టమ్ తో

పాటు పీ పేరు, చిరునామా, పక్కి పత్రం

తప్పనిసలగా జత చేయాలి. ఎంపిక కాని కార్యాన్నదు

తిప్పి పంపగోరేవారు తగిన పశ్చస్థే జత చేసిన కవరు

పంపించాలి. కార్యాన్నలు పంపించాలిన చిరునామా: ఎడిటర్,

అదివారం వార్త, నం.396, లోయర్ ట్రాంక్ బండ్.

డిబార్ మీల్స్ పక్షు, ప్రాదురాబాద్-80.

sunmagvaartha@gmail.com

బోధింపబడుతుంచే మనం తెలుగు ఎందుకు అంటూ నిరసిస్తున్నాం.

యునెస్కో ఒక భాషను మాట్లాడే జనాభాలో 30 శాతం ఆ భాషను చదవకుండా, రాత లేకుండా, అమ్మనుడికి దూరం అయితే ఆ భాష కాలక్రమంలో మృతజాపగా మారుతుండని సూత్రికరించింది. అందుకే 2000 సంవత్సరం నుండి ప్రతీ యేటా ఫిబ్రవరి 21న అంతర్జాతీయ మాతృ భాష పరిరక్షణ దినంగా ప్రకటించింది. జర్జనీ, జపాన్, రష్యా, ఛైనా, దేశాలలో ప్రపంచ భాషలలో ఉపయుక్తమైన సమాచారాన్ని వారి మాతృ భాషలలోకి తర్వాతమా చేస్తారు. జర్జనీ విద్యార్థి జర్జనీ భాషలో ఇంజనీరింగ్ చదువుతుంచే తెలుగు విద్యార్థి పరాయా దేశాలకు పరుగులు తీసున్నాడు. భాష, సాంస్కృతిక వైవిధ్యాన్ని కాపాడుకోవటం ద్వారా జీవ వైవిధ్యాన్ని రక్షించుకోలమని యునెస్కో ప్రకటించింది. అంతర్జాతీయ సంస్కలు, యునెస్కో, పరల్ట్ బ్రౌన్కె, పరల్ట్ డిస్కర్సన్ ఆన్ ఎడ్యుకేపసల్ ఫరాల్, జనరల్ అసంబ్లీ పంటి ప్రపంచ స్టోయి సంస్కలన్నో ప్రాథమిక విద్యని తల్లిభాషలో నేర్చుకొనే ఆపశ్చక, హక్కు చాటి చెప్పాయి. తెలుగులో చదువు లేకపోవటాలో తరగతి గదులు ఇరుకై బెరుకు, భయం ప్రపశించింది. బడి మానేసే పిల్లల సంఖ్య పెరుగుతోంది. పిల్లలకు ఆసక్తి పెరిగేటట్టు ప్రాథమిక, మాధ్యమిక విద్య మాతృ భాషలో కొనసాగించాలి.

అంతరించిపోయే భాషల జాబితాలోకి చేరువ అవుతున్న మన మాతృభాష తెలుగు గురించి మాట్లాడుకోవాలి. నలుగురు తెలుగువారు కలిసినప్పుడు తెలుగులో మాట్లాడుకోవాలి. విద్యార్థుల సామర్చ్ఛాన్ని ఆంగ్లంలో ప్రతిభ అధారంగా నిర్మయించకూడదు.

వ్యాపారిక భాషాప్రయోగ నాయకుడు తెలుగు భాష, సాంస్కృతిక వైత్రాతిక మహాదేవయులు గిరుగు వెంకట రామ్యార్థి జయంతిని తెలుగు భాషా దినోభ్రంగంగా ప్రతీ సంవత్సరం అగస్టు 29న జరుపుకుంటున్నాం. రెండు తెలుగు రాష్ట్రాలుగా, అంధ్రప్రదేశ్, తెలంగాణ ప్రభుత్వాలు మాతృభాష పరిరక్షణకు కనీసం ఇప్పటికేనా ఉత్సవంతంగా సమాయత్తం కావాలి. పాలనలో పాటు తెలుగు భాషలో సాంకేతిక పదాలు, అనువాదాలు సృష్టించబడాలి. పర భాషలో నుండి వచ్చిన వాడుకలో ఉండే పదాలను ప్రామాணికంగా తీసుకోవాలి. భపన నిర్మాణానికి పునాది బలంగా వున్స్టే, మాతృభాషలో ప్రాథమిక మాధ్యమం పిల్లల మానసిక ఎదుగుదలతో పాటు, భవిష్య జీవనం పట్ల ప్రూఢ విశ్వాసం కలిగే సురక్షిత భవితవ్యానికి దారి మాపిస్తుంది.

- జయసుర్య

పూర్వం ఒక బ్రాహ్మణుడి భార్య ఒక శిఖవును ప్రసవించింది. ఆ శిఖవు వెంటనే మరించాడు. అప్పుడూ బ్రాహ్మణుడు ఆ శిఖవును తీసుతోని ద్వారకలోని కృష్ణుడి నివాసానికి వచ్చాడు. పూర్వ కాలంలో అంటే ద్వారక యుగంతం వరకు ఒక రాజ్యంలో తల్లిదండ్రులు జీవించి ఉండగానే వారి కొదుకు మరణిస్తే అందుకు రాజే బాధ్యతని భావించేవారు. శ్రీరాముడి కాలంలో కూడా అలాంబించే ఉండేది. పుట్టగానే బ్రిడ్జ్ మరణించడంలో రాజు దోషం లేకున్నా బ్రాహ్మణుడు రాజు ప్రాపాదంలోకి వెళ్లి రాజును నిందించాడు. ప్రస్తుతం ఈ దేశాన్ని పాలించే రాజు ఉగ్రోసుడు బ్రాహ్మణ ద్వేషి అని, వేదాలను, బ్రాహ్మణులను ద్వేషించేవారిని బ్రాహ్మణేషి అంటారని ఈ విధంగా రాజు బ్రాహ్మ ద్వేషే కాక బుద్ధిహీనుడని ఆ బ్రాహ్మణుడు రాజును దూషించాడు. ఒక రాజు దురాశాపరుడు, స్వార్థపరుడు అయితే అతనికి ప్రజలను పాలించే హక్కు లేదని అన్నాడు. పైగా ఆ బ్రాహ్మణుడు రాజును శ్రుతిబంధువని కూడా దూషించాడు. ఈ రాజుకు రాజు లక్ష్మణాలు లోపించినందున పుట్టగానే తన కుమారుడు మరణించాడని రాజుశ్లై దోషం మోహాడు. ఇలా దూషించి అయిన వెళ్లిపోయాడు. కొంత కాలానికి అతనికి రెండవ శిఖవు జస్మించాడు. అతను కూడా పుట్టగానే మరణించాడు. ఇలా ఆ బ్రాహ్మణుడికి 9 మంది పిల్లలు కలిగారు. వాళ్లందరూ పుట్టగానే మరణించారు. ప్రతిసారీ రాజుప్రాసాదం ద్వారం వద్ద నిలిచి రాజుని నిందించి వెళ్లేవాడు. 9వ సారి కూడా అతనలూ ద్వారకా నగర రాజును దూషించడానికి వచ్చినప్పుడు

అర్జునుడు కృష్ణుడిచెంత ఉన్నాడు. ఆ బ్రాహ్మణుడు రాజును దూషించినప్పుడు అర్జునుడికి ఆసక్తి కలిగి అలా దూషించడానికి కారణమేమిటని అడిగాడు. విషయం తెలుసుకున్న అర్జునుడు ఆ బ్రాహ్మణుడితో “నీ శిఖవులకు నేను రక్షణ కల్పిస్తానని వాగ్నాన చేస్తున్నాను. ఆలా నేను చేయలేకపోతే అగ్నిప్రవేశం చేస్తానని” శపథం చేశాడు. అప్పుడు ఆ బ్రాహ్మణుడు “అర్జున! బలాముడు నా గేడు విని నా బీడులను కాపాడలేకపోయాడు. కృష్ణుడు కూడా నాకు రక్షణ కల్పించలేదు. ఆ బ్రాహ్మణుడు భగవంతుడికి అసాధ్యమయిన పనిని నువ్వేలా నిర్వర్తిస్తావని?” వరోకంగా అర్జునుడిని ఎత్తిపోచాడు. అయితే అర్జునుడు తనపై ఆ బ్రాహ్మణుడికి నమ్మకం కలిగేలా తన సభుడైన కృష్ణుడిని కూడా విమర్శస్తా మాటల్లాడాడు. “బ్రాహ్మణోత్మా! నేను కృష్ణుడిని కాను. ప్రముఖుడు, అనిమధుల వంటి కృష్ణుడి పుత్రుల్లో

కృష్ణుడి మాట

ఒడడిని కాను. నా పేరు అర్ధునుడు. నేను గాండిం కలిగినవాడిని. అడవిలో శివుడు, నేను ఒక వేట విషయంలో మర్పు పడి ఆయనతోనే పోరాది ప్రశంసలందుకున్నాను. నా పోరాట పట్టిమ చూసి శివుడు ప్రత్యక్షమై నాకు పాపవతాప్రం ఇచ్చాడు. కనుక నా పోరుపాస్ని శంకించక. నేను మృత్యుదేవతతో పోరాదాల్సి వచ్చినా పెనుకాడక నీ కుమారులను నీకు అప్పిస్తానని” అర్జునుడు చెప్పగానే బ్రాహ్మణుడికి కొంత నమ్మకం కలిగి ఇంటికెళ్లాడు.

కొంత కాలానికి బ్రాహ్మణుడి భార్య మరొక బ్రిడ్జ్ రాజును ప్రసవించుండగా బ్రాహ్మణుడు

అర్జునుడిని పిలిచాడు. అర్జునుడు పాపవతాప్రాన్ని వచ్చుకొని ఆ బ్రాహ్మణుడి జంటికి వెళ్లాడు. ఆ రాత్రి బ్రాహ్మణుడి భార్య ప్రసవించబోయే ముందు అర్జునుడిని పిలిచాడు. అప్పుడు అర్జునుడు తన మిత్రుడై కృష్ణుడినిగా శివుడిని స్థరించాడు.

కృష్ణుడు ఆ బ్రాహ్మణుడి పుత్రులను రక్షించలేకపోయాడు కనుక శిఖుడిని స్థరించడం మేలని భావించాడు. తర్వాత ఆయన తప్ప తెలిసి వచ్చింది. బ్రాహ్మణుడి భార్య మగబిడును ప్రసవించింది. కొద్ది క్షాత్రల్లోనే అర్జునుడి అప్పు శస్త్రాలు, ఆ శిఖవు వాయుమైపైయాడు. అర్జునుడు తనని దిక్కరించడం వల్ల కలిగిన పరిణామం చూసి కృష్ణుడు వినోదించాడు. ఆయన తన మాయతో బ్రాహ్మణుడి శిఖవును, అప్పాలను మాయం చేశాడు. ఇలా తన బీడ్జ్ మాయం కగానే బ్రాహ్మణుడు అర్జునుడిని తీప్పంగా దూషించాడు. తాను అర్జునుడి మాటలను నమ్మునని, అంటు నపుంసకుడని, మిథ్య వాగ్నాలు చేయడంలో అతను దిట్ట అని అన్నాడు. అర్జునుడు గాండించాన్ని కృష్ణ బలాములను కూడా లెక్కచేయకుండా వారికంటే తాను అధికుడని గర్యించాడని అతనికి తగిన గర్వఫంగం జరిగించని బ్రాహ్మణుడు రోషిస్తా అర్జునుడిని తిట్టాడు. దాంతో అర్జునుడు బ్రాహ్మణుడికి తాను చేసిన వాగ్నానం ప్రకారం అగ్నిప్రవేశానికి సిద్ధపడ్డాడు. కానీ అర్జునుడు అగ్నిప్రవేశం చేయకుండా కృష్ణుడు వారించాడు. అర్జునుడు అగ్నిలో దూకి మరణిస్తే అది తనకు అవమానమని కృష్ణుడు భావించాడు. తానే ఆ శిఖవును తీముకొస్తానని కృష్ణుడు చెప్పాడు. తర్వాత అర్జునుడితో సహ ఆయన దివ్య రథంలో ఉత్తర దిగుణ బయలుదేరాడు. కృష్ణుడు తిర్మా లోకాలను దాటి విశ్వానికి పైకుపు చేరుకున్నాడు. పైకుపులో సూర్యప్రకారం ఉండడు కనుక అంతా అంధకారమయింగా గోచరించింది. అయితే కృష్ణుడు తన సుదర్శన చక్రం సాయంతో రఘాన్ని ముందుకు నిడించాడు. కృష్ణుడు అర్జునుడితో “అర్జున! ఈ అధ్యాత్మిక కాంతి నా దేహం నుండి వెలువడే కిరణ సముద్రాయమే. ఈ జ్యోతిషిని నేనే” అని పలికాడు.

అర్జునుడు నివేరపోయి కృష్ణుడి వంకే చూస్తుండి పోరాదం కృష్ణుడు అర్జునుడితో “అర్జున! ఈ అధ్యాత్మిక కాంతి నా దేహం నుండి వెలువడే కిరణ కథ సుఖాంతమైంది.

- యామిజాల జగదీం

ఓ.పాపని, విజయవాడ
ప్రశ్న: మా స్థలానికి తూర్పు, ఉత్తరం వైపు లోధ్ని ఉన్నాయి. దాకిణం, పచ్చిమం వైపు పెద్ద గుంతు ఉన్నది. గుంతు కుంట స్థలం మాది కాడు. వేరే వారిది. మా స్థలం లెవెల్‌కి, గుంత వైపు హద్దుగా రెండు వైపులా గోడ కట్టుకొని అందులో ఇల్లు కట్టుకొన్నాం. మాకు దుకాణంలో లాభాలు లేవు. ఎప్పుడూ కస్టమర్కెట్ గోడవలు.

యజమానికి బాగా కోపం పెరిగిపోయి వ్యాపారం

మూతపదే స్థితికి వచ్చింది. పిల్లల చదువులు బాగానే ఉన్నాయి. నా సమస్యలే తగిన పరిష్కారం తెలుగులరు.

జవాబు: తూర్పు, ఉత్తరాలకు వీధి ఉన్న మీ స్థలం ఈశాన్య స్థలం. ఈశాన్య స్థలాలకు వాస్తులో ప్రధమ ప్రాధాన్యతనిస్తారు. నైరుతి బయట గొయ్యి ఉండటం దోషమే అవుతుంది. కానీ కేవలం సైరుతి భాగంలో పచ్చిమ, దాకిణ దిక్కులలో కొంత మేరకు ప్రహరి గోడలు కట్టి మిగతా

దిక్కుల్లో ప్రహరి గోడలు నిర్మించకపోవడం పెద్ద వాస్తు దోషమవుతుంది. ఆ గొయ్యి పూడ్చేసే ప్రయత్నం

చేయండి. ప్రహరి గోడలను నాలుగు దిక్కుల్లో కూడా వాస్తు ప్రకారం నిర్మించండి. మీ సమస్యలు తగ్గుతూ మెరుగైన ఫలితాలు కనిపొంయాయి.

తూర్పు ఆగ్నేయ వీధిపోటు
ఎన్.ఆర్, నంద్యాల

ప్రశ్న: చూడమండ తూర్పు ముఖంగల డాబా కొన్నాం. ఇంటి

వాస్తువార్త
వాస్తు విద్యాన్ సాయిల్
డా॥ దంతూరి పండిలనాథ్
సెఫ్: 9885446501/9885449458

తెలుస్తోంది. ‘తూర్పు ఆగ్నేయ వీధిపోటు’ అనేక విధాల ప్రతికూల ఫలితాలనే ఇస్తుంది. మీరు పేర్కొన్న సమస్యలకు కూడా ఆ వీధిపోటు వలన కలిగే ప్రతికూల ఫలితాలే కారణం అయ్యే అవకాశం ఉంది. మీరు మీ ఇంబి ప్లాన్ కూడా పంపిస్తే బాగుండేది. తూర్పు ఆగ్నేయంలో వీధిపోటు స్థలానికి స్వల్పంగా తగులుతున్నట్టయితే అంతవరకు స్థలాన్ని వదిలేసి, తిరిగి ప్రహరి గోడను నిర్మించుకోవడం వలన ఆ వీధిపోటు సమస్య పరిష్కారం అపుతుంది. అలా వీలుగాని పరిస్థితుల్లో ఒకసారి వ్యక్తిగతంగా సంప్రదించండి. మరిన్ని వివరాలు

నైరుతి బిక్కులో పెద్ద గొయ్య ఉంది..?

ఆగ్నేయం ఎడురుగా అడ్డరోడ్స్, నిలువుగా ఎదురుగా ఆగ్నేయ మూలకు ఒక లోడ్ ఉంది. ఇంట్లో ఆశాంతి, ఊహించని ప్రమాదాలు, మనోవేదన, ఆర్థిక ఇబ్బందులు, ఆవేదన, అందోళన, ఘుర్జణలు, అవమానాలు, అవవాదులతో ఎంతో ఇబ్బంది పడుతున్నాం. ఇల్లు పడలతేని దీన స్థితిలో ఉన్నాం. సంతానంతో సమస్యలు. ఎన్ని పూజలు చేసినా పరిశీతులు మారడం లేదు. ఏం చేయమంచరు?

జవాబు:
 మీరు విపరించిన దానిని బట్టి మీరు కొన్న తూర్పు ముఖం గల ఇంటికి తూర్పు ఆగ్నేయ వీధిపోటు ఉన్నట్టు

వాస్తు విద్యాన్ డా॥ దంతూరి పండిలనాథ్ పారకుల
 సమస్యలకు ఆదివారం ‘వాస్తువార్తలో సమాధానాలిస్తారు. ఈ కింది కూపన్ జతచేసి సమస్యలు వంపవలసిన చిరునామా:

సాయిత్తి వాస్తు కస్టమ్చెట్టి, 3-2-4, కింగ్స్ వే, రాష్ట్రవతి రోడ్, సికిందరాబాద్-3

వాస్తువార్త

పూర్తి పేరు : .....
 పుట్టిన తేది : .....
 జన్మ నష్టతం: ..... తల్లి పేరు: .....
 చిరునామా: .....

తెలుసుకుంటే ప్రత్యోమ్మాయ పద్ధతులు వివరించే వీలు ఉంటుంది.

ఎన్.అశోక్, ప్రౌదరాబాద్

కాయలున్న మామిడిచెట్టును తీసివేయవచ్చా?

ప్రశ్న: మామిడిచెట్టు పెద్దగా పెరగటం వలన బీళింగికి భవిష్యత్తులో నష్టం కలుగుతుందని భావిస్తున్నాం. మేం ఆ చెట్టును తీసివేయ్యాలని అనుకుంటున్నాం. కానీ “కాయలు కానే చెట్టును కొట్టుకూడదని” బాగా మంది అంటున్నారు. సలహా ఇవ్వాలరు.

జవాబు: గృహపరిషలో ఎత్తుగా పెరిగే ఘలవ్యాలను తీసివేయవలసి వస్తే కాయలు కాస్తున్నప్పుడు తీసివేయకూడదు. సంవత్సర కాలంలో చెట్టుకు పూత లేని రుతువులో ఆయా చెట్టుకు తగిన శాంతి చేసి ఆ చెట్టును తీసివేయవచ్చు. బాగా పెరిగి పున్న వేప, రావి చెట్టును తీసివేయకూడం వదిలేయటమే మంచిది.

యు గదుగాల నుండి స్వయం పరమాత్మ నడయాదిన భరత భూమిలో అనేకానేక విశ్వాసాలు, ఆచారాలు, నిబంధనలు, యూత్రలు కనపడతాయి. అవి ఒక ప్రాంతం నుండి మరొకప్రాంతానికి భిన్నంగా ఉండటం గమనించవలసిన అంశం.

ఆ సమయంలో ఉధ్వమించిన ద్వాదశ లింగ ఆలయాలను సందర్శించే యూత్రను ‘శివాలయ ఒట్టం’ అంటారు. ప్రతినిట్యం భక్తులు ఈ ఆలయాలను సందర్శిస్తుంటారు. కానీ మహా శివరాత్రినాడు చేసే ఈ యూత్ర ఇహపర సుఖాలను ప్రసాదిస్తుంది అని విశ్వాసిస్తారు భక్తులు. ఈ సంప్రదాయుం ఆరంభం అవడానికి సంబంధించిన గాఢ ద్వాదశ యుగం నాటిది.

శివాలయ ఒట్టం పురాణ గాథ

ఈ ఒట్టం యూత్ర గురించిన గాఢ స్తానికంగా వినిపించేది మహాభారతంలో అంటలోని ముఖ్య పొత్రులైన పంచ పాండవులు, శ్రీ కృష్ణునితో ముడిపడి ఉండటం విసేపం. కురుక్షేత్రం విజయంతో చక్రవర్తి హోదాను పొందిన ధర్మరాజు రాజ్య సంక్షేపం గురించి ఒక యూగం తలపెట్టారట. ఆ యజ్ఞానికి ‘పురుష మృగం’ పాలు కావాలని రుత్సిక్కులు తెలిపారట.

ఆధ్యాత్మికతను పెంచే ‘శివాలయ ఒట్టం’

ఆదే విధంగా వాటితో ముడిపడి ఉన్న గాఢలు కూడా మనకి ఏ పురాణంలోనూ కనపడవు. అయినా భక్తులు ఇహపర సుఖాలను కోయకుంటూ వాటిని భ్రమిశ్రూపాలో పాటిస్తూ ఉంటారు. అలాంటి వాటిలో ఒకటి “శివాలయ ఒట్టం”. అరుణాచల గిరి ప్రదక్షిణ, కైలాస మానస సరోవర పరికుమ, గోవర్ధన గిరి ప్రదక్షిణ ఇష్టస్తీ మనందరికి తెలిసిన విషయాలు. ప్రస్తుతం మన రాష్ట్రంలో సింహారి, ఇంద్రజీతాది. కోటప్పుండ త్రికూట పర్వత ప్రదక్షిణాలు కూడా నిర్వహించబడుతున్నాయి. వీటిన్నింటికి భిన్నమైనది “శివాలయ ఒట్టం”.

శివాలయ ఒట్టం

పైన పేర్కొన్నప్పుడు ఒక అచల పర్వతాల చుట్టూ భక్తిప్రవత్తులతో ప్రదక్షిణ చేయడం. కానీ ‘శివాలయ ఒట్టంలో’ ఇర్పవై నాలుగు గంటలలో పన్నెందు పౌర్ణామిక ప్రాశస్తం కలిగిన శివాలయాలను సందర్శించడం, ఆ ఆలయాల నుండి విభూతి, అభిషేక జలం సేకరించడం. మలయాళ భాషలో ‘ఒట్టం’ అంటే పరుగు, ప్రపాంచు లేక సాగించు అన్న అర్థాలు ఉన్నాయి. అవస్తీ భక్తులు మహాశివరాత్రినాడు చేసే శివాలయ ఒట్టంకు సరిగ్గా సరిపోతాయి. ఎందుకంటే భక్తులు ఇర్పవై నాలుగు గంటల లోపల వంద కిలోమీటర్లు పరిగెత్తుతాయి. పన్నెందు శివాలయాలను సందర్శించుకోవాలి.

తమికనాడు రాష్ట్రం కన్యాకుమారి జిల్లా పడమర దిశలో విసేప ఆలయాలు నెల్చిని ఉన్నాయి. ద్వాదశ యుగంలో శ్రీహరి అవతారమైన శ్రీకృష్ణ లోకానికి నరనారాయణులు వేరువేరు కాదు అన్న విషయాన్ని తెలపడానికి ఒక చమత్కురాన్ని చేశారు.

పరమేశ్వర ప్రీత్యర్థం చేయతలపెట్టిన ఆ యాగం కేసం కావలసిన సరంజామా అంతా శ్రీకృష్ణుని అనుగ్రహంలో ఇష్టే సంపాదిస్తామని గర్జంగా పలికి బయలుదేరారట భీమునేనుడు. వాసుదేవుడు అతని చేతిలో పన్నెందు రుద్రాక్షలను ఉంచి అవసరం అయినప్పుడు ఒక్కొక్కబోగా నేల మీదక పదలమని చెప్పారట. పురుష మృగం పద్మక వెళ్లినప్పుడు “గోపాల.. గోవింద” అని పెడ్దగా స్వరిస్తూ వెళ్లమని సలహా ఇచ్చారట. పురుష మృగం అంచే సగం పులి, సగం మనిషి. గోపు శివభక్తుడు. అంతే విష్ణు ద్వేషి. నిరంతరం శివ నామస్తురణ చేస్తూ ద్వానంలో గడిపేవాడట. నేత్రాలు మాసుకొని ద్వానంలో ఉన్న పురుష మృగాన్ని చూసి నిద్రిస్తోంది.. అని భావించిన భీముడు గోపాల ... గోవింద” అని స్వరిస్తూ చేరువక వెళ్లాడట. విష్ణు నామం వినగనే ద్వానభంగం కలగడంతో మహాగ్రంగా గర్జిస్తూ భీముని పట్టుకోడానికి లేచింది.

పురుష మృగం భీకర రూపం చూసి ఒక్క క్షణం చలించిన కుంతి పుత్రుడు ఒక రుద్రాక్ష వదిలి దూరంగా వెళ్లాడట. చిత్రంగా రుద్రాక్ష శివలింగంగా మారిపోయిందట. ఆరాధ్య దైవం దర్శనంతో పురుష మృగం ఆగిపోయింది.

భీముడు మళ్ళీ మృగాన్ని సమీపించాడట. విష్ణు నామం వినపడటంతో ఆగహాతో భీముని వెంట పడింది పురుష మృగం. మృగం సమీపంలోకి వచ్చిన ప్రతిసారీ ఒక రుద్రాక్ష వదలడం వల్ల అక్కడ శివలింగం ఉధ్వానించిందని అంటారు.

తాను దానిని జయించలేనని అర్థం చేసుకొన్న పాందునండుడు మృగం తాలూకు సీమ దాటడానికి ప్రయత్నం చేస్తూ దౌరీపోయాడు. ఆ సమయంలో భీమసేనుని ఒక కాలు సీమకు వెలువల మరో పాడం లోపల ఉన్నాయట. తాను మృగం తాలూకు భూమిలో తెనిసి భీముడు, కాదు ఉన్నాడని మృగం వాడన చేసుకోవడం మొదలు పెట్టారట. సోదరుని వెతుకుతూ శ్రీకృష్ణునితో కలిసి అక్కడకు చేరుకొన్న యుధిష్ఠిరుడు భీముడు మృగం తపుకుసేమలోనే ఉన్నాడని తీర్చ చెప్పారట. సోదరుడు ఆపదలో ఉన్నప్పటికీ ధర్మం తప్పకపోవడంతో సంతోషించిన మృగం తన విష్ణు దేవాన్ని విశిచిపెట్టడంతో పాటు ధర్మరాజు యజ్ఞానికి కావలసిన పాలను కూడా ఇచ్చింది.

ఈ విధంగా భీముని బలగ్గాన్ని, పురుష మృగం తాలూకు విష్ణుద్వేషాన్ని తొలగించారు నటన సూత్రధారి, తీలామానుష రూపుడైన శ్రీకృష్ణుడు. మరో కథనం కూడా వినిపిస్తుంది. భస్మాసురుని నుండి తప్పించుకొనే క్రమంలో మహేశ్వరుడు పన్నెందు పదేశాలలో దాక్కున్నారట. అవే క ఆలయాలు అని కూడా చెబుతారు.

కథలు ఏమైనప్పటికీ ఈ పన్నెందు క్షేత్రాలలో లింగాజు స్వయంభూగా వెలిశార్సుడి సత్యం. ఆ పన్నెందు క్షేత్రాలు వరుసగా తిరుమలై (ముంచెరై), తిరుకుర్మిళి, తిరుపురప్పు, తిరునందిక్కరై, పోంపుష్టి, పన్నిప్పోగం, కలుశ్రం, మేలంకోడ్, తిరువిడ్కోడ్, తిరువిత్తంకోడ్, తిరుపంతికోడ్, తిరునాట్టాలం. ఈ ఆలయాలన్నీ తమిళనాడు రాష్ట్రంలో కన్యాకుమారీ జిల్లాలో కేరళ సరిహద్దులలో నెలకొని ఉండటం వలన రెండు రాష్ట్రాల పూజా విధానాలు అనుసరిస్తారు.

శివాలయ ఒట్టం విధి విధానాలు

‘శివాలయ ఒట్టం’ యాత్ర చేసే భక్తులు వారం రోజుల ముందు నుండి ఉపవాసం ప్రారంభిస్తారు. పగటి పూట కొబ్బరిసీరు, రాత్రి పూట తలసినీరు మాత్రమే తీసుకొంటారు.

మహా శివరాత్రి ముందురోజు సాయంత్రం యాత్రలో మొదటి ఆలయం ఉన్న తిరుమలై (ముంచెరై) చేరుకొంటారు. తామిర భరణి (త్యాగపర్చి), నదిలో స్నానం చేసి కాపాయ పస్తులు ధరిస్తారు. చేతిలో ఒక తాటి ఆకుల విసనకర ధరించి “గోపాల.. గోవిందా.. గోవిందా... గోపాల” అంటూ నామస్వరం చేస్తూ ఒక ఆలయం నుండి మరో ఆలయానికి పరుగులు పెడతారు. ముంబిరై మహాదేవుని దర్శనంతో యాత్ర ప్రారంభిస్తారు. ఇక్కడ ఆరంభించే యాత్ర ‘తిరు నాట్టాలం’లోని శ్రీ శంకర నారాయణ స్వామి దర్శనం చేసుకొని ఆలయ చందన సేకరణతో ‘శివాలయ ఒట్టం’ ముగుస్తుంది.

యాత్రికులు సౌకర్యార్థం మార్గంలో అనేక గ్రామాలవారు స్వచ్ఛండంగా ఆపరం, సీరు, వండ్లరసాలు అందిస్తుంచారు.

మొత్తం దూరం నుమారు పండ కిలోమీటర్లు. భక్తులు ప్రతి ఆలయంలో ప్రదక్షిణలు చేసి, దర్శనం చేయడమే కాచుండా విభూతి, అభిషేక జలం సేకరించాలి. ప్రస్తుతం మారిన పరిస్థితుల కారణంగా చాలా మంది వాహనాలలో యాత్ర చేస్తున్నారు. శివాలయ యాత్రలోని పన్నెందు ఆలయాలు ద్వారా యుగం విశిష్టాలో పాటు వెయ్యి సంపుర్ణాల వరిత్రకు పత్యక్క సౌక్ష్ములు. అత్యంత రద్దిగా ఉండే మహా శివరాత్రి సమయంలో ఈ యాత్ర చేయలేనివారు మిగతా రోజులలో లేదా ఎక్కువగా సోమవారాలు చేస్తున్నారు.

అలయాల చరిత్ర

దరిద్రావుగా అన్ని ఆలయాలు ఎనిమిది నుండి పదవ శతాబ్దాల మధ్య కాలంలో చేశ రాజులు నిర్మించినట్లుగా తెలుస్తోంది. సరిహద్దులలో ఉండటమో, స్థానిక వాతావరణ పరిస్థితుల్లో లేక అనుంతర కాలంలో స్థానిక పాలకులు చేసిన మార్పులో తెలియదు. కానీ అన్ని శివాలయ బట్టం ఆలయాలలో ద్రావిడ, కేరళ దేవాలయ క్షేత్రి సమ్మిళితంగా కనిపిస్తుంది. విశాల ప్రాంగణాలు, పెంకులతో నిర్మించిన మండపాలు, పురాణ గాఢలతో నిండిన విమాన గోవురాలు అన్ని ఎంతో సుందరంగా ఆధ్యాత్మిక అలోచనలను పెంపొందించేవిగా కనపడతాయి. మొట్టమొదటి ఆలయాలను ఎవరు నిర్మించారో తెలియదు. కానీ ఆలయాల పునరుద్ధరణ చేశ రాజులు చేసిన తయారాత ఈ ప్రాంతాన్ని పాలించిన ద్రావెన్గ్రై, నాయక రాజులు ఆలయాభిప్రాణికి తమ వంట కృషి చేసారని తెలుస్తోంది. మానవులలో అన్ని తామే అన్న అహంకారాన్ని తొలగించడమే కాచుండా శివశేషపులు ఒక్కడే అన్న సత్యాగ్రీ భక్తులకు తెలియడెపుడం ఈ యాత్రలోని ముఖ్య సందేశం. తమ మనోబ్ధీప్పాలు విన్నవించుకొని అవి నెరవేసి తరువాత మరసటి సంవత్సరం శివాలయ యాత్ర చేసేవారు అధిక సంఖ్యలో కనిపిస్తున్నారు. ఎది ఎలా ఉన్నప్పటికీ భక్తులలో ఆధ్యాత్మిక పురోగతిని పెంపొందించే శివాలయ బట్టం.

- ఇలపాపులారి వెంకటపేశ్వరు

మ

ర్యాద రామన్న అంబ్
మర్యాదకు, విజ్ఞతకు
మారు పేరు.

తాల్కూక శక్తిని పెంచే కథలు

ఎటువంటి వ్యాఖ్యానం తన వద్దకు
వచ్చినా దానిని పరిష్కరించడం

అతనికి వెన్నటి పెట్టిన విద్య. తప్పు చేసినవారు ఎంతటి వారైనా సరే తన యుక్తితో మర్యాదరామన్న కనిపెట్టేవారు.
కొన్ని వందల సంవత్సరాల క్రీతిని నిజంగా జరిగినపి అని చెప్పుకుంటున్న ఈ కథలను తోలుత ఎవరూ గ్రంథస్థం చేయలేదు. పెద్దల నుండి ఆ నోటా, ఈ నోటా విని తెలుసుకున్నావే. ఈ కథలన్నీ పిల్లల బుడ్కి పదును పెట్టేవిగాను, తార్కు శ్రీని పెంచుతాయనడంలో ఎటువంటి సందేహం లేదు. నేడు పెరిపోతున్న సాంకేతిక పరిజ్ఞానం వల్ల అందుబాటులో ఉన్న ఈ కథల్ని చాలా మంది గ్రంథస్థం చేశారు. సామాజిక మాధ్యమాల ద్వారా కూడా వెలుగులోకి తెస్తున్నారు. ఎవరి శైలి వారిది. ఎవరికి తోచస్తులు వారు గ్రంథస్థం చేసి ఈ కథల్ని ప్రజలలోకి తీసుకుని వెళతున్నారు.

రామన్న తల్లిదండ్రులు, భార్యల పేద విషయంలో కూడా ఎటువంటి ఆధారాలు లేవు. మందమతి అయిన మర్యాదరామన్న ఒక్కసారిగా ఎలా మేరావి అయ్యాడు? అనే విషయంపై కూడా భిన్న కథనాలు విసిపెస్తున్నాయి. కాలికాదేవి ప్రసన్నం కావడం వల్ల జూని అయ్యాడని కొన్ని కథనాలు ప్రచారంలో ఉన్నాయి. ఒక సాధువు రామన్న నాలుక్కు భీజశ్రూలు రాయడం వల్ల మహాజ్ఞాని అయ్యాడని మరికొన్ని కథనాలు ప్రచారంలో ఉన్నాయి. సమస్యలను నిశితంగా పరిశీలించి తద్వారా ఎవరికి అన్యాయం జరగకుండా మర్యాద రామన్న చెప్పిన తీర్పులు నేటి తరం వారిలో సైతం ప్రేరణ కలిగిస్తాయి. మందమతి అయిన ఒక బాలుడు

మేధావిగా మారి, కొంత కాలం గ్రామాలలో న్యాయాధికారిగా ఉండి, ఎన్నో తీర్పులు చెప్పి ప్రజల ప్రశంసలందుకున్నాడు. ఆ తరువాత రాజుశ్రీయం పొంది రాజుగారి ప్రశంసలందుకుని, ఆయన ఆశీస్తులతో తనే ఆయనేళ్ళపాటు రాజుగా పట్టాభిషేకం చేయించుకుని అనేక తీర్పులు ఇవ్వారు. ఆయన చెప్పిన తీర్పులను అందరూ శిలోధార్యంగా భావించేవారు. తరువాత రామన్న రాకుమారైను వివాహం చేసుకుని రాజ్యాధికారాన్ని చేపట్టి న్యాయమార్గంలో ప్రజల్ని పాలించారు. ఇంకో కథనం ప్రకారం రామన్న ఒక సందర్భంలో అడవి కస్యను కూడా వివాహం చేసుకున్నట్లు గాథలు ప్రచారంలో ఉన్నాయి. మర్యాదరామన్న కథలు పిల్లలనే కాదు పెద్దలను సైతం

ఆకర్షిస్తాయి. మర్యాద రామన్న ఏ ప్రాంతానికి చెందినవారో? ఏ రాజుల ఆశ్రయం సంపాదించారో? ఎవరి కొలుపులో ఎక్కువ రోజులు ఉండి తీర్పులు చెప్పారో? ఇలాంటి ప్రశ్నలకు కచ్చితమైన సమాధానాలు లేవు. రామన్న జీవిత పరిత్ర సమగ్రంగా ఎక్కుడా లేకపోవడంతో ఎవరి ఇష్టం వచ్చిన రీతిలో వారు రాసుకున్నారు.

రామన్న ప్రతిభను చూసి మైసూర్ పులి టిప్పుసుల్లాన్ అతడ్చి రాజుగా చేశారు. మధనపల్లితో పాటు చుట్టుపడ్డుల వందలాది గ్రామాలు పాలించే విధంగా శాసనం చేసినట్లు తెలుసుంది. క్రీ.శ. 1775లో ప్రజల వద్దకే న్యాయం అనే నినాదాన్ని రామన్న ప్రవేశపెట్టి పొరుగు రాజ్యాలలో సంపలనానికి నాంది పలికారు. తోలిసారిగా న్యాయాస్తుంటో చోయిచేసుకున్న ఈ పరిషామం ఖండాంతరాల వరకు వ్యాపించి రామన్న పేరు మారుమోగి పోయింది. ఈ విధుమైన అనేక కథనాలు ప్రచారంలో ఉన్నాయి. అయితే వీటికి సదైన ఆధారాలు లేవని కచ్చితంగా చెప్పేలేం.

మరికొన్ని కథనాల ప్రకారం నాలుగు వందల సంవత్సరాల క్రీతం కళింగ ప్రభువుల పాలన కాలానికి రామన్న చెందినవాడని గాథలు ప్రచారంలో ఉన్నాయి. నేటి ఒచ్చిస్తే ప్రాంతాన్ని ఒకప్పుడు కళింగ అనేవారు. అతని ఫాల్యోకులు కళింగ ప్రాంతంలో జీవసం సాగిస్తూ వలస వచ్చి శ్రీకాకుళంలోని పలు ప్రాంతాలలో నివసించినట్లు కూడా చెబుతుంచారు.

ఎవరు ఎన్ని కథలు ప్రచారం చేసినా వేటికి ఆధారాలు లేవు. ప్రజలు మాత్రం వీటిని పట్టించుకోరు. అయితే తెలుగునాట మర్యాదరామన్న అనే వ్యక్తి ఉన్నాడని, అతను చెప్పిన తీర్పుల కథలు నిజమేనని చాలా మంది విశ్వాసిస్తారు. ఆస్తీగా సాగే

మర్యాదరామన్న కథలను ఇప్పటికీ ప్రతి ఒక్కరూ ఉన్నాయాగా చుట్టుపడుకుండుకున్నారు. సమయస్వార్థి, తెలివీటులకు ప్రతిరూపంలు కనిపించే ఈ కథలు చాలా చమత్కారంగా సాగి అందరిని విశేషంగా ఆక్రిస్తాయి. ఈ కథల్లో మర్యాద రామన్న తీర్పులు ఎవరూ ఉపహారం విధంగా ఉంటాయి.

మర్యాద రామన్నకు ఆపేరు ఎలా వచ్చింది?

రామన్నకు పేరుకు ముందు మర్యాద అనే బిరుదు చేరడానికి భిన్న కథనాలు ప్రచారంలో ఉన్నాయి. మర్యాద రామన్న తల్లిదండ్రుల పేద విషయంలో కూడా సైతం ఆధారాలు లేవు. ఒక ఊత్స్థీ గోప్య, గోముఖి అనే దంపతులు ఉన్నారు. వారికి సంతానం కలగలేదు.

సంతానం కోసం వారు ఎక్కుని కొండా లేదు. మొక్కని బండా లేదు. ఆ కమంలో వారు ఒకరోజు భద్రాది రాముడ్ని దర్శించుకుని తమకు సంతాన భాగ్యాన్ని ప్రసాదించుని ప్రార్థించారు. తిరుగు ప్రయాణంలో వారు ఒక అడవి మార్గంలో నడుస్తుండగా ఒక చిన్న పిల్లలవాడి ఏదుపు వినిపించింది. ఆ దంపతులు అటూ ఇటూ చూశారు. ఒక చెట్టు కింద సుమారు ఆరు మాసాలు నిండిన బాలుడు ఏదుస్తూ కనిపించాడు. గోపన్న, గోముఖి దంపతులు ఎంతో ఆనందంగా ఆ పిల్లలవాడిని ఎత్తుకున్నారు. ఆ భద్రాది రాముడే ఈ పిల్లలవాడ్ని తమకు ప్రసాదించాడని వారు భావించారు. ఆ రామయ్య వరప్రసాదం కావడం చేత ఈ బాలుడికి కూడా రామన్న అని నామకరణం చేశారు.

మరో కథనం ప్రకారం గోపన్న, గోముఖి దంపతులకు సంతానం కలిగినప్పటికీ వారంతా పురిటిలోనే చనిపోతున్నారు. దాంతో వారు అనేక ముణ్ణక్కేత్తాలను తిరుగుతున్న క్రమంలో ఒక సాధువు తారసపడి ఆశిస్సులు అందచేయడంతో రామన్న జన్మించాడని భిన్న కథనాలు ప్రచారంలో ఉన్నాయి. రామన్న యత్క వయస్సు వచ్చే వరకు మందమతిగా ఉన్నాడు. అతనికి ఎమీ తెలిసేది కాదు. ఎటువంటి వృత్తి కూడా నేర్చుకోలేదు. అందరూ వెరి రామన్న, పిచ్చి రామన్న అని పిలిచేవారు. ఏం చేయాలో తండ్రికి పాలుపోలేదు.

ఒకరోజు గోపన్న తన కుమారుడైన రామన్నతో మాట్లాడుతూ “నాయనా రామన్నా, నువ్వు ఏ పనీ చేయమండా ఇలా ఇంట్లోనే కార్బన్ నీ ఉంటే జీవితంలో ఎలా ఎదుగుతావు? కనీసం కొన్ని గౌరైలను తీసుకుని వెళ్లి మేపుకుని వస్తే ఏదో ఒక వని నువ్వు చేస్తున్నానని మాకు అనందం కలుగుతుంది” అన్నాడు.

రామన్న తండ్రి ఇచ్చిన గౌరైలను తీసుకుని మేపుకు రావడానికి వెళ్లాడు. గౌరైలు మేస్తుండగా రామన్న ఒక చెట్టు కింద విశ్రాంతి తీసుకుంటూ కూర్చున్నాడు. ఇంతలో దొంగరు దొంగలు అక్కడకు వచ్చి మందమతి అయిన పిల్లలవాడ్ని మోసం చేసి ఆ గౌరైలను కాజేయడలిచారు. దొంగలు గౌరైలను అక్కడ నుండి దూరంగా తోలుకుని వెళ్లి దాచేశారు. దొంగలు తిరిగి రామన్న వద్దకు వచ్చి “అయ్యా! సీ గౌరైలన్నీ ఆకాశంలోకి ఎగిరిపోతున్నాయి!” అని అబధం చెప్పి ఆకాశంలో ఎగిరిపోతున్న పట్టల్ని మాపించారు. అవగాహన చేసుకునే జ్ఞానం తేసి రామన్న ఆకాశంలో ఎగిరిపోతున్న పట్టల్ని చూసి తన గౌరైలే ఎగిరిపోతున్నాయని భ్రమపడి ఏదుస్తూ అక్కడ కూర్చున్నాడు. సాయంత్రమైనా కుమారుడు గౌరైలను తీసుకుని ఇంటికి రాకపోవడంతో అనుమానం వచ్చి తండ్రి గోపన్న రామన్న ఉన్న ప్రదేశానికి వచ్చారు.

“రామన్నా ఇంకా ఇంటికి రాలేదేమిటి?” అడిగాడు తండ్రి గోపన్న. “మన గౌరైలన్నీ ఆకాశంలో ఎగిరిపోయాయి నాన్నుగారు!” చెప్పాడు రామన్న.

“నీ తెలివి తెల్లవారినట్టే ఉంది. గౌరైలు ఎగిరిపోవడం ఏమిటి? నీ తెలివి తక్కువతనంతో మా పరవు తీస్తున్నావు. ఇక ఇంటికి రాకు, నీ చావు నువ్వు చావు” అన్నాడు తండ్రి గోపన్న.

తండ్రి తనను చావమని అన్నాడనే మాటలు రామన్న మనస్సులో నాటుకు పోయాయి. ఎలాగైనా చచ్చిపోతే పోతుండని ఆతడు భావించాడు. సమీపంలో ఉన్న కాళికాదేవి ఆలయానికి వెళ్లడు రామన్న కాళికాదేవి విగ్రహంతో మాట్లాడుతూ “అమ్మా! నేను చచ్చిపోవాలనుకుంటున్నాను. ఎలా చావాలో అర్థం కావడంలేదు. నీ విగ్రహసికున్న ఆయుధాలతో పొడుచుకుంటే నునాయాసంగా చనిపోవచ్చా?” అని ఆ విగ్రహస్తు ప్రశ్నించాడు.

కాళికాదేవి విగ్రహం వెలుగులు విరజిమ్ముతూ..

“నాయనా రామన్నా, నువ్వు చావాలనుకోవడం మంచి వని కాదు. జనన, మరణాలు మన చేతుల్లో లేవు. నీ బాగు కోసమే నీ తండ్రి కేపగించుకున్నాడే తప్ప నీ మీద పగ, ప్రతీకారం లాంటివి ఏ కోసానా లేవు. నువ్వు బాగు పడితే నీ తల్లిదండ్రులకంటే సంతోషించేవారు మరొకరు ఉండరు. ఈ రోజు నుండి నీ మందమతిని నేను తోలగించి విద్యా, విశేష, తర్వాత, శాస్త్ర జ్ఞానాలను ప్రసాదిస్తున్నాను. వాటి ద్వారా నువ్వు ఈ సమాజంలో న్యాయం, ధర్మాన్ని బతించు” అంటూ కాళిమాత విగ్రహం మాట్లాడింది.

రామన్న ముఖంలో ఒక్కపోరిగా తేజస్సు కనిపించింది. అతనిలోనే మందబుద్ధి తోలగిపోయాంది. ఆలోచన, తర్వాజ్ఞానం పెరిగాయి. అప్పటి నుండి రామన్న మేధావిగా మారి న్యాయశాస్త్ర పారంగతుడయ్యాడు.

ఆయన ధర్మానంపై కూర్చుని ఇచ్చే తీర్చులు అందరికీ ఆమాదుయ్యాగంగా ఉండిచి. ఈ కథనం ఇలా ఉంటే మరో కథనం ప్రకారం చనిపోవాలనుకుంటున్న రామన్నకు ఒక సాధువు ఎదురుపడి విషయం తెలుసుకుంటాడు. రామన్న పరిస్థితి చూసి ఆ సాధువు జీవికూర్చాలు రాశాడు. రామన్న నాలాక్ష్మీ సాధువు బీజాక్ష్మీ లు రాశాడు. అరోజు నుండి రామన్నకు జ్ఞాన సంపద అభ్యుందిని కథనాలు కూడా ప్రచారంలో ఉన్నాయి. చండులు వస్తునాఫలం క్రితీర్థాలు నిర్మించాడు. మర్మాద రామన్న ప్రసాదిస్తున్నాడు. ఇలా బీజున్న పట్టలను అనేక భాషల్లో అనువాదించాడు. ఇప్పుడు విగ్రహం కథలు అందుబల్లోలో.

- పేర్క అబ్బల్ హాకీం జాని

వారఫలం

శ్రీమతి మయుళా సహజీవి ప్రమాద జీవితమ్ముదాలు
 నారాయణ నాయక్ కాంప్లెక్ట్), 2వ అంతస్తు,
 రంధ్రి ఇంజనీరింగ్ వేసుక, కోరి, హైదరాబాద్-
ఫోన్: 98494 53449, 9440927795

శ్రుతి

ఈ వారం సంగీతం పట్ల ఆసక్తి చూచిన్నారు. విశ్వీత
ప్రయుత్తుం చేసి నేర్చుకోవడానికి గాను గుర్తువలను వెతుతూరారు.
వాహనాల అమ్మకూల కొస్తుగోలు విషయంలో మెలకువలు పొదీంచి
అడిక లాభాలను అందుకోగలుగూరారు. క్యాపురింగ్ వ్యాపారప్రస్తాలిక,
పూర్ల వ్యాపారస్తులిసి, కాలం అనుమాలంగా ఉంది. మెడలో
కాలప్రపంచ దూఢు ద్రించండి.

၁၅၈

ఈ వారం కోల్పు ప్యాచర్ తీర్మలు. వాయిదాల రూపంలో ఉంటాయి. దూరప్రాత ప్యాచాలు కలిసి గస్తాయి. అప్పేర నియుమాలను కల్పితగా పొట్టించండి. త్రిఫాయ్యద్ దెబ్బిరియ వంచి జల సింగంధిష్టన అనార్కోల్స్ అనుకూలం ఉండి. తీవిత ఖాగొస్సామికి విలువైన పుస్తకులు ఆశ్రణాలను బహుమితిగా ఇస్తారు. సౌర కంకణాన్ని ధరించండి అర్జోగ్రం మెరుగు పడుతుంది.

គិតថ្លែង

ఈ వారం నూతన విద్యల పట్ల అన్నభాషల వట్ల ముఖ్య కలిగి ఉంటారు. విద్య కోసం దుఱాలు చేయాల్సిన పరిశీలి వీరుడుటుంది. విదేశి ప్రయత్నాలు విదేశాలలో ఉద్యోగం కోసం వేసే ప్రయత్నాలు కలిగి వస్తుయి. ఆక్రాజలయంలో సిహొద్దొగ్గుల సామైసుకారాలు అందుకుంటారు. సౌర కంకణాస్థి భర్తించండి ఆర్కోగ్రం పెరుగ వడుతుంది.

కర్మాంగ

ఈ వారం వ్యాపిర భాగస్తుములతో జరిగి చుట్టులు నిఫలిక్కితం అవుటాయి. ప్రథమ త్వత్ ఉత్తర్వులు కొర్కె శీర్షిల్పాలు మీకు అనుమతిలాంగా ఉంటాయి. గత స్విత్తులు ఇంపులానికి పస్తియించి ఆరికంగా బ్యాక్స్ మెట్టు వెక్కగలగుణారు. త్రమికు తగిన ప్రతిఫలం సాందర్భచదానికి నిరంతరం త్రమించవలసి ఉంటుంది. సిద్ధగంధంతో కి వెంకటేశ్వర సామి వారికి అర్థాన జరిగించండి.

సింహాం

ఈ వారం సప్టోదర సప్పొదరీ పర్సునోలే ఎంతగానే అన్నియైన్సుగా ఉండాలని ఆలోచనలు అనుకూలిస్తాయి. గత కొంతకాలంగా ఏవైటి మనస్వరూపి, చెలాటులు ఏర్పడుతున్నాయో అని నెమ్ముడిగా సమస్యలోయే విరింగా పరిచ్ఛాలను కుపోంచారు. నీని కళాకారులు సీరియస్త్రీ పారిచి సోషల్ రైస్‌ఫోర్మేషన్‌లో ఉన్న బ్రాండ్ క్లబ్‌లలో నిమ్మాశులు చేసిన అంగులాలు

四

ఈ వారం శ్రీరామపుర విలవలు ఖననీయంగా పెరగడ
ప్రత్యుత్తంగా కానీ పరోత్తంగా కానీ అర్చిక పరిస్థితి మయ్యగుప్పింది
అన్ని సంతోషమధారు. పెద్ద కొశాలలో విధ్య కేసుం చేసే
ప్రయుక్తిలు కలిసి వచ్చాయి. యిల్ల భ్రమాతో ఇం అర్థన చేసి ఆ
భూస్సునీ బోట్లగా ధరించండి. భూముల క్రయవిక్రయాలలో మం
ళాధను పొందగలగుతారు. సౌందర్య సాధనాల చట్ట తర్వ
కనులుచూసు.

ఈ వారం విందు వినేడ్ కార్బూక్యూలలో చురుగ్గా పొల్చించారు. పిల్లలు చెచువు మానేని అక్కడైని అలవాళ్ళకి స్నేహిలకి ప్రాధాన్యత ఇవ్వడం మీక పిమాతం నశయడిని తీవ్రంగా ఉణిస్తారు. గెపుచి కులతకో ల్యాండ్‌వి అసైన్టిక్‌రాస్ట్ చదువుతూ అమృతార్థికి పూజ చేయండి. చెన్న వ్యాపారస్తులకు కాలం అనుకూలంగా ఉంటుంది. పస్త వ్యాపారస్తులకు మంచి లాభాల అందుకూఱు.

ప్రశ్నకం

ఈ వారం కొంతమంది మితీమిన్ ప్రవర్తన అక్కణే
కొత్త గోదలపక్క నాయి పదులుతుంది. ప్రైవేట్‌ప్రెస్‌న చీల్లలు
మంజూరు అవుతాయి. ఎంత కాలంగానే పెందింగ్‌
స్క్రూ కొన్ని అంశాలు మందుకు కదలుతాయి. చేతికి కుబేర
కంకణ్ణు ధరించండి లక్ష్మీ కట్టాక్షుం వీరుడుతుంది.
సాఫ్ట్‌వెర్‌రంగులో ఉన్న వారికి పుంచి అవుతాలు ప్రాయి.

దనుసు

ఈ వారం దేవాలయ సందర్భమని చేసుకుంటారు.
కూర్చులయంలో అధికారులు మెప్పు పొందుటారు. నేర్చుగా
వ్యవహారమంచి సాసుకూల ఫలితాలు సాచిస్తారు. భావితవు బంగారు
బాటూగా కనబడతుంది. వ్యాపకర లావాదేవీయి బాగుంటాయి.
పొత్తు పథకాలు ముందుగులో ఉంటాయి. తల్లిదండ్రులు
ఇందీలోని పెద్దలకు కావలసిన అవసరాలు సకాలంలో తీవ్రి
పెంచాలి. ప్రశ్నలు ప్రశ్నలు ప్రశ్నలు ప్రశ్నలు ప్రశ్నలు

పుస్తకాలి

ఈ వారం మీ శక్తి సాముల్లాలు తక్కువ అని అంచ్చా
చేసిన వారికి భంగాపటు తప్పదు. నూతన శుభకార్యాలు, గృహం
ప్రవేశాలు, అని శుభకార్యక్రమాలలో పాల్గొంచారు, మీ బాధ్యతలు
సిరు నిరప్పిస్తారు. మహా పాపమహ కంకణం ధరించండి ఉద్దీశగ్
ప్రాప్తి కలుగుతుంది. ప్రతిరోజు దేవి దేవతలకు ప్రథమ
కాంబూలావి సుపరింపద్మి.

క్రంభం

ఈ వారం మీ శక్తి సామర్ద్యాలు తక్కువ అని అంచనా వేసిన వారికి భంగపోటు తప్పదు. నూతన శుభాక్షరాలు, గృహీ ప్రమేశాలు, అని శుభకార్యకుమాలలో పొల్చించారు, మీ భాద్యతలు మీరు నిరప్పిస్తారు. ముగ్గు పొతువత కంకణం భరించండి ఇద్దోగ్గ ప్రాణికులగుతుంది. ప్రతిరోజు దేవి దేవతలకు ప్రథమ జ్యాంబులాలి సమర్పించండి.

၁၂၀

ఈ పారం సంఘంలో పేరు కలిగిన వ్యక్తులలో
పరిచయాలు పెరుగుతాయి. విలాసవంత్ దైనికానికి
చేరుకోలేనిప్పుడీకి సౌకర్యవంతమైనటువంటి జీవితంలో ఇప్పుడు
ఉండగలుగుతున్నాము అన్న మనస్యులిని కలిగి ఉంటారు. చేతికి
బుట్టేర కంకణాన్ని ధరించండి ల్యాప్ కట్టాకున్నా వీరుడుతుంది.
సిద్ధరాత్రిశాఖలు. పూజార్థాలు. కొన్గోలు చేసారు.

శ్ల

వా

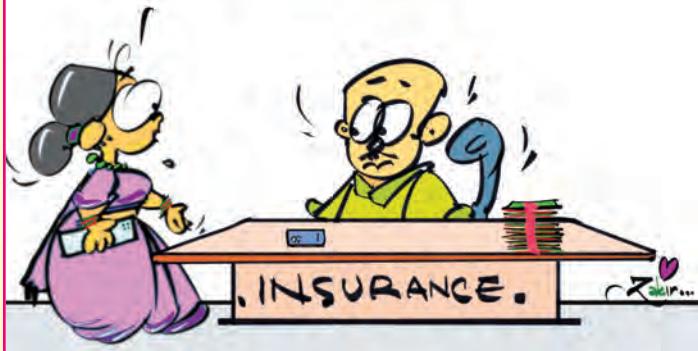
రో

జా

‘రూప్

నీ’

చింయక్క.. చంపింది కెక్కయ్యి..
పొంత ఏమి? లొపిల కెక్కా..!!

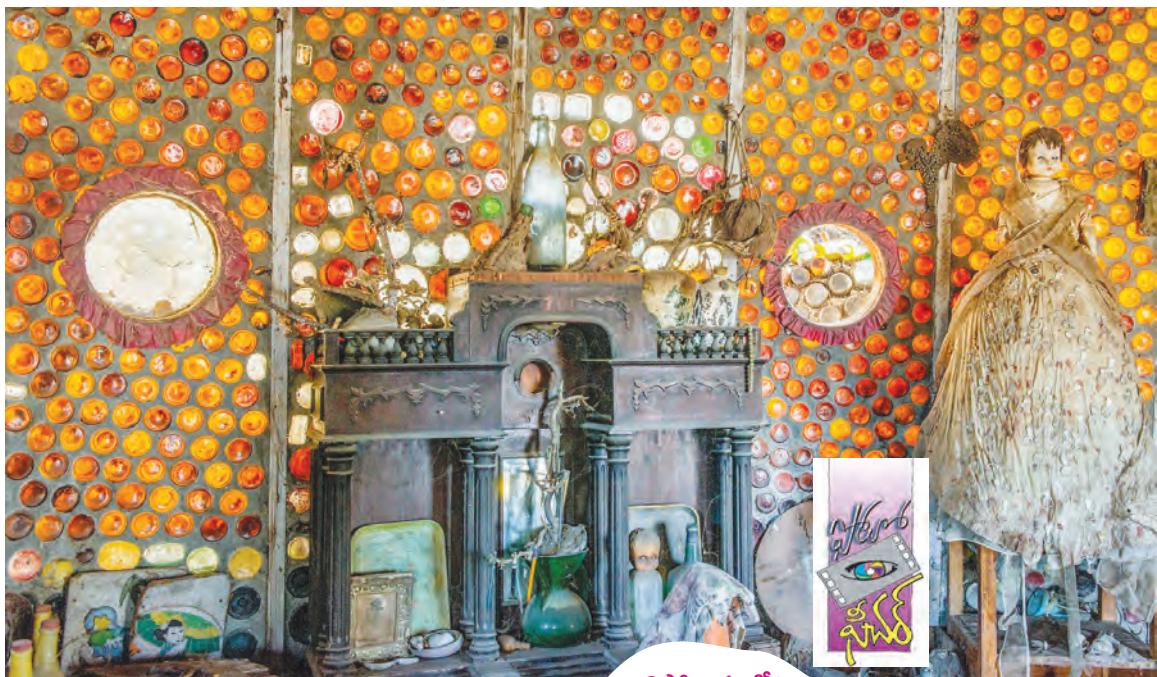

సంకటం లే కుణ్ణి రూపాయి
బాక్కెడ పెట్టుకున్న.. మోల ఫర్మం చెయిసే!!

మంచ పారంపర్యా లోప కాలికల్ప.. అంగ్ను కూడా!
మీ మంగంలు ఎక్కులే అంగ్నుగా ఉట్టుతా?!

కావిధార్లుయాలోని
ఈ గ్రామాన్ని బాటిలే విలేస్త లని
పిలుస్తారు. వేరులోనే వుంద ఊర
త్రయైకత. ఈ గ్రామంలోని
ఇళ్ళను భాశీ సీసాలతో
నిర్మించటం విశేషం.

